VADEMECUM VOOR DE FRUITTEELT EN DE BLOEMBOLLENTEELT 1979

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
DEN HAAG
- 5 OKT. 1979
BIBLIOTHEEK

LV 142 B
ex. 1979

Landbouw-Economisch Instituut

Afdeling Tuinbouw

Inhoud

	Blz.
WOORD VOORAF	5
TOELICHTING	7
ARBEIDSKOSTEN IN DE TUINBOUW	12
GRONDWAARDE	14
PIT- EN STEENVRUCHTEN	15
KLEINFRUIT	63
BLOEMBOLLEN	83
PRIJSVORMING VAN EINDPRODUKTEN	109
HANDLEIDING T.B.V. BEGROTINGEN	133

Woord vooraf

De behoefte aan normen over fysieke opbrengsten, prijzen van eindprodukten, benodigde hoeveelheden en kosten van produktiemiddelen is groot. Bij de tuinbouwvoorlichtingsdienst wordt het accent sterk gelegd op de bedrijfsontwikkeling, waarbij begrotingen een belangrijke rol spelen. Ook in kringen van onderzoekers, taxateurs, praktische tuinders en instanties die met de tuinbouwproblematiek te maken hebben, bestaat behoefte aan goede normen. Dit Vademecum tracht hierin te voorzien.

De behandeling van de stof is afgestemd op een lezerskring die in staat is uit materiaal met een algemene strekking zelfstandig tot verantwoorde conclusies te komen voor een bepaald geval. Een haastige toepassing van de nageslagen gegevens kan nimmer tot een bevredigend resultaat leiden, daar de situaties nooit geheel vergelijkbaar zijn. Een bedrijfseconomische kennis, alsmede een bedrijfseconomisch inzicht worden van de gebruikers gevergd.

De omvang van het Vademecum wordt te groot, indien de economische gegevens van alle takken van tuinbouw in één uitgave worden gebundeld. Om deze reden is er een scheiding aangebracht tussen de teelten onder glas (incl. champignons) en in de open grond. Om de 2 à 3 jaren worden de gegevens van deze Vademecums aangepast aan de veranderde prijzen, teeltmethoden e.d. Het eerste Vademecum voor de opengrondstuinbouw verscheen in 1974 en is in 1977 herzien.

De voorliggende tweede herziene uitgave bevat in tegenstelling tot de voorgaande geen gegevens over de groenteteelt en de boomteelt. De jaarlijks verschijnende publicatie "Kwantitatieve informatie" van het Proefstation voor de Akkerbouw is na de fusie met het Proefstation voor de Groenteteelt in de vollegrond, uitgebreid met gegevens over de kosten en opbrengsten van vollegrondsgroenten. Om doublures te vermijden zijn in het LEI-vademecum geen gegevens meer van deze gewassen opgenomen.

Omdat dit jaar door medewerking van het Consulentschap voor de Tuinbouw in Noord-Brabant over relatief veel gegevens over de boomteelt kon worden beschikt, is besloten deze in een aparte Vademecum voor de Boomteelt te verwerken. Dit Vademecum zal begin 1980 verschijnen.

De gegevens in deze publikatie zijn in hoofdzaak ontleend aan de documentatie van het LEI. Waar deze documentatie niet toereikend was, werd dankbaar gebruik gemaakt van de medewerking van deskundigen buiten het LEI. De algemene redactie berust bij G. Koppert van de afdeling Tuinbouw van het LEI.

De Directeur,

(A. Maris)

Den Haag, augustus 1979

TOELICHTING

1. Nieuwwaarde van slijtende dode duurzame produktiemiddelen

In deze rubrieken wordt de nieuwwaarde gegeven van de meest voorkomende duurzame produktiemiddelen, waarbij tevens de periode is vermeld waarover moet worden afgeschreven. Voor de methode van afschrijvingsberekening wordt verwezen naar par. 2 van deze toelichting.

De prijzen van de produktiemiddelen zijn gebaseerd op de prijsopgaven van fabrikanten, installateurs en detaillisten en hebben betrekking op het prijspeil van begin 1979. De prijzen zijn zowel inclusief als exclusief BTW gegeven.

De onderhoudskosten zijn niet per object bekend. Om deze reden zijn de totale onderhoudskosten van het bedrijf opgenomen in de rubriek "Overige kosten van het bedrijf". Dit is eveneens het geval met het totale jaarlijkse premiebedrag van de door verzekering gedekte risico's van de verschillende duurzame produktiemiddelen.

2. Afschrijvings- en rentepercentages bij degressieve afschrijvingsmethode (rentevoet = 6%)

In het algemeen wordt door het LEI voor de duurzame produktiemiddelen - in verband met in de tijd afnemende prestaties - een degressief dalend waardeverloop verondersteld. Dit houdt in dat in de eerste jaren meer wordt afgeschreven dan in de latere jaren. Het afschrijvingsbedrag betrokken op de nieuwwaarde neemt jaarlijks met een bepaald percentage af (de degressiefactor). Het afschrijvingsverloop wordt zodanig gekozen dat op de helft van de vastgestelde afschrijvingsperiode ± 65% van de totale afschrijving is gerealiseerd.

Op grond van praktische overwegingen wordt door het LEI echter voor de kleine objecten met een relatief geringe waarde en/of een korte afschrijvingsperiode (in het algemeen minder dan 8 jaar) lineair afgeschreven, d.w.z. met een vast percentage van de nieuwwaarde over de gehele afschrijvingsperiode. Dit percentage laat zich gemakkelijk uit de vermelde afschrijvingsperiode berekenen.

Voor de objecten, waarvan het waardeverloop degressief is verondersteld, is in onderstaande tabel het gemiddeld jaarlijks te hanteren afschrijvings- en rentepercentage bij verschillende leeftijdsklassen (in perioden van 5 jaar) gegeven. De bedrijfswaarde op een bepaald tijdstip wordt bepaald door de nieuwwaarde te verminderen met de gecumuleerde afschrijvingsbedragen tot dat tijdstip.

Bij de degressieve afschrijvingsmethode is het afschrijvingsbedrag in de laatste jaren van de afschrijvingsperiode slechts gering, hetgeen in overeenstemming is met de in het algemeen geringe economische prestaties, die het produktiemiddel in deze periode nog levert. Gezien deze geringe prestaties zullen de gebruikers, die een lineaire afschrijvingsmethode prefereren, de gegeven afschrijvingsperiode moeten verkorten. In veel gevallen (bijv. bij trekkers) zal men dan wel rekening moeten houden met een zekere restwaarde.

Afschr.periode in jaren	30		25		20	
Afschrijvingspercentage eerste jaar	5,26		6,30		7,85	
Degressiefactor	0,13		0,19		0,30	
	afschr.	rente	afschr.	rente	afschr.	rente
1 - 5 jaar	5,00	5,39	5,92	5,26	7,25	5,09
6 - 10 jaar	4,33	3,97	4,96	3,61	5,75	3,10
11 - 15 jaar	3,67	2,74	4,00	2,24	4,25	1,55
16 - 20 jaar	3,00	1,72	3,04	1,15	2,73	0,46
21 - 25 jaar	2,34	0,91	2,08	0,35		
26 - 30 jaar	1,67	0,28	-	-		

Afschr.periode in jaren	15		10		8	
Afschrijvingspercentage eerste jaar	10,42		15,40		18,45	
Degressiefactor	0,54		1,20		1,70	
	afschr.	rente	afschr.	rente	afschr.	rente
1 - 5 jaar	9,35	4,82	13,00	4,29	15,05	4,00
6 - 10 jaar	6,67	2,33	7,00	1,11	8,25	0,93
11 - 15 jaar	3,99	0,65	-	-	-	-

3. Normen voor de totale nieuwwaarde, afschrijvings- en rentekosten

Voor elk individueel bedrijf kunnen de afschrijvings- en rentekosten berekend worden aan de hand van de hiervoor genoemde lijst met nieuwwaarden van duurzame produktiemiddelen. Ten gerieve van de gebruiker die snel een globaal inzicht wil hebben in de totale kosten van rente en afschrijving zijn in deze rubrieken voor een aantal bedrijfstypen normen gegeven.

Bij de berekening van deze normen is een goede en doelmatige bedrijfsuitrusting verondersteld, waarvan de boekwaarde gemiddeld ± 60% van de nieuwwaarde bedraagt. De belangrijkste kenmerkende onderdelen van deze bedrijfsuitrusting zijn bij de tabellen vermeld. De grondwaarde en de grondrente zijn echter niet in de bedragen begrepen.

De rente is berekend tegen een rentevoet van 6% per jaar.

4. Normen voor de overige algemene bedrijfskosten

De kosten van rente en afschrijving van de duurzame produktiemiddelen, de arbeidskosten en de directe teeltkosten per gewas vormen het belangrijkste deel van de bedrijfskosten. Voor het opstellen van een bedrijfsbegroting ontbreken nog enkele elementen zoals kosten voor onderhoud, elektriciteit, telefoon, bankkosten, grond- en polderlasten e.d. Tevens dienen nog de "overige algemene uren" nodig voor onderhoud, bankbezoek, excursies e.d. in de berekening betrokken te worden.

De normen voor deze algemene kosten zijn ontleend aan administraties van bedrijven die deel uitmaken van de LEI-documentatie. Van bedrijf tot bedrijf kunnen aanzienlijke kostenverschillen optreden zoals b.v. t.a.v. grond- en polderlasten. De totale algemene kosten zijn daarom gesplitst in een aantal onderdelen, waardoor aanpassing aan de feitelijke omstandigheden mogelijk wordt.

Bij de directe teeltkosten is uitgegaan van vracht naar de veiling door derden. Wanneer het vervoer naar de veiling in eigen beheer wordt uitgevoerd, dienen in plaats van de post "vracht" (onderdeel van de directe teeltkosten), de extra-kosten van onderhoud, verzekering, belasting en brandstof van het eigen vervoermiddel, alsmede de uren voor het veilingrijden te worden opgenomen.

5. Normen voor directe kosten en opbrengsten en directe arbeidsuren per gewas

Deze bladen bevatten de genormaliseerde opbrengsten en direct toerekenbare kosten per gewas, alsmede de voor het gewas direct toerekenbare arbeidsuren ten behoeve van een arbeidsbegroting. Deze normen gelden voor gemiddelde omstandigheden op goed geleide bedrijven. Dit houdt in dat de specifieke invloed van een bepaald jaar zowel ten aanzien van de opbrengsten als van de kosten is uitgeschakeld.

Gebiedsonderscheidingen zijn slechts gemaakt indien er duidelijk aanwijsbare verschillen zijn in kosten en/of opbrengsten. Bij appelen is wel onderscheid gemaakt tussen een hoog en een normaal produktieniveau. Deze verschillen in opbrengstniveau komen niet alleen voor tussen de verschillende gebieden, maar ook binnen de gebieden komen grote verschillen in kg-opbrengst voor. De gebruiker zal zich dus altijd bij het hanteren van de kosten- en opbrengstennormen moeten baseren op het opbrengstniveau van het betreffende bedrijf.

5.1 Fysieke opbrengsten

Het produktieniveau (in fysieke eenheden) kan van jaar tot jaar en van bedrijf tot bedrijf aanzienlijk variëren. In de normen is het gemiddelde opbrengstniveau aangehouden. Voor individuele begrotingen zal men deze opbrengsten aan de omstandigheden van het bedrijf en van het jaar moeten aanpassen.

In de normbladen van appelen en peren is de kg-opbrengst vermeld van het gegeven sortiment. Voor aanpassing van deze kg-opbrengst aan de specifieke omstandigheden van het betreffende bedrijf en/of een ander sortiment, zijn op afzonderlijke bladen voor het gangbare sortiment en voor verschillende beplantingstypen (aantal bomen per ha) de trajecten vermeld waartussen de kg-opbrengsten zich kunnen bewegen (zie toelichting aldaar).

5.2 Geldopbrengsten

Ten aanzien van de te verwachten geldopbrengst wordt de ondernemer met een aanzienlijk grotere onzekerheid geconfronteerd dan bij de kg-opbrengsten. Het prijsniveau waarvan de geldopbrengsten afhankelijk zijn, wordt vaak zowel door de omvang van de Nederlandse produktie als die in het buitenland beïnvloed. De in de normbladen gehanteerde geldopbrengsten pretenderen niet meer te zijn dan datgene wat men op grond van ervaringen in het recente verleden bij het gegeven produktieniveau kan verwachten.

Voor diegene die met de hier gehanteerde prijzen geen genoegen kunnen nemen en tot een meer gefundeerde prijsverwachting in de toekomst willen komen, is in de rubriek "Prijsvorming van eindprodukten" voor een aantal gewassen getracht inzicht te verschaffen in het belang en de evolutie van de factoren die in hoge mate bepalend zijn voor het prijsniveau in Nederland. (Zie toelichting aldaar).

Voor appelen en peren zijn de geldopbrengsten niet vermeld bij de teeltgegevens. De normatieve opbrengstprijzen zijn per ras vóór en ná bewaring vermeld op de afzonderlijke bladen, waarop ook de kg-opbrengsten per ras zijn opgenomen.

5.3 Directe kosten

Deze kosten hebben slechts betrekking op de offers, die direct aan het betreffende gewas kunnen worden toegerekend en evenredig met de oppervlakte variëren. De vraag welke kosten al of niet direct toerekenbaar zijn hangt af van de begrotingssituatie. In situaties bijvoorbeeld waarbij het van te voren vaststaat dat de vaste arbeidsbezetting bepaalde werkzaamheden niet zal verrichten verlopen de kosten van het losse personeel continueel met de produktieomvang (b.v. het pellen van bollen, het oogsten van aardbeien) zodat deze kosten bij de directe kosten kunnen worden opgenomen. In andere gevallen waarin voor bepaalde werkzaamheden eerst losse krachten worden aangeworven als de eigen capaciteit te gering is, verlopen deze kosten discontinueel. Het zal dan namelijk van het totale integrale teeltplan afhangen hoeveel losse krachten worden aangetrokken.

In de kostennormen is uitgegaan van de meest voorkomende begrotingssituatie op korte termijn. Met nadruk zij erop gewezen, dat voor iedere situatie opnieuw zal moeten worden nagegaan welke kosten direct toerekenbaar zijn. Ook hier geldt dat de normen zich niet lenen voor een haastige toepassing.

Het kostenniveau is zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met het aangenomen produktieniveau. Dit geldt met name voor de afleveringskosten, die geheel zijn gebaseerd op de vermelde fysieke en geldopbrengsten. Bij verandering van het opbrengstniveau dienen dus ook de afleveringskosten te worden aangepast.

Bij appelen en peren zijn alleen de kosten opgenomen tot en met de oogst. De sorteer-, bewaar- en afleveringskosten zijn op afzonderlijke bladen vermeld, zodat bij begrotingen met de verschillende wijzen van afzet (op het hout, direct na de oogst en bewaring tot verschillende tijdstippen) rekening kan worden gehouden.

5.4 Prijspeil

De prijzen van de verbruikte materialen zijn gebaseerd op het prijspeil eind 1978/begin 1979. Alle bedragen zijn inclusief BTW maar bij de totale kosten is vermeld, hoeveel BTW hierin begrepen is.

5.5 Bronnen

De gegevens zijn in hoofdzaak ontleend aan de beschikbare LEI-documentatie. Waar deze documentatie niet voldoende was, is een beroep gedaan op de medewerking van andere deskundigen, vooral medewerkers van de diverse Consulentschappen voor de Tuinbouw.

6. Normen voor de stichtingskosten en de aanwas van levende duurzame produktiemiddelen (plantopstanden)

Voor begrotingen op bedrijven waar een vaste plantopstand voorkomt (pit- en steenvruchten, klein fruit) dient ook rente en afschrijving berekend te worden over deze plantopstand. In geval zo'n plantopstand nog in de stichtingsperiode verkeert, moeten ook de directe kosten en de waarde-aanwas bekend zijn.

In de stichtingskostenberekeningen van de vaste plantopstanden, zijn gegeven de jaarlijkse directe kosten en de jaarlijkse aanwas en mondt uit in de totale stichtingskosten van een beplanting in volle produktie. De waarde-aanwas wordt bepaald door de directe kosten te vermeerderen met een aandeel in de algemede kosten van arbeid, afschrijving en rente over duurzame produktiemiddelen, grondkosten en overige algemene kosten. Cumulatie van alle aanwasbedragen gedurende de stichtingsperiode geeft de totale stichtingskosten.

Eventuele opbrengsten gedurende de stichtingsperiode zijn tegen genormaliseerde kostprijzen in mindering van de waarde-aanwas gebracht.

In het algemeen is voor de berekeningen uitgegaan van grond in eigendom. In verband echter met de betekenis van de IJsselmeerpolders, waar de fruitteelt op gepachte grond wordt uitgeoefend, zijn voor de relevante appelbeplantingen

ook stichtingskosten opgesteld voor gepachte grond. Overigens zijn er geen gebiedsonderscheidingen gemaakt, zodat de gebruiker zelf aan de hand van het aantal bomen per hectare en de onderscheiding in "hoog" en "normaal" produktieniveau de te hanteren stichtingskosten moet kiezen.

De aandacht dient er op gevestigd dat gedurende de stichtingsjaren van beplantingen van pit- en steenvruchten en klein fruit, de rente over de waarde van de aanplant is opgenomen bij de directe kosten, zodat voor een kostenbegroting van het bedrijf geen rente meer mag worden gerekend over de waarde van de jonge aanplant (wel over volwassen beplantingen). Deze rente is uiteraard wel opgenomen in de waarde-aanwas over het betreffende jaar.

De lonen in de tuinbouw zijn geregeld in collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's). Deze rubriek bevat de arbeidskosten per week, per jaar en per uur voor volwassen arbeiders van 22 jaar en ouder en de uurlonen voor arbeiders beneden 22 jaar op basis van deze CAO's. Tevens zijn de toeslagen vermeld die op deze lonen gegeven mogen worden en het effect daarvan op het gemiddelde uurloon.

Ook zijn de sociale lasten vermeld zoals die voor 1979 zijn vastgesteld. Het werkgeversaandeel in de sociale lasten is reeds in het gemiddelde uurloon begrepen.

Daar wijzigingen in de CAO's in de loop van het contractjaar mogelijk zijn, is als peildatum 1 juli gekozen.

Het aantal te werken uren bedraagt 1864 per jaar.

Tabel 1. Basislonen per 1 juli 1979 volgens CAO's 1979/1980

	Arbeiders 22 jaar en ouder			Gem. uurloon incl. soc. lasten					
	week-loon	weekloon incl.soc. lasten en vak.toe-slag	jaarloon-incl.soc. lasten en vak.toe-slag	22 jr. en ou-der	21 jr.	20 jr.	19 jr.	18 jr.	17 jr.
Tuinbouw									
Voorman ≥ 6 arb.	505,85	704,20	36620	19,65					
Voorman < 6 arb.	480,35	666,00	34630	18,58					
Vakarbeider	455,15	628,20	32666	17,53	16,19	14,33	12,77	11,04	9,30
Bloembollenteelt									
Klasse A min. 1)	510,45	702,04	36506	19,58					
Klasse B max. 2)	495,15	679,35	35326	18,95					
Klasse B min. 2)	477,45	653,10	33960	18,22					
Vakarbeider	455,00	618,78	32176	17,26	15,97	14,11	12,56		
Boomkwekerij									
Boskoop	454,70	620,06	32243	17,30	15,02	13,24	11,85	10,12	8,74
Overig Nederland	454,75	620,12	32246	17,30	15,97	14,11	12,55	10,82	9,09

NB: Jaarloon gebaseerd op 52 weken.
1) Min. leeftijd 26 jaar.
2) Min. leeftijd 23 jaar.

Tabel 2. Toeslagen op de basislonen

1. Diplomatoeslag	max. f 31,70 per week
2. Winstdeling bloembollenbedrijf	max. 2%
3. Verhoging gem. uurloon	per f 1,- toeslag ± 4,2 ct. per % toeslag ± 18,7 ct.

Tabel 3. Sociale lasten in de landbouw 1979

	Totaal	Ten laste van	
		werkgever	werknemer
	%	%	%
1. Ziektewet	6,70	5,70	1,00
2. Arbeidsongeschiktheidswet	12,75	6,90	5,85
3. Ziekenfondswet	9,10	4,05	4,05
4. Algemene wet Bijzondere ziektekosten	3,07	3,07	-
5. Wachtgeldverzekering			
a. vaste arbeiders	0,30	0,15	0,15
b. losvaste arbeiders	7,20	3,60	3,60
6. Werkloosheidsverzekering	0,55	0,275	0,275
7. Bedrijfspensioenfonds 1)			
a. bloembollenbedrijf 2)	16,00	11,00	5,00
b. overige 3)	12,43	12,40	-
8. Algemene Ouderdomswet	10,40	-	10,40
9. Algemene weduwe- en wezenwet	1,50	1,50	-
10. Algemene kinderbijslagwet	0,55	0,55	-
11. Kinderbijslagwet loontrekkenden	1,80	1,80	-
12. Sociaalfonds bloembollenbedrijf	ƒ 1,00 p.wk	ƒ 1,00 p.wk	-

1) Premiegrondslag = loon na aftrek van franchise. Bedrag van ƒ 19240,-.
1) Min. premie ƒ 10,- per week.
3) Min. premie ƒ 6,50 per week.

De hier genoemde grondwaarde geeft niet de hoogste waarde voor het betreffende gebied weer, maar is een gemiddelde waarde voor percelen welke goed zijn verkaveld en ontsloten en waarvan de grondkwaliteit en het profiel goed is.

Aan zeer goede gronden en/of andere gunstige omstandigheden (zoals ligging in de nabijheid van een veiling) moet een hogere waarde worden toegekend. Gronden die matig geschikt en/of minder goed ontsloten zijn, moeten op een lagere waarde worden gesteld.

In de gegeven waarden is een eventuele drainage niet begrepen. De waarde hiervan is afzonderlijk gegeven. Over de waarde van de drainage moet ook worden afgeschreven, waarvoor een afschrijvingsperiode is aangehouden van 25 jaar.

Grondwaarde per ha (prijspeil 1-1-1979)

1. Groenteteeltbedrijven	
Zuidhollandse Eilanden	ƒ 65000,-
Noord-Holland	47500,-
Limburg	55000,-
Noord-Brabant	50000,-
2. Fruitteeltbedrijven	
Zeeland en West-Brabant	45000,-
Zuidhollandse Eilanden	50000,-
Utrecht, rivierklei	50000,-
West-Betuwe	47500,-
Oost-Betuwe	45000,-
Noord-Holland en Limburg	47500,-
Brabant en Utrecht, Zand	40000,-
3. Bloembollenbedrijven	
Zuidelijke bollenstreek	150000,-
Anna Paulowna-Breezand	115000,-
Julianadorp	100000,-
Grootslag	50000,-
4. Drainage	
Rijafstand 6 tot 8 m excl. BTW	ƒ 4000,- tot ƒ 5500,-
incl. BTW	ƒ 4600,- tot ƒ 6300,-

		Blz.
Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen		17
Totale nieuwwaarde, afschrijvings- en rentekosten per bedrijf		19
Overige kosten per bedrijf		20
Appelen	: samenvatting stichtingskosten per ha en de jaarkosten van de beplantingen in de produktiejaren	21
	stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	22
	directe kosten teelt t/m oogst	40
	bewaar- en afleveringskosten	46
	normatieve kg-opbrengsten en prijzen	49
Peren	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	51
	directe kosten teelt t/m oogst	53
	bewaar- en afleveringskosten	54
	normatieve kg-opbrengsten en prijzen	56
Pruimen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	57
	directe kosten en opbrengsten	58
Morellen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	59
	directe kosten en opbrengsten	61

PIT- EN STEENVRUCHTEN

TEELTGEGEVENS APPELEN €/m de oogst (1500 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,40 x 1,75 m (gem.)	3,40 x 1,75 m (gem.)
aantal bomen per ha	1500	1500
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	22 + 24	23 + 25
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	38,9 x 35%	43,3 x 35%
Cox's O.P.	26,5 x 20%	30,6 x 20%
Boskoop	35,1 x 20%	39,9 x 20%
Winston	30,0 x 10%	32,9 x 10%
Benoni	27,3 x 5%	30,8 x 5%
James Grieve	33,7 x 5%	37,7 x 5%
Overige rassen	31,9 x 5%	37,8 x 5%
Totaal	33,5	38,0
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 170	f 145
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	840	840
overige	40	40
onkruidbestrijdingsmiddelen	135	135
motorbrandstoffen	100	110
overige materialen	45	45
hagelverzekering	1220	1385
rente vlottende middelen	130	140
Totaal	f 2680	f 2840
w.v. BTW	114	122
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	98	106
dunnen (incl. chemisch)	30	30
gewasbescherming (spuiten)	18	18
bemesten, verzorging grond	11	11
overig teeltwerkzaamheden	6	6
Totaal	163	171
b. Oogst		
plukken en intern transport	240	262
idem per 1000 kg 1)	(7,2)	(6,9)
c. Totaal teelt en oogst	403	433

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3750 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau
5-rijen systeem

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 3,00 + (4 x 1,25) x 1,50 m
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 85%, Rode Jonathan 15% (c.q. Winston)
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	26365		80	135
afrastering	555			
materialen teelt	80	555	880	1085
hagelverzekering		20	295	945
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		70	1045	3350
rente vlottende middelen		25	55	110
rente plantopstand		1805	2250	2640
arbeidskosten los pers.	545	70	805	2320
Totaal	27615	2545	5410	10585
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	2440	755	1515	2880
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495
Totaal	2440	5185	5940	7305
4. Totale kosten	30055	7730	11350	17890
af: opbrengsten				
aantal kg		(550)	(8100)	(26000)
in gld. tegen kostprijs		330	4835	15515
aanwas	30055	7400	6515	2375
afgerond	30050	7400	6500	2350
5. Gecumuleerde stichtingskosten	30050	37450	43950	46300
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	171	42	79	151
oogst		6	68	179
sorteren (75% v.d. oogst)		3	42	135
Totaal	171	51	189	465
Aantal trekkeruren	30	15	44	63

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,03. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,03 resp. ƒ 6,03) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 50400,- resp. ƒ 42300,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3750 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau
5-rijen systeem

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 300 + (4 x 1,25) x 1,50 m
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	Golden Delicious 85%, Rode Jonathan 15% (c.q. Winston)
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	26365		80	135
afrastering	555			
materialen teelt	80	560	860	1055
hagelverzekering		15	155	600
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		60	570	2180
rente vlottende middelen		25	45	85
rente plantopstand		1805	2250	2690
arbeidskosten los pers.	545	75	505	1615
Totaal	27615	2540	4465	8360
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	2440	760	1220	2220
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495
Totaal	2440	5185	5645	6645
4. Totale kosten	30055	7725	10110	15005
af: opbrengsten				
aantal kg		(450)	(4300)	(16500)
in gld. tegen kostprijs		290	2795	10725
aanwas	30055	7435	7315	4280
afgerond	30050	7450	7300	4300
5. Gecumuleerde stichtingskosten	30050	37500	44800	49100
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	171	42	70	127
oogst		6	41	122
sorteren (75% v.d. oogst)		3	22	86
Totaal	171	51	133	335
Aantal trekkeruren	30	15	38	55

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,03. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,03 resp. *f* 6,03) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 53300,- resp. *f* 44900,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3000 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau
3-rijen systeem

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 60% = 3,00 + (2 x 1,00) x 1,50 m 40% = 3,00 x 1,25 m (enkele rij)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1 jarig
sortiment	: 3-rijensysteem: Gold. Del. 50%, J. Grieve 10% enkele rij: Cox's O.P. 25%, Winston 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	21580		70	135
afrastering	555			
materialen teelt	65	600	875	1075
hagelverzekering		20	205	735
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		65	730	2635
rente vlottende middelen		25	50	100
rente plantopstand		1495	1920	2325
arbeidskosten los pers.	475	60	585	1825
Totaal	22745	2265	4435	8830
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	2070	795	1425	2735
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495
Totaal	2070	5220	5850	7160
4. Totale kosten	24815	7485	10285	15990
af: opbrengsten				
aantal kg		(500)	(5600)	(20200)
in gld. tegen kostprijs		310	3480	12550
aanwas	24815	7175	6805	3440
afgerond	24800	7200	6800	3400
5. Gecumuleerde stichtingskosten	24800	32000	38800	42200
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	146	42	77	142
oogst		6	49	144
sorteren (75% v.d. oogst)		3	29	105
Totaal	146	51	155	391
Aantal trekkeruren	25	15	40	58

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,03. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,03 resp. *f* 6,03) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 43500,- resp. *f* 38900,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3000 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau
3-rijen systeem

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 60% = 3,00 + (2 x 1,00) x 1,50 m 40% = 3,00 x 1,25 m (enkele rij)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	: 3 rijen systeem: Gold. Del. 50%, J. Grieve 10% enkele rij: Cox's O.P. 25%, Winston 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	21580		70	135	
afrastering	555				
materialen teelt	65	605	860	1050	1250
hagelverzekering		15	125	475	955
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		55	470	1735	3505
rente vlottende middelen		25	45	80	115
rente plantopstand		1490	1915	2335	2645
arbeidskosten los pers.	475	60	445	1365	2365
Totaal	22745	2250	3930	7175	10835
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	2070	760	1165	2090	3015
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	2070	5185	5590	6515	7440
4. Totale kosten	24815	7435	9520	13690	18275
af: opbrengsten					
aantal kg		(400)	(3500)	(13000)	(26250)
in gld. tegen kostprijs		270	2350	8720	17610
aanwas	24815	7165	7170	4970	665
afgerond	24800	7200	7150	4950	700
5. Gecumuleerde stichtingskosten	24800	32000	39150	44100	44800
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	146	42	69	123	155
oogst		5	35	105	188
sorteren (75% v.d. oogst)		2	18	67	135
Totaal	146	49	122	295	478
Aantal trekkeruren	25	15	35	50	56

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,03. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,03 resp. ƒ 6,03) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 48100,- resp. ƒ 41500,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3000 bomen per ha met hoog-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 3,00 x 1,00 m
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. 1-jarig
sortiment	Golden Delicious 85%, Rode Jonathan 15% (c.q. Winston)
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	21090		70	135
afrastering	555			
materialen teelt	65	590	860	1045
hagelverzekering		15	205	730
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		60	735	2585
rente vlottende middelen		25	50	95
rente plantopstand		1460	1895	2295
arbeidskosten los pers.	475	60	615	1820
Totaal	22255	2210	4430	8705
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	2075	795	1385	2665
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495
Totaal	2075	5220	5810	7090
4. Totale kosten	24330	7430	10240	15795
af: opbrengsten				
aantal kg		(450)	(5700)	(20000)
in gld. tegen kostprijs		270	3420	12005
aanwas	24330	7160	6820	3790
afgerond	24350	7150	6800	3800
5. Gecumuleerde stichtingskosten	24350	31500	38300	42100
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	146	42	77	141
oogst		6	50	143
sorteren (75% v.d. oogst)		3	30	103
Totaal	146	51	157	387
Aantal trekkeruren	25	15	40	58

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,03. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,03,- resp. ƒ 6,03,-) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 43400,- resp. ƒ 38800 bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
3000 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 3,00 x 1,00 m
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 85% Rode Jonathan 15% (c.q. Winston)
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 145,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	21090		70	135	
afrastering	555				
materialen teelt	65	600	855	1040	1225
hagelverzekering		15	130	455	985
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		55	475	1650	3560
rente vlottende middelen		25	45	75	110
rente plantopstand		1455	1890	2320	2650
arbeidskosten los pers.	475	60	450	1325	2430
Totaal	22255	2210	3915	7000	10960
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	2075	760	1185	2055	2940
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	2075	5185	5610	6480	7365
4. Totale kosten	24330	7395	9525	13480	18325
af: opbrengsten					
aantal kg		(400)	(3600)	(12500)	(27000)
in gld. tegen kostprijs		260	2320	8055	17405
aanwas	24330	7135	7205	5425	920
afgerond	24350	7100	7200	5450	900
5. Gecumuleerde stichtingskosten	24350	31450	38650	44100	45000
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	146	42	69	123	150
oogst		5	36	100	193
sorteren (75% v.d. oogst)		2	19	65	140
Totaal	146	49	124	288	483
Aantal trekkeruren	25	15	35	50	55

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,03. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,03,- resp. *f* 6,03) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 48300,- resp. *f* 41700,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
2450 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,15x1,15 (3,00x1,00 tot 3,25x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 50%, Cox's O.P. 20% Winston 15%, overige rassen 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 155,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	17700		45	90
afrastering	555			
materialen teelt	55	570	775	980
hagelverzekering		15	170	590
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		50	600	2075
rente vlottende middelen		25	45	85
rente plantopstand		1235	1575	1910
arbeidskosten los pers.	365	75	545	1605
Totaal	18745	1970	3755	7335
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	1815	815	1260	2385
rente duurz. prod.midd.		360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360
Totaal	1815	3965	4410	5535
4. Totale kosten	20560	5935	8165	12870
af: opbrengsten				
aantal kg		(400)	(4700)	(16300)
in gld. tegen kostprijs		230	2720	9400
aanwas	20560	5705	5445	3470
afgerond	20550	5700	5450	3500
5. Gecumuleerde stichtingskosten	20550	26250	31700	35200
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	124	45	67	124
oogst		7	50	135
sorteren (75% v.d. oogst)		2	24	84
Totaal	124	54	141	343
Aantal trekkeruren	22	15	34	45

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,23. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,23 resp. *f* 6,23) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 37900,- resp. *f* 32500,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
2450 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,15x1,15 (3,00x1,00 tot 3,25x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. a-jarig
sortiment	Golden Delicious 50%, Cox's O.P. 20% Winston 15%, overige rassen 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 155,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	17700		45	90	60
afrastering	555				
materialen teelt	55	575	770	980	1205
hagelverzekering		10	115	380	835
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	405	1375	3015
rente vlottende middelen		25	40	70	110
rente plantopstand		1235	1570	1905	2185
arbeidskosten los pers.	365	70	355	1160	2205
Totaal	18745	1955	3300	5960	9615
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1815	775	1090	2000	2905
rente duurz. prod.midd.		360	360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360	1360
Totaal	1815	3925	4240	5150	6055
4. Totale kosten	20560	5880	7540	11110	15670
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(3100)	(10500)	(23000)
in gld. tegen kostprijs		190	1960	6630	14530
aanwas	20560	5690	5580	4480	1140
afgerond	20550	5700	5600	4450	1200
5. Gecumuleerde stichtingskosten	20550	26250	31850	36300	37500
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijen en algemene uren)					
teelt	124	43	60	114	148
oogst		6	30	95	184
sorteren (75% v.d. oogst)		2	16	54	119
Totaal	124	51	106	263	451
Aantal trekkeruren	22	12	32	43	52

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,23. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,23 resp. *f* 6,23) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 40200,- resp. *f* 34700,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
2450 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,15x1,15 (3,00x1,00 tot 3,25x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 50%, Cox's O.P. 20% Winston 15% overige rassen 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 155,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	70			
bomen en steunmateriaal 1)	17700		45	90
afrastering	555			
materialen teelt	55	570	775	980
hagelverzekering		15	170	590
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		50	615	2120
rente vlottende middelen		25	45	85
rente plantopstand		1235	1650	2050
arbeidskosten los pers.	365	75	545	1605
Totaal	18745	1970	3845	7520
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	1815	815	1260	2385
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495
Totaal	1815	5240	5685	6810
4. Totale kosten	20560	7210	9530	14330
af: opbrengsten				
aantal kg		(400)	(4700)	(16300)
in gld. tegen kostprijs		250	2925	10115
aanwas	20560	6960	6605	4215
afgerond	20550	6950	6600	4200
5. Gecumuleerde stichtings-kosten	20550	27500	34100	38300
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	124	45	67	124
oogst		7	50	135
sorteren (75% v.d. oogst)		2	24	84
Totaal	124	54	141	343
Aantal trekkeruren	22	15	34	45

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,23. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,23 resp. *f* 6,23) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 41100,- resp. *f* 35600,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
2450 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,15x1,15 (3,00x1,00 tot 3,25x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. 1-jarig
sortiment	Golden Delicious 50%, Cox's O.P. 20% Winston 15%, overige rassen 15%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 155,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70		45	90	60
bomen en steunmateriaal 1)	17700				
afrastering	555				
materialen teelt	55	575	770	980	1205
hagelverzekering		10	115	380	835
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	415	1410	3090
rente vlottende middelen		25	40	70	110
rente plantopstand		1235	1645	2060	2380
arbeidskosten los pers.	365	70	355	1160	2205
Totaal	18745	1955	3385	6150	9885
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1815	775	1090	2000	2905
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	1815	5200	5515	6425	7330
4. Totale kosten	20560	7155	8900	12575	17215
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(3100)	(10500)	(23000)
in gld. tegen kostprijs		205	2120	7175	15720
aanwas	20560	6950	6780	5400	1495
afgerond	20550	6950	6800	5400	1500
5. Gecumuleerde stichtingskosten	20550	27500	34300	39700	41200
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	124	43	60	114	148
oogst		6	30	95	184
sorteren (75% v.d. oogst)		2	16	54	119
Totaal	124	51	106	263	451
Aantal trekkeruren	22	12	32	43	52

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,23. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,23 resp. *f* 6,23) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 43900,- resp. *f* 38500,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1950 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,40x1,35 (3,25x1,25 m, tot 3,50x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 35%, Cox's O.P. 25%, (R) Boskoop 15%, Winston 15%, ov. rassen 10%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 170,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	14275		45	90	45
afrastering	555				
materialen teelt	50	550	735	930	1140
hagelverzekering		15	125	435	955
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		45	210	1535	3360
rente vlottende middelen		25	40	75	115
rente plantopstand		1020	1345	1660	1920
arbeidskosten los pers.	295	75	480	1350	2415
Totaal	15245	1730	2980	6075	9950
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1720	760	1110	2110	3055
rente duurz. prod.midd.		360	360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360	1360
Totaal	1720	3910	4260	5260	6205
4. Totale kosten	16965	5640	7240	11335	16155
af: opbrengsten					
aantal kg		(350)	(3400)	(12000)	(26200)
in gld. tegen kostprijs		205	1980	6990	15290
aanwas	16965	5435	5260	4345	865
afgerond	16950	5450	5250	4350	900
5. Gecumuleerde stichtingskosten	16950	22400	27650	32000	32900
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	114	42	63	112	149
oogst		7	43	120	202
sorteren (75% v.d. oogst)		2	18	62	136
Totaal	114	51	124	294	487
Aantal trekkeruren	20	14	32	44	53

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,32. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ8,32 resp. ƒ 6,32) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 35000,- resp. ƒ 30800,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1950 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,40 x 1,35 (3,25 x 1,25 m, tot 3,50x1,50m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	Golden Delicious 35%, cox's O.P. 25% (R) Boskoop 15%, Winston 15%, ov. rassen 10%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 170,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70		45	90	45
bomen en steunmateriaal 1)	14275				
afrastering	555				
materialen teelt	50	555	720	930	1140
hagelverzekering		10	85	280	655
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	305	1015	2370
rente vlottende middelen		25	35	65	95
rente plantopstand		1025	1345	1675	1980
arbeidskosten los pers.	295	70	350	930	1905
Totaal	15245	1725	2885	4985	8190
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1720	740	1000	1885	2625
rente duurz. prod.midd.		360	360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360	1360
Totaal	1720	3890	4150	5035	5775
4. Totale kosten	16965	5615	7035	10020	13965
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(2300)	(7700)	(18000)
in gld. tegen kostprijs		190	1475	4935	11540
aanwas	16965	5425	5560	5085	2425
afgerond	16950	5450	5550	5100	2450
5. Gecumuleerde stichtingskosten	16950	22400	27950	33050	35500
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	114	41	56	105	140
oogst		6	33	81	163
sorteren (75% v.d. oogst)		2	12	40	93
Totaal	114	49	101	226	396
Aantal trekkeruren	20	12	30	40	50

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,32. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,32 resp. ƒ 6,32) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 37700,- resp. ƒ 33300,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1950 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : slanke spil
   plantafstand : gem. 3,40x1,35 (3,25x1,25 tot 3,50x1,50 m)
   beplante oppervlakte : 90%
   onderstam : M 9 v.v. 1-jarig
   sortiment Golden Delicious 35%, Cox's O.P. 25%
   (R) Boskoop 15%, Winston 15%, ov. rassen 10%
   afschrijving per jaar : 10%
   reserv. rooikosten p. jaar : f 170,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	14275		45	90	45
afrastering	555				
materialen teelt	50	550	735	930	1140
hagelverzekering		15	125	435	955
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		45	220	1575	3440
rente vlottende middelen		25	40	75	115
rente plantopstand		1015	1420	1810	2115
arbeidskosten los pers.	295	75	480	1350	2415
Totaal	15245	1725	3065	6265	10225
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	720	760	1110	2110	3055
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	1720	5185	5535	6535	7480
4. Totale kosten	16965	6910	8600	12800	17705
af: opbrengsten					
aantal kg		(350)	(3400)	(12000)	(26200)
in gld. tegen kostprijs		220	2145	7570	16560
aanwas	16965	6690	6455	5230	1145
afgerond	16950	6700	6450	5250	1150
5. Gecumuleerde stichtingskosten	16950	23650	30100	35350	36500
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	114	42	63	112	149
oogst		7	43	120	202
sorteren (75% v.d. oogst)		2	18	62	136
Totaal	114	51	124	294	487
Aantal trekkeruren	20	14	32	44	53

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn f 7,32. Indien deze kosten f 1,- hoger of lager zouden zijn, (f 8,32 resp. f 6,32) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten f 38600,- resp. f 34300 bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1950 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: gem. 3,40x1,35 (3,25x1,25 tot 3,50x1,50 m)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 v.v. 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 35%, Cox's O.P. 25% (R) Boskoop 15%, Winston 15%, ov. rassen 10%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 170,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	14275		45	90	45
afrastering	555				
materialen teelt	50	555	720	930	1140
hagelverzekering		10	85	280	655
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	310	1040	2435
rente vlottende middelen		25	35	65	95
rente plantopstand		1020	1420	1830	2200
arbeidskosten los pers.	295	70	350	930	1905
Totaal	15245	1720	2965	5165	8475
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1720	740	1000	1885	2625
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	1720	5165	5425	6310	7050
4. Totale kosten	16965	6885	8390	11475	15525
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(2300)	(7700)	(18000)
in gld. tegen kostprijs		210	1605	5375	12565
aanwas	16965	6675	6785	6100	2960
afgerond	16950	6700	6800	6100	2950
5. Gecumuleerde stichtingskosten	16950	23650	30450	36550	39500
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	114	41	56	105	140
oogst		6	33	81	163
sorteren (75% v.d. oogst)		2	12	40	93
Totaal	114	49	101	226	396
Aantal trekkeruren	20	12	30	40	50

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,32. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,32 resp. ƒ 6,32) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 41700,- resp. ƒ 37300,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1500 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: spil c.q. slanke spil
plantafstand	: gem. 3,40x1,75 (3,25x1,65 tot 3,50x2,00)
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: M 9 virus vrij 1-jarig
sortiment	: Golden Delicious 45%, Cox's O.P. 20% (R) Boskoop 20%, overige rassen 25%
afschrijving per jaar	: 10%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 200,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	11030		35	65	35
afrastering	555				
materialen teelt	50	535	710	920	1160
hagelverzekering		10	100	355	820
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	345	1245	2880
rente vlottende middelen		20	35	70	105
rente plantopstand		800	1110	1425	1710
arbeidskosten los pers.	250	60	400	1200	2175
Totaal		1465	2735	5280	8885
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1385	705	980	1940	2905
rente duurz. prod. midd.		360	360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360	1360
Totaal	1385	3855	4130	5090	6055
4. Totale kosten	13340	5320	6865	10370	14940
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(2700)	(9700)	(22500)
in gld. tegen kostprijs		175	1575	5660	13130
aanwas	13340	5145	5290	4710	1810
afgerond	13350	5150	5300	4700	1800
5. Gecumuleerde stichtingskosten	13350	18500	23800	28500	30300
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	93	38	56	118	150
oogst		6	36	107	180
sorteren (75% v.d. oogst)		2	14	50	117
Totaal	93	46	106	275	447
Aantal trekkeruren	18	12	30	40	50

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn ƒ 7,36. Indien deze kosten ƒ 1,- hoger of lager zouden zijn, (ƒ 8,36 resp. ƒ 6,36) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten ƒ 32000,- resp. ƒ 28600,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1500 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau
Grond en gebouwen op pachtbasis

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : spil c.q. slanke spil
   plantafstand : gem. 3,40x1,75 (3,25x1,65 m tot 3,50x2,00 m)
   beplante oppervlakte : 90%
   onderstam : M 9 virus vrij 1-jarig
   sortiment Golden Delicious 35%, Cox's O.P. 20%
   (R) Boskoop 20%, overige rassen 25%
   afschrijving per jaar : 10%
   reserv. rooikosten p. jaar : *f* 200,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar
2. Direct toerekenbare kosten						
plant klaarmaken	70					
bomen en steunmateriaal 1)	11030		35	65	35	
afrastering	555					
materialen teelt	50	545	710	920	1135	1230
hagelverzekering		15	65	220	545	835
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		55	235	790	1975	3025
rente vlottende middelen		25	35	60	85	115
rente plantopstand		800	1110	1435	1760	1940
arbeidskosten los pers.	250	90	295	770	1605	2185
Totaal	11955	1530	2485	4260	7140	9330
3. Aandeel algemene kosten						
arbeid vast personeel	1385	705	905	1795	2370	3255
rente duurz. prod.midd.		360	360	360	360	360
afschr. duurz. prod.midd.		835	835	835	835	835
pacht grond en gebouwen		595	595	595	595	595
algem. kosten en onderhoud		1360	1360	1360	1360	1360
Totaal	1385	3855	4055	4945	5520	6405
4. Totale kosten	13340	5385	6540	9205	12660	15735
af: opbrengsten						
aantal kg		(400)	(1800)	(6000)	(15000)	(23000)
in gld. tegen kostprijs		255	1150	3835	9585	14695
aanwas	13340	5130	5390	5370	3075	1040
afgerond	13350	5100	5400	5400	3100	1050
5. Gecumuleerde stichtingskosten	13350	18450	23850	29250	32350	33400
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)						
teelt	93	38	52	101	130	163
oogst		10	26	67	143	185
sorteren (75% v.d. oogst)		2	10	32	69	119
Totaal	93	50	88	200	342	467
Aantal trekkeruren	18	12	27	40	52	62

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,36. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,30 resp. *f* 6,30) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 35100,- resp. *f* 31700,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1500 bomen per ha met hoog kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : spil c.q. slanke spil
   plantafstand : gem. 3,40x1,75 (3,25x1,65 tot 3,50x2,00 m)
   beplante oppervlakte : 90%
   onderstam : M 9 v.v. 1-jarig
   sortiment : Golden Delicious 45%, Cox's O.P. 20%
   (R) Boskoop 20%, overige rassen 25%
   afschrijving per jaar : 10%
   reserv. rooikosten p. jaar : *f* 200,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	70				
bomen en steunmateriaal 1)	11030		35	65	35
afrastering	555				
materialen teelt	50	535	710	920	1160
hagelverzekering		10	100	355	820
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		40	355	1270	2955
rente vlottende middelen		20	35	70	105
rente plantopstand		800	1185	1575	1910
arbeidskosten los pers.	250	60	400	1200	2175
Totaal	11955	1465	2820	5455	9160
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	1385	705	980	1940	2905
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495
Totaal	1385	5130	5405	6365	7330
4. Totale kosten	13340	6595	8225	11820	16490
af: opbrengsten					
aantal kg		(300)	(2700)	(9700)	(22500)
in gld. tegen kostprijs		190	1710	6145	14255
aanwas	13340	6405	6515	5675	2235
afgerond	13350	6400	6500	5700	2250
5. Gecumuleerde stichtingskosten	13350	19750	26250	31950	34200
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	93	38	56	118	150
oogst		6	36	107	180
sorteren (75% v.d. oogst)		2	14	50	117
Totaal	93	46	106	275	447
Aantal trekkeruren	18	12	30	40	50

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,36. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,36 resp. *f* 6,36) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 35800,- resp. *f* 32500,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN APPELBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1500 bomen per ha met normaal kg-opbrengstniveau

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : spil c.q. slanke spil
   plantafstand : gem. 3,40 x 1,75 (3,25 x 1,65 - 3,50 x 2,00 m)
   beplante oppervlakte : 90%
   onderstam : M 9 v.v. I-jarig
   Golden Delicious 35% Cox's O.P. 20%
   R. Boskoop 20%, overige rassen 25%
   afschrijving per jaar : 10%
   reserv. rooikosten p. jaar : *f* 200,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar
2. Direct toerekenbare kosten						
plant klaarmaken	70					
bomen en steunmateriaal 1)	11030		35	65	35	
afrastering	555					
materialen teelt	50	545	710	920	1135	1230
hagelverzekering		15	65	220	545	835
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		55	245	810	2030	3110
rente vlottende middelen		25	35	60	85	115
rente plantopstand		800	1185	1585	1975	2185
arbeidskosten los pers.	250	90	295	770	1605	2185
Totaal	11955	1530	2570	4430	7410	9660
3. Aandeel algemene kosten						
arbeid vast personeel	1385	705	905	1795	2370	3255
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495	1495
Totaal	1385	5130	5330	6220	6795	7680
4. Totale kosten	13340	6660	7900	10650	14205	17340
af: opbrengsten						
aantal kg		(400)	(1800)	(6000)	(15000)	(23000)
in gld. tegen kostprijs		280	1255	4190	10475	16060
aanwas	13340	6380	6645	6460	3730	1280
afgerond	13350	6400	6650	6450	3700	1250
5. Gecumuleerde stichtingskosten	13350	19750	26400	32850	36550	37800
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)						
teelt	93	38	52	101	130	163
oogst		10	26	67	143	185
sorteren (75% v.d. oogst)		2	10	32	69	119
Totaal	93	50	88	200	342	467
Aantal trekkeruren	18	12	27	40	52	62

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,36. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,36 resp. *f* 6,36) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 39500,- resp. *f* 36100,- bedragen.

SAMENVATTING VAN DE STICHTINGSKOSTEN PER HA VAN APPELBEPLANTINGEN EN DE JAARKOSTEN VAN DE PLANTOPSTANDEN IN DE PRODUKTIEJAREN

Samensteller: B. Mouris

A. Op eigendomsbasis

Aantal bomen per ha	1500		1950		2450	
Opbrengstniveau	normaal	hoog	normaal	hoog	normaal	hoog
Aantal stichtingsjaren	5	4	4	4	4	3
Aanlegkosten	13400	13400	17000	17000	20600	20600
Stichtingskosten	37800	34200	39500	36500	41200	38300
Specificatie zie blz.	22	23	26	27	30	31
Annuïteit van rente en afschrijving in produktiejaren 1)	5135	4645	5365	4960	5600	5200
Annuïteit voor reservering rooikosten 1)	200	200	170	170	155	155
Normatieve kg-opbrengst in produktiejaren	33500	38000	34000	38700	36500	41400

Aantal bomen per ha	3000		3000 (meerrij-syst.)		3750 (meerrij-syst.)	
Opbrengstniveau	normaal	hoog	normaal	hoog	normaal	hoog
Aantal stichtingsjaren	4	3	4	3	3	3
Aanlegkosten	24300	24300	24800	24800	30100	30100
Stichtingskosten	44100	42100	44800	42200	49100	46300
Specificatie zie blz.	34	35	36	37	38	39
Annuïteit van rente en afschrijving in produktiejaren 1)	5990	5720	6085	5735	6670	6290
Annuïteit voor reservering rooikosten 1)	145	145	145	145	145	145
Normatieve kg-opbrengst in produktiejaren	40500	44700	38700	42700	42500	47700

B. Op pachtbasis

Aantal bomen per ha	1500		1950		2450	
Opbrengstniveau	normaal	hoog	normaal	hoog	normaal	hoog
Aantal stichtingsjaren	5	4	4	4	4	3
Aanlegkosten	13400	13400	17000	17000	20600	20600
Stichtingskosten	33400	30300	35500	32900	37500	35200
Specificatie zie blz.	24	25	28	27	32	33
Annuïteit van rente en afschrijving in produktiejaren 1)	4540	4115	4825	4470	5095	4785
Annuïteit voor reservering rooikosten 1)	200	200	170	170	155	155
Normatieve kg-opbrengst in produktiejaren	33500	38000	34000	38700	36500	41400

1) Annuïteiten berekend à 6%.

OVERIGE KOSTEN FRUITTEELTBEDRIJVEN (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
(zie toelichting blz. 8)

	Bedrijfsgrootte		
	8 ha	12 ha	16 ha
1. Eigendomsbedrijven			
contributie, lidmaatschappen, abonnementen	f 430	f 670	f 920
administratie, porti, telefoon	1190	1610	2020
provisie en bankkosten	200	250	280
elektriciteit	240	320	400
onderhoud door derden	3600	4900	5400
grond- en polderlasten	920	1380	1840
verzekering gebouw en inventaris	310	400	510
autokosten t.b.v. bedrijf	1480	2100	2640
overige algemene kosten	1970	2560	2790
Totaal	f 10340	f 14190	f 16800
w.v. BTW	± 900	± 1300	± 1500
2. Pachtbedrijven			
als eigendomsbedrijven	f 10340	f 14190	f 16800
af: grond- en polderlasten	920	1380	1840
verzekering gebouwen	60	75	115
Totaal	f 9360	f 12735	f 14845
Pacht per ha	± 500	± 500	± 500
huur bedrijfsgebouwen	± 750	± 750	± 750
3. Algemene uren	100	120	140
4. Incidentele extra-kosten			
bij fruitopslag op bedrijf per 100 ton opslagcapaciteit:			
voor onderhoud, verzekering e.d.			
met gehuurd fust	f 1050	f 925	f 800
met eigen fust	1380	1220	1090
bij eigen vervoer naar veiling met trekker en wagen voor onderhoud motorbrandstof en verzekering per 100 ton fruit	160	140	130
onderhoud windscherm door derden per ha	50	50	50
snoeihout versnipperen door derden per ha	60	60	60

Samensteller: B. Mouris

NORMEN VOOR TOTALE NIEUWWAARDE, AFSCHRIJVINGS- EN RENTEKOSTEN VAN DODE DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN VOOR FRUITTEELTBEDRIJVEN
(zie toelichting blz. 8)

Niet in de normbedragen opgenomen: grond
gebouwen voor opslag fruit (ook de werktuigen van de sorteerlijn)
plantopstanden
bij pachtbedrijven bovendien bedrijfsgebouw

		bedrijfsgrootte		
		8 ha	12 ha	16 ha
eigendomsbedrijven:				
nieuwwaarde	incl. BTW	116100	147100	186900
	excl. BTW	103800	131200	165200
afschrijvingskosten	incl. BTW	8150	10250	12310
	excl. BTW	7410	9310	11100
rentekosten	incl. BTW	4180	5300	6730
	excl. BTW	3740	4720	5950
pachtbedrijven:				
nieuwwaarde	incl. BTW	77900	96200	110400
	excl. BTW	71400	88000	100400
afschrijvingskosten	incl. BTW	6620	8210	9250
	excl. BTW	6120	7590	8510
rentekosten	incl. BTW	2800	3460	3980
	excl. BTW	2570	3170	3620

Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen fruitteelt-bedrijven (vervolg)

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
transportmiddelen:			
handpallettruc	10	f 1000	f 1180
vorkheftruc, 2e hands	8	15000	17700
kistenopraper	5	10500	12390
smalle fruitwagen, 2000 kg	15	2200	2596
3200 kg	15	2600	3068
4000 kg	15	4500	5310
4-w. wagen 5000 kg	15	5500	6490
beregeningsinstallatie:			
trekkerpomp, 150 m3, 7 ato compleet	15	3000	3120
all. buizen, compleet met sproeiers enz., per str. m	15	21	22
druppelbevloeing, 1500 druppelpunten	8	4750	5600
3000 druppelpunten	8	5950	7000
bron, per m diepte	15	125	130
ontijzeringsinstallatie	15	10000/ 25000	10400/ 26000
overige:			
motorkettingzaag	8	950	988
snelweger, 100 kg	12½	2500	2950
brandstoftank, ondergronds	20	1400	1652
erfverharding, asfalt of beton per m2	20	45	53
betonbanen (2 banen) per 100 m lengte (= 100 m2)	20	4500	5310
overige inventaris en klein gereedschap bij 8 ha		5000	5900
bij 16 ha		7000	8260

NIEUWWAARDE DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN
FRUITTEELT-BEDRIJVEN

Samenstellers: Joh. Kuyvenhoven
B. Mouris

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
1. Gebouwen			
schuur opp. < 100 m2, per m2	30	f 325	f 384
≥ 100 m2, per m2	30	300	354
koelhuizen:			
mech. koeling, gebouw en isolatie			
cap. < 100 ton, per ton	25	710	838
cap. ≥ 100 ton, per ton	25	600	708
CA-koeling, gebouw en isolatie			
cap. < 100 ton, per ton	25	860	1015
cap. ≥ 100 ton, per ton	25	740	873
koelinstallatie			
cap. < 100 ton, per ton	10	350	413
cap. ≥ 100 ton, per ton	10	330	389
actieve kool-scrubbers	10	150	177
2. Machines en werktuigen			
trekker, 4-w. smalspoor 29,4 kW (40 pk)	15	26000	27040
36,8 kW (50 pk)	15	29000	30160
44,1 kW (60 pk)	15	33000	34320
trekkerwerktuigen en toebehoren:			
hefmast met neigcylinder en side-shift, 1500 kg	15	6000	7080
nevelspuit, 1000 lt-tank, op aftakas, incl. spuitboompjes voor onkruidbestrijding	10	13500	14040
idem met verhoogd 2-zijdig spuitstuk	10	17500	18200
cirkelmaaier, 3 schijven	8	4500	4680
kunstmeststrooier, aanbouw	10	1400	1456
pneum. snoeiapparatuur aan trekker, cap. 750 lt/min.	10	6500	6760
stokschaar 150 cm	4	1100	1144
kettingzaag	8	700	728
snoeihoutversnipperaar	7	6000	6240
sorteerapparatuur:			
machine met roterende schijf, incl. rollenleesband	12½	6800	7072
handbediend kistenlediger	12½	750	780
vulapparaat voor 4 kisten	12½	2000	2080
machine, wijkende bandsysteem incl. rollenleesband	12½	13200	13728
grote-kisten lediger	12½	9300	9672
aan-afvoer rolbanen	12½	2000	2080
6 dwarsvullers	12½	15000	15600
poetsmachine	12½	4500	4680
fust: fruitkisten nieuw per st.	15	12	14
stapelkisten per st.	10	150	177
stapelborden per st.	10	40	47

Teeltgegevens rode bessen (vervolg)

c. Noord-Brabant	in kistjes	in doosjes	
inhoud kistjes	5 kg	3 kg	2,4 kg
aantal doosjes per kistje	-	6x500 gr.	12x200 gr.
fusthuur	2,51	4,19	5,21
interieurs	1,57	-	-
doosjes	-	16,75	20,90
vracht 1)	3,90	3,95	3,50
veilingkosten	6,59	8,95	8,95
Totaal	14,57	33,84	38,56
w.v. BTW	0,66	1,52	1,75
% veilingkosten	4,7	4,7	4,7

2) Van tuinbouwvereniging naar veiling.

5. Directe arbeidsuren per 10 are

snoeien	23	verzorging van de grond	7
zomersnoei	9	gewasbescherming	2
aanbinden	5	overige teeltwerkzaamheden	2
bemesten	1	plukken en veilingklaarmaken	231
		Totaal	280

plukken in akkoordloon: *f* 0,75 per kg + 8 uur veilingklaarmaken.

1. Belangrijkste teeltkenmerken
   zie stichtingskosten blz.74
   oogstperiode : 1/7-1/8

2. Opbrengsten per 10 are
   kg-opbrengst : 2200 kg, w.v. 40% voor industrie, 35% in kistjes voor verse consumptie, 25% in doosjes
   normatieve prijs per kg : industrie : ƒ 1,40 excl. BTW; ƒ 1,47 incl. BTW
   in kistje voor verse consumptie: ƒ 1,90 excl. BTW; ƒ 1,99 incl. BTW
   in doosjes : ƒ 3,20 excl. BTW; ƒ 3,25 incl. BTW
   geldopbrengst ƒ 4455,- excl. BTW; ƒ 4665,- incl. BTW

3. Directe teeltkosten per 100 are (incl. BTW)

kunstmest	ƒ 30	motorbrandstoffen	21
gewasbeschermingsmiddelen	60	overige materialen	5
onkruidbestrijdingsmiddelen	22	hagelverzekering	37
bindmateriaal	18	rente vlottende middelen	42
		Totaal	235
		w.v. BTW	13

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)

a. Gelderland

	in kistjes			in doosjes
inhoud kistjes	5 kg	3 kg	2 kg	1,8 kg
aantal doosjes per kistje	-	-	-	9x200 gr.
fusthuur	1,36	2,27	3,40	-
interieurs	1,88	3,14	4,71	17,45
doosjes	-	-	-	24,61
vracht/derden	5,24	8,73	13,09	14,54
veilingkosten	5,86	7,96	7,96	13,40
Totaal	14,34	22,10	29,16	70,00
w.v. BTW	0,65	0,99	1,31	3,15
% veilingkosten	4,2	4,2	4,2	4,2

b. Zeeland

	in kistjes		in doosjes	
inhoud kistjes	5 kg	2 kg	4 kg	1,8 kg
aantal doosjes per kistje	-	-	8x500 gr.	9x200 gr.
fusthuur	1,47	3,66	-	4,07
interieurs	1,88	3,66	8,38	-
doosjes	-	-	16,75	23,56
vracht	1)	1)	1)	1)
veilingkosten	8,80	11,94	20,10	20,10
Totaal	14,15	19,26	45,23	47,73
w.v. BTW	0,73	1,04	2,21	2,3
% veilingkosten	6,2	6,2	6,2	6,2

1) Eigen vervoer.

STICHTINGSKOSTEN RODE BESSENBEPLANTING per 10 are (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : haag
   plantafstand : 2,00x0,75 m
   beplante oppervlakte : 94%
   aantal struiken per 10 are : 627
   afstand palen : 5 m
   sortiment : Rondom 40%, Jhr. v. Tets 30%, Stanza 20%, ov. 10%
   afschrijving per jaar : 8½%
   reserv. rooikosten p. jaar : ƒ 5,00

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	15			
plant- en steunmateriaal	1378		13	13
materialen teelt	117	77	90	141
hagelverzekering			9	20
afleveringskosten			156	374
rente vlottende middelen		2	20	33
rente plantopstand			197	276
arbeidskosten los pers.		141	600	1050
Totaal	1510	220	1085	1907
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	833	92	740	1119
rente duurz. prod.midd.		195	195	195
afschr. duurz. prod.midd.		150	150	150
algem. kosten en onderhoud		290	290	290
Totaal	833	727	1375	1754
4. Totale kosten	2343	947	2460	3661
af: opbrengsten				
aantal kg			(500)	(1200)
in gld. tegen kostprijs			1160	2785
aanwas	2343	947	1300	876
afgerond	2340	950	1300	880
5. Gecumuleerde stichtingskosten	2340	3290	4590	5470
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	45	5	20	41
oogst en veilingklaarmaken			100	160
Totaal	45	5	120	201
Aantal trekkeruren	14	3	9	10

1. Belangrijkste teeltkenmerken
   zie stichtingskosten blz. 72
   Rassen : Whinham's Industry en Achilles
   Oogstperiode : Whinham's Industry 28/6-20/7
   Achilles 18/7-31/7

2. Opbrengsten per 10 are
   kg-opbrengst 2100 kg; geheel in doosjes voor verse consumptie
   normatieve prijs per kg : ƒ 2,50 excl. BTW; ƒ 2,62 incl. BTW
   geldopbrengst : ƒ 5250,- excl. BTW; ƒ 5500,- incl. BTW

3. Directe teeltkosten per 10 are (incl. BTW)

kunstmest	ƒ 46	motorbrandstoffen	21
gewasbeschermingsmiddelen	37	overige materialen	10
onkruidbestrijdingsmiddelen	22	hagelverzekering	36
bindmateriaal	18	rente vlottende middelen	40
		Totaal	230
		w.v. BTW	12

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)

	Gelderland	Overige gebieden
inhoud kistjes	1,8 kg	1,8 kg
aantal doosjes per kistjes	9x200 gr.	9x200 gr.
fusthuur	3,78	4,07
doosjes	24,61	23,56
vracht	14,54	10,91
veilingkosten	10,47	15,71
Totaal	53,40	54,25
w.v. BTW	2,40	2,44
% veilingkosten	4,2	6,3

5. Directe arbeidsuren per 10 are

snoeien	48
bemesten en verzorging grond	4
aanbinden	10
gewasbescherming	2
overige teeltwerkzaamheden	2
plukken en veilingklaarmaken	179
Totaal	245

STICHTINGSKOSTEN KRUISBESSENBEPLANTING per 10 are Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting

systeem	: haag
plantafstand	: 2,00x0,75 m
beplante oppervlakte	: 94%
aantal struiken per 10 are	: 627
afstand palen	: 6 m
afschrijving per jaar	: 8½%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 6,25

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
2. Direct toerekenbare kosten					
plant klaarmaken	15				
plant- en steunmateriaal	1671		19	11	
materialen teelt	117	67	65	94	165
hagelverzekering			9	17	24
afleveringskosten			273	545	763
rente vlottende middelen		2	19	28	35
rente plantopstand		155	213	283	333
arbeidskosten los pers.			600	923	953
Totaal	1803	224	1198	1901	2273
3. Aandeel algemene kosten					
arbeid vast personeel	833	65	648	953	1406
rente duurz. prod.midd.		195	195	195	195
afschr. duurz. prod.midd.		150	150	150	150
algem. kosten en onderhoud		290	290	290	290
Totaal	833	700	1283	1588	2041
4. Totale kosten	2636	924	2481	3489	4314
af: opbrengsten					
aantal kg			(500)	(1000)	(1400)
in gld. tegen kostprijs			1327	2654	3716
aanwas	2636	924	1154	835	598
afgerond	2640	920	1150	840	600
5. Gecumuleerde stichtingskosten	2640	3560	4710	5550	6150
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)					
teelt	45	4	15	32	56
oogst en veilingklaarmaken			100	143	147
Totaal	45	4	115	175	203
Aantal trekkeruren	14	3	9	10	12

1. Belangrijkste teeltkenmerken
   zie stichtingskosten blz. 70
   oogstperiode : 26/6-31/7

2. Opbrengsten per 10 are
   kg-opbrengst : 1400 kg w.v. 80% industrie en 20% verse consumptie
   normatieve prijs per kg: industrie : *f* 2,00 excl.BTW; *f* 2,08 incl.BTW
   verse consumptie: *f* 3,90 excl.BTW; *f* 4,06 incl.BTW

   geldopbrengst : *f* 3330,- excl. BTW; *f* 3490,- incl. BTW

3. Directe teeltkosten per 10 are (incl. BTW)

kunstmest	*f* 38	motorbrandstoffen	17
gewasbeschermingsmiddelen	50	overige materialen	12
onkruidbestrijdingsmiddelen	16	hagelverzekering	34
bindmateriaal	32	rente vlottende middelen	51
		Totaal	250
		w.v. BTW	14

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)

	Noord-Brabant		Zeeland	
	in kistjes	in doosjes	in doosjes	in doosjes
inhoud kistjes	5 kg	3 kg	2 kg	2,4 kg
aantal doosjes per kistje	-	10x300 gr.	8x250 gr.	12x200 gr.
fusthuur	2,51	4,19	3,66	-
interieurs				13,96
doosjes	-	20,94	18,85	23,56
vracht	3,90 1)	3,95 1)	2)	2)
veilingkosten	9,42	18,38	12,57	24,50
Totaal	22,11	47,46	35,08	62,02
w.v. BTW	0,99	2,13	1,76	2,97
% veilingkosten	4,7	4,7	6,2	6,2

1) Van tuinbouwvereniging naar veiling.
2) Eigen vervoer.

5. Directe arbeidsuren per 10 are

snoeien	21	gewasbescherming	2
zomersnoei	12	overige teeltwerkzaamheden	2
bemesten en verzorging grond	3	plukken en veilingklaarmaken	262
aanbinden	23		
		Totaal	325

STICHTINGSKOSTEN FRAMBOZENBEPLANTING per 10 are (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting
   plantafstand : 2,00x0,40 m
   beplante oppervlakte : 94%
   aantal planten per 10 are : 1175
   afstand palen : 5 m
   afschrijving per jaar : 12½%
   reserv. rooikosten p. jaar : f 9,50

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar
2. Direct toerekenbare kosten			
plant klaarmaken	15		
plant- en steunmateriaal	806		3
materialen teelt	177	64	118
hagelverzekering			20
afleveringskosten			338
rente vlottende middelen		2	34
rente plantopstand		119	176
arbeidskosten los pers.			1350
Totaal	998	185	2039
3. Aandeel algemene kosten			
arbeid vast personeel	1008	102	925
rente duurz. prod.midd.		195	195
afschr. duurz. prod.midd.		150	150
algem. kosten en onderhoud		290	290
Totaal	1008	737	1560
4. Totale kosten	2006	922	3599
af: opbrengsten			
aantal kg			(800)
in gld. tegen kostprijs			3090
aanwas	2006	922	509
afgerond	2010	920	510
5. Gecumuleerde stichtingskosten	2010	2930	3440
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)			
teelt	55	6	30
oogst en veilingklaarmaken			200
Totaal	55	6	230
Aantal trekkeruren	16	3	8

	Himalaya	Thornless Evergreen
1. Belangrijkste teeltkenmerken		
zie stichtingskosten blz.	67	68
oogstperiode	3/8-15/10	10/8-20/9
2. Opbrengsten per 10 are		
kg-opbrengst	1900	2000
w.v. in kistjes	90%	85%
in doosjes	10%	15%
normatieve pr. p. kg (beide rassen)		
in kistjes	f 2,70 excl.= 2,83 incl.BTW	
in doosjes	4,60 excl.= 4,82 incl.BTW	
geldopbrengst: excl. BTW	f 5490	f 5970
incl. BTW	5750	6250
3. Directe teeltkosten per 10 are (incl. BTW)		
kunstmest	52	52
gewasbeschermingsmiddelen	70	70
onkruidbestrijdingsmiddelen	16	17
bindmateriaal	25	32
motorbrandstoffen	21	24
overige materialen	12	14
hagelverzekering	47	49
rente vlottende middelen	57	47
Totaal	300	305
w.v. BTW	15	17

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)

	Bommelerwaard		Zeeland	
	in kistjes	in doosjes	in kistjes	in doosjes
	3 kg	1,8 kg	4 kg	2,4 kg
aantal doosjes per kistjes	-	9x200 gr.	-	12x200 gr.
fusthuur	2,27	-	1,83	-
interieurs	2,79	17,45	6,54	13,96
doosjes	-	24,61	-	23,56
vracht	8,73	14,54	1)	1)
veilingkosten	11,31	19,27	16,96	28,90
Totaal	25,10	75,87	25,33	66,42
w.v. BTW	1,13	3,41	1,32	3,17
% veilingkosten	4,2	4,2	6,2	6,2

1) Eigen vervoer

5. Directe arbeidsuren per 10 are		
snoeien	30	23
aanbinden	40	25
bemesten en verzorging grond	3	3
gewasbescherming	2	2
overige teeltwerkzaamheden	2	2
plukken en veilingklaarmaken	278	220
Totaal	355	275
plukken en veilingklaarmaken per 100 kg	14,5	9,0

STICHTINGSKOSTEN BRAMENBEPLANTING per 10 are (incl. BTW) — Samensteller: B. Mouris

Ras: Thornless Evergreen of Thornfree

1. Aard van de beplanting
   - plantafstand : 2,00x1,25 m
   - beplante oppervlakte : 94%
   - aantal planten per 10 are : 375
   - afstand palen : 6 m
   - afschrijving per jaar : 8½%
   - reserv. rooikosten p. jaar : ƒ 8,50

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	15			
plant- en steunmateriaal	1674		13	13
materialen teelt	110	78	122	172
hagelverzekering			12	34
afleveringskosten			161	452
rente vlottende middelen		2	22	35
rente plantopstand		144	202	281
arbeidskosten los pers.			600	1162
Totaal	1799	224	1132	2149
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	611	93	842	1175
rente duurz. prod.midd.		195	195	195
afschr. duurz. prod.midd.		150	150	150
algem. kosten en onderhoud		290	290	290
Totaal	611	728	1477	1810
4. Totale kosten	2410	952	2609	3959
af: opbrengsten				
aantal kg			(500)	(1400)
in gld. tegen kostprijs			1283	3592
aanwas	2410	3362	1326	367
afgerond	2410	3360	1330	370
5. Gecumuleerde stichtingskosten	2410	3360	4690	5060
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	33	5	26	44
oogst en veilingklaarmaken			100	175
Totaal	33	5	126	219
Aantal trekkeruren	8	5	8	14

STICHTINGSKOSTEN BRAMENBEPLANTING per 10 are (incl. BTW)
Ras: Himalaya

Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting
   plantafstand : 2,50x1,50 m
   beplante oppervlakte : 94%
   aantal planten per 10 are : 250
   afstand palen : 6 m
   afschrijving per jaar : 8½%
   reserv. rooikosten p. jaar : f 8,50

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar
2. Direct toerekenbare kosten				
plant klaarmaken	15			
plant- en steunmateriaal	1136		12	12
materialen teelt	73	76	114	162
hagelverzekering			17	34
afleveringskosten			234	467
rente vlottende middelen		3	30	47
rente plantopstand		101	159	223
arbeidskosten los pers.			1020	1763
Totaal	1224	180	1586	2708
3. Aandeel algemene kosten				
arbeid vast personeel	463	167	981	1415
rente duurz. prod.midd.		195	195	195
afschr. duurz. prod.midd.		150	150	150
algem. kosten en onderhoud		290	290	290
Totaal	463	802	1616	2050
4. Totale kosten	1687	982	3202	4758
af: opbrengsten				
aantal kg			(700)	(1400)
in gld. tegen kostprijs			2159	4319
aanwas	1687	982	1043	439
afgerond	1690	980	1040	440
5. Gecumuleerde stichtingskosten	1690	2670	3710	4150
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)				
teelt	25	9	33	57
oogst en veilingklaarmaken			156	255
Totaal	25	9	189	312
Aantal trekkeruren	6	4	7	12

NORMEN VOOR TOTALE NIEUWWAARDE, AFSCHRIJVINGS- EN RENTEKOSTEN VAN DOOD DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN VOOR KLEINFRUIT-BEDRIJVEN
(zie toelichting blz. 8)

Samensteller: B. Mouris

Duurzame produktiemiddelen o.a.:	schuur 12 x 5 m, resp. 12 x 6 m trekker met grondbewerkings- en spuitwerktuigen verplaatsbare regeninstallatie met trekkerpomp
Transport	: eigen vervoer
Niet in normen opgenomen	: grond en plantopstanden

		Bedrijfsgrootte	
		3 ha	5 ha
Nieuwwaarde	: excl. BTW	ƒ 53500	ƒ 65200
	incl. BTW	58600	71400
Afschrijvingskosten	: excl. BTW	3400	4100
	incl. BTW	3650	4400
Rentekosten	: excl. BTW	1950	2350
	incl. BTW	2100	2600

OVERIGE KOSTEN KLEINFRUIT-BEDRIJVEN (incl. BTW)
(zie toelichting blz. 8)

Samensteller: B. Mouris

	Bedrijfsgrootte	
	3 ha	5 ha
Contributie, lidmaatschappen, abonnementen	ƒ 300	ƒ 420
Administratie, porti, telefoon	1000	1120
Provisie en bankkosten	150	150
Elektriciteit	240	240
Onderhoudskosten door derden	1490	1980
Grond- en polderlasten	350	580
Verzekering gebouw en inventaris	120	150
Autokosten t.b.v. bedrijf	930	1210
Overige algemene kosten	920	1180
Totaal	ƒ 5500	ƒ 7030
w.v. BTW	± 390	± 490
Algemene uren	150	200

NIEUWWAARDE DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN
KLEINFRUIT-BEDRIJVEN

Samenstellers: Joh. Kuyvenhoven
B. Mouris

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
1. Schuur opp. < 100 m2, per m2	30	f 325	f 384
> 100 m2, per m2	30	300	354
2. Machines en werktuigen			
hakfrees, 2-w., 3,7 kW (5 pk)	10	2100	2184
trekker, 4-w., 11,75 kW (16 pk)	15	15100	15704
17 kW (23 pk)	15	15800	16432
cirkelmaaier	8	3000	3120
kunstmeststrooier, aanbouw	10	1400	1456
cultivator	10	1000	1040
aanbouwspuit, tank 300 lt	8	2500	2600
2-w. aanhangwagen	10	2800	3304
motorrugnevelspuit	8	850	884
regeninstallatie:			
trekkerpomp, compleet	15	2700	2808
all. buizen met sproeiers compleet per str. m.	15	18	19
3. Overige			
snelweger, 30 kg	12½	1000	1180
erfverharding, asfalt of beton p.m2	20	45	53
overige inventaris en klein gereedschap		5000	5900

Zie eventueel ook bij pit- en steenvruchten.

Blz.

Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen		65
Totale nieuwwaarde, afschrijvings- en rentekosten per bedrijf		66
Overige kosten per bedrijf		66
Bramen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	67
	directe kosten en opbrengsten	69
Frambozen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	70
	directe kosten en opbrengsten	71
Kruisbessen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	72
	directe kosten en opbrengsten	73
Rode bessen	: stichtingskosten (zie toelichting blz. 10)	74
	directe kosten en opbrengsten	75
Aardbeien	: directe kosten en opbrengsten	77

KLEINFRUIT

1. Belangrijkste teeltgegevens

boomvorm	: struik	beplante oppervlakte	: 94%
gem. plantafstand	: 5,00 x 3,00 m	oogstperiode	: 15/7-1/8
aantal bomen per ha	: 627	stichtingskosten	: zie blz. 59 en 60

2. Opbrengsten per ha

kg-opbrengst	: 11000
gem. prijs per kg	: excl. BTW ƒ 2,50 ; incl. BTW ƒ 2,62
geldopbrengst	: excl. BTW ƒ 27500,-; incl. BTW ƒ 28800,-

3. Directe kosten per ha (incl. BTW)

	Limburg	Gelderland
kunstmest	ƒ 165	ƒ 165
gewasbeschermingsmiddelen	205	205
onkruidbestrijdingsmiddelen	135	135
motorbrandstoffen	50	50
overige materialen	15	15
vogelafweer (losse arbeid + materialen)		2900
hagelverzekering	235	235
afleveringskosten:		
fusthuur	370	150
interieurs	185	205
vracht	250	575
veilingkosten 4% en 4,2%	1150	1210
rente vlottende middelen	145	190
Totaal	2905	6035
w.v. BTW	117	126

4. Kosten en opbrengsten bij gebruik vogelafweernetten

investering per ha ƒ 16500,-	
jaarkosten excl. arbeid	ƒ 2600
af: arbeid vogelafweer + materialen	2900
minder kosten	300
meer opbrengst:	
a. door minder aangepikte vruchten 5 à 10%	
b. door verlating van de oogst, toename vruchtgewicht 10 à 15%	
Totaal 15 à 25%	

Stel 20% van 11000 kg = 2200 kg à ƒ 2,62 = ƒ 5800,-

5. Directe arbeidsuren per ha

snoeien	80	80
bemesten	1	1
verzorging grond	11	11
gewasbescherming	6	6
overige teeltwerkzaamheden	10	10
plukken en intern transport 1)	647	647
Totaal	755	755
vogels keren (kosten reeds opgenomen bij directe kosten)		270
idem met netten: aanbrengen, afhalen etc.		106

1) Plukken in akkoordloon ƒ 0,50 per kg en 10 uur intern transport e.d.

STICHTINGSKOSTEN MORELLENBEPLANTING per ha (incl. BTW)

Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting
   - boomvorm : struik
   - plantafstand : 5,00x3,00 m
   - beplante oppervlakte : 94%
   - aantal bomen per ha : 627
   - afschrijving per jaar : 6 2/3%
   - reserv. rooikosten p. jaar : f 135,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar	7e jaar
2. Direct toerekenbare kosten								
plant klaarmaken	70							
bomen en steunmateriaal	2800		20	20	25	25	20	
materialen teelt	65	375	310	400	475	520	550	560
hagelverzekering					60	105	170	205
afleveringskosten					455	810	1355	1605
rente vlottende middelen		10	10	20	115	145	170	180
rente plantopstand		240	560	900	1295	1770	2160	2300
arbeidskosten los pers. 1)					3000	4185	5725	6220
Totaal	2935	625	900	1340	5425	7560	10150	11070
3. Aandeel algemene kosten								
arbeid vast personeel	1035	280	390	775	3330	3905	3830	3735
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1735	1735	1735	1735
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1310	1310	1310	1310
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1580	1580	1580	1580
Totaal	1035	4705	4815	5200	7955	8530	8455	8360
4. Totale kosten	3970	5330	5715	6540	13380	16090	18605	19430
af: opbrengsten								
aantal kg					(2700)	(4800)	(8000)	(9500)
in gld. tegen kostprijs					5425	9645	16075	19100
aanwas	3970	5330	5715	6540	7955	6445	2530	330
afgerond	3950	5350	5700	6550	7950	6450	2550	300
5. Gecumuleerde stichtingskosten	3950	9300	15000	21550	29500	35950	38500	38800
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)								
teelt	56	15	21	42	62	80	93	98
vogels keren					135	190	230	240
oogst en veilingklaarmaken					338	436	571	613
Totaal	56	15	21	42	535	706	894	951
Aantal trekkeruren	24	7	7	8	12	16	22	25

1) Incl. vogels keren

STICHTINGSKOSTEN MORELLENBEPLANTING PER HA (incl. BTW)
Gebied: Limburg

Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: struik
plantafstand	: 5,00x3,00 m
beplante oppervlakte	: 94%
aantal bomen per ha	: 627
afschrijving per jaar	: 6 2/3%
reserv. rooikosten p. jaar	: f 135,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar
2. Direct toerekenbare kosten							
plant klaarmaken	70						
bomen en steunmateriaal	2800		20	20	25	25	20
materialen teelt	65	375	310	400	475	520	550
hagelverzekering				25	60	105	175
afleveringskosten				175	390	695	1155
rente vlottende middelen		10	10	75	95	115	135
rente plantopstand		240	560		1375	1805	2125
arbeidskosten los pers.				900	1650	2290	3430
Totaal	2935	625	900	2495	4070	5555	7590
3. Aandeel algemene kosten							
arbeid vast personeel	1035	280	390	2997	3330	3905	3830
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495	1495	1495
Totaal	1035	4705	4815	7422	7755	8330	8255
4. Totale kosten	3970	5330	5715	9917	11825	13885	15845
af: opbrengsten							
aantal kg				(1200)	(2700)	(4800)	(8000)
in gld. tegen kostprijs				2050	4615	8205	13675
aanwas	3970	5330	5715	7867	7210	5680	2170
afgerond	3950	5350	5700	7850	7200	5700	2150
5. Gecumuleerde stichtingskosten	3950	9300	15000	22850	30050	35750	37900
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)							
teelt	56	15	21	42	62	80	93
oogst en veilingklaarmaken				240	338	436	571
Totaal	56	15	21	282	400	516	664
Aantal trekkeruren	24	7	7	8	12	16	22

1. Belangrijkste teeltkenmerken

boomvorm	: struik	sortiment	: diverse rassen
plantafstand	: 4,50x3,00 m	oogstperiode	: 25/7-15/9
beplante oppervlakte	: 90%	stichtingskosten	: ƒ 31100,- per ha (zie blz. 57)
aantal bomen per ha	: 667		

2. Opbrengsten per ha

kg-opbrengst	: 13000 kg
gem. prijs	: ƒ 1,25 excl. BTW; ƒ 1,31 incl. BTW
geldopbrengst	: ƒ 16250,- excl. BTW; ƒ 17000,- incl. BTW

3. Directe kosten per ha (incl. BTW)

kunstmest	ƒ 160	hagelverzekering	ƒ 755
gewasbeschermingsmiddelen	210	afleveringskosten	
onkruidbestrijdingsmiddelen	135	fusthuur	680
bomen	30	interieurs	175
bindmateriaal	30	vracht	245
motorbrandstoffen	95	veilingkosten 4,2%	970
overige materialen	20	rente vlottende middelen	200
		Totaal	ƒ 3705
		w.v. BTW	162

4. Directe arbeidsuren per ha

snoeien	75	gewasbescherming	7
uitbuigen en binden	30	overige teeltwerkzaamheden	7
bemesten	1	plukken en intern transport	520
verzorging grond	10	sorteren	163
inboeters planten	3	Totaal	1026
dunnen	210		

plukken en intern transport per 1000 kg	40 uur
sorteren per 1000 kg	12½ uur

STICHTINGSKOSTEN PRUIMENBEPLANTING PER HA (incl. BTW)

Samensteller: B. Mouris

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: struik
plantafstand	: gem. 4,50x3,00
beplante oppervlakte	: 90%
aantal bomen per ha	: 667
sortiment	: diverse rassen
afschrijving per jaar	: 8 1/3%
reserv. rooikosten p. jaar	: ƒ 195,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar
2. Direct toerekenbare kosten							
plant klaarmaken	70						
bomen en steunmateriaal	3340		40	60	60	60	60
materialen teelt	80	410	345	395	445	505	580
hagelverzekering				30	155	340	555
afleveringskosten				80	430	925	1515
rente vlottende middelen		10	10	30	60	105	160
rente plantopstand		275	595	940	1310	1625	1815
arbeidskosten los pers.				265	1180	2470	4255
Totaal	3490	695	990	1800	3640	6030	8940
3. Aandeel algemene kosten							
arbeid vast personeel	1075	240	315	940	1850	3015	4400
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495	1495	1495
Totaal	1075	4665	4740	5365	6275	7440	8825
4. Totale kosten	4565	5360	5730	7165	9975	13470	17765
af: opbrengsten							
aantal kg				(500)	(2700)	(5800)	(9500)
in gld. tegen kostprijs				890	4795	10300	16870
aanwas	4565	5360	5730	6275	5120	3170	895
afgerond	4550	5350	5750	6300	5100	3150	900
5. Gecumuleerde stichtingskosten	4550	9900	15650	21950	27050	30200	31100
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)							
teelt	58	13	17	28	71	143	273
oogst				50	150	276	413
sorteren				8	36	73	119
Totaal	58	13	17	86	257	492	805
Aantal trekkeruren	35	7	7	11	22	26	35

KG-OPBRENGSTEN EN PRIJZEN VAN PEREN

Samensteller: B. Mouris

Voor toelichting zie bij appelen blz. 49 en 50)

Normatieve kg-opbrengsten

	Per ha (= 0,90 ha netto)	
	aantal bomen	kg-opbrengst x 1000
Precose de Trevoux	600- 850	20-27
Triomphe de Vienne	800-1100	15-18
Beurré Hardy	700-1200	18-28
Bonne L. d'Avranches	900-1200	18-27
Doyenné du Comice	800-1400	16-25
-	1400-2000	19-27
Conference	800-1400	26-34
-	1400-2000	27-36
B. Alex Lucas	900-1100	22-38
Clapp's Favorite	800-1100	18-24

Normatieve prijzen in ct./kg

	Zonder bewaring		Na bewaring nov./dec.		jan./febr.		mrt./apr.		mei/juni	
	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW
Precose de T.	40	42								
Clapp's F.	55	57								
Tr. de Vienne	69	72								
B. Hardy	55	58								
B.L. d'Avr.	44	46	46	48						
Legipont	42	44	51	53						
D. du Comice	75	79	80	84	86	90	109	114		
B. Alex. Luc.	41	43	42	44	53	56	53	56		
Conference	50	52	65	68	72	75	91	95	101	106

Bewaar- en afleveringskosten van peren (vervolg)

Bewaring peren in eigen koelhuis

Direct toerekenbare kosten (incl. BTW)
Uitgangspunten: CA-bewaring
Inzetwaarde *f* 550,- per 1000 kg

Bewaarduur in mnd.	Bewaarkosten per 1000 kg inzet: electra	bodems	rente	tot. (afgerond) eigen fust	tot. (afgerond) gehuurd fust	Bewaarverlies in % 3)	Bewaarverlies in gld. 4)	Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 5): eigen fust	Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 5): gehuurd fust
In standaard fruitkisten, inhoud ca. 25 kg 1)									
1	2,45	2,50	2,75	7,50	28,50	3,0	16,50	24,50	46,50
2	4,90	2,50	5,55	13,-	34,-	5,5	30,-	45,50	67,50
3	7,35	2,50	8,40	18,-	39,-	8,0	44,-	67,50	90,-
4	9,80	2,50	11,25	23,50	44,50	9,5	52,-	83,50	106,50
5	12,25	2,50	14,10	29,-	50,-	11,5	63,-	104,-	127,50
6	14,70	2,50	17,-	34,-	55,-	16,0	88,-	145,-	170,-
In stapelkisten, inhoud ca. 400 kg 2)									
1	2,-	- 6)	2,75	5,-	31,-	3,0	16,50	22,-	49,-
2	4,-	-	5,55	9,50	35,50	5,5	30,-	42,-	69,50
3	6,-	-	8,35	14,50	40,50	8,0	44,-	63,50	92,-
4	8,-	-	11,15	19,-	45,-	9,5	52,-	78,50	107,-
5	10,-	-	14,-	24,-	50,-	11,5	63,-	98,50	127,50
6	12,-	-	16,85	29,-	55,-	16,-	88,-	139,50	170,-

1) Berekende fusthuur *f* 21,- per 1000 kg.
2) Berekende fusthuur *f* 26,- per 1000 kg.
3) De bewaarverliezen kunnen van seizoen tot seizoen en van ras tot ras fluctueren.
4) Berekend over de inzetwaarde.
5) Berekening: $\frac{\text{totale bewaarkosten + bewaarverlies}}{\text{100-bewaarverlies in \%}} \times 100$
6) In enkele gebieden wordt een bodem gebruikt, waarvan de kosten *f* 2,10 per 1000 kg bedragen.

Arbeidsbehoefte per 1000 kg inzet: standaard fruitkisten 1 uur
stapelkisten ½ uur.

BEWAAR- EN AFLEVERINGSKOSTEN VAN PEREN
(zie toelichting appel blz. 46)

Samensteller: B. Mouris

Afleveringskosten van peren per 1000 kg (incl. BTW)

	Sorteren op: veiling	bedrijf 3)
fusthuur 1)	13,10	13,10
pakmateriaal	9,15	9,15
sorteren	73,30	-
heffing	2,35	2,35
vracht 2)	26,55	26,55
Totaal	125,45	51,15
w.v. BTW	8,45	5,15
Veilingkosten	6,25%	6,25%
w.v. BTW	0,25%	0,25%

1) Fusthuur voor bewaring is opgenomen bij de bewaarkosten.
2) Indien ook op de veiling bewaard is, kunnen de vrachtkosten hier vervallen, omdat die reeds zijn opgenomen bij de bewaarkosten.
3) Arbeidsbehoefte zelf sorteren: 5-8 uur per 1000 kg, afhankelijk van ras, kwaliteit, maat, grootte van de partij en bezetting van de machine.

Bewaring peren in veilingkoelhuis (incl. BTW)
Uitgangspunten: CA-bewaring
Inzetwaarde *f* 550,- per 1000 kg
Opslag in standaard fruitkisten inhoud ca. 25 kg

Bewaarduur in mnd.	Bewaarkosten per 1000 kg inzet: vracht naar koelh.	fust-huur	bodems	koel-loon	rente	totaal (afgerond)	Bewaarverlies in % 1)	in gld. 3)	Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 3)
seizoentarief									
2	26,55	21,-	2,50	125,-	6,-	181,-	5,5	30,-	223,50
3	26,55	21,-	2,50	125,-	9,-	184,-	8,0	44,-	248,-
4	26,55	21,-	2,50	125,-	12,-	187,-	9,5	52,-	264,-
5	26,55	21,-	2,50	125,-	15,-	190,-	11,5	63,-	286,-
6	26,55	21,-	2,50	125,-	18,-	193,-	16,0	88,-	319,50
maandtarief									
1	26,55	21,-	2,50	55,-	3,-	108,-	3,0	16,50	128,50
2	26,55	21,-	2,50	63,-	6,-	119,-	5,5	30,-	157,50
3	26,55	21,-	2,50	72,-	9,-	131,-	8,0	44,-	190,-
4	26,55	21,-	2,50	81,-	12,-	143,-	9,5	52,-	215,50
5	26,55	21,-	2,50	93,-	15,-	158,-	11,5	63,-	249,50
6	26,55	21,-	2,50	105,-	18,-	173,-	16,0	88,-	310,50
Besparing bij gebruik van stapelkisten									
gem.	5,30	-5,20	2,50 4)	16,-	0,13	19,-			

1) Bewaarverliezen kunnen van seizoen tot seizoen en van ras tot ras fluctueren.
2) Berekend over inzetwaarde.
3) Berekening: $\frac{\text{totale bewaarkosten + bewaarverlies}}{100 - \text{bewaarverlies in \%}} \times 100$
4) Indien een bodem wordt gebruikt, bedraagt de besparing *f* 0,40 per 1000 kg.

TEELTGEGEVENS PEREN t/m de oogst
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 54 en 55)

Samensteller: B. Mouris

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,50 x 1,50 m	3,50 x 1,50 m
aantal bomen per ha	1125	1715
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	51	52
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x 1000 kg)		
Conference	29,2 x 60%	32,2 x 75%
Doyenne du Comice	21,7 x 40%	24,1 x 25%
Totaal	26,2	30,2
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 140	f 120
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	550	580
groeiregulatoren	165	210
onkruidbestrijdingsmiddelen	135	140
motorbrandstoffen	90	105
overige materialen	30	40
hagelverzekering	826	945
rente vlottende middelen	125	140
Totaal	f 2055	f 2280
w.v. BTW	90	100
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	105	114
dunnen (incl. chemisch)	28	26
gewasbescherming (spuiten)	18	19
bemesten, verzorging grond	11	13
overig teeltwerkzaamheden	7	7
Totaal	169	179
b. Oogst		
plukken en intern transport	219	242
idem per 1000 kg 1)	(8,4)	(8,0)
c. Totaal teelt en oogst	388	421

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

STICHTINGSKOSTEN PEREBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1715 bomen per ha

1. Aard van de beplanting

boomvorm	: slanke spil
plantafstand	: 3,50 x 1,50 m
beplante oppervlakte	: 90%
onderstam	: KWEE (ADAMS) v.v. en v.z. 2-jarig
sortiment	: Conference 75% D. du Comice 25%
afschrijving per jaar	: 5%
reserv. rooikosten p. jaar	: *f* 70,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar
2. Direct toerekenbare kosten							
plant klaarmaken	70						
bomen en steunmateriaal 1)	13170		50	50	50		
afrastering	555						
materialen teelt	65	400	350	460	675	800	905
hagelverzekering		-	10	70	230	470	655
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden		-	35	245	820	1680	2350
rente vlottende middelen		15	25	45	60	80	90
rente plantopstand		935	1300	1725	2165	2540	2755
arbeidskosten los pers.	280	-	85	435	880	1360	1725
Totaal	14140	1350	1855	3030	4880	6930	8480
3. Aandeel algemene kosten							
arbeid vast personeel	1445	350	925	1570	1960	2440	2810
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderhoud		1495	1495	1495	1495	1495	1495
Totaal	1445	4775	5350	5995	6385	6865	7235
4. Totale kosten	15585	6125	7205	9025	11265	13795	15715
af: opbrengsten							
aantal kg			(300)	(2200)	(7300)	(15000)	(21000)
in gld. tegen kostprijs			210	1525	5065	10410	14575
aanwas	15585	6125	6995	7500	6200	3385	1140
afgerond	15600	6100	7000	7500	6200	3400	1100
5. Gecumuleerde stichtingskosten	15600	21700	28700	36200	42400	45800	46900
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)							
teelt	98	19	52	92	99	101	102
oogst		-	6	34	87	137	175
sorteren (75% v.d. oogst)		-	3	17	37	75	105
Totaal	98	19	61	143	223	313	382
Aantal trekkeruren	28	17	14	17	22	28	30

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn *f* 7,68. Indien deze kosten *f* 1,- hoger of lager zouden zijn, (*f* 8,68,- resp. *f* 6,68,-) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten *f* 49100,- resp. *f* 44800,- bedragen.

STICHTINGSKOSTEN PEREBEPLANTING PER HA (incl. BTW) Samensteller: B. Mouris
1125 bomen per ha

1. Aard van de beplanting
   boomvorm : spil
   plantafstand : 4,00 x 2,00 m
   beplante oppervlakte : 90%
   onderstam : KWEE (ADAMS) v.v. en v.z. 2-jarig
   sortiment : Conference 60%
   D. du Comice 40%
   afschrijving per jaar : 5%
   reserv. rooikosten p. jaar : f 80,-

	Aan-leg	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar	7e jaar
2. Direct toerekenbare kosten								
plant klaarmaken	70							
bomen en steunmateriaal 1)	8640		35	35	35			
afrastering	555							
materialen teelt	50	385	320	430	625	730	820	1010
hagelverzekering			5	40	150	310	470	575
afleveringskosten incl. 25% sorteren door derden			10	150	555	1155	1730	2135
rente vlottende middelen		10	20	35	45	60	75	95
rente plantopstand		630	980	1365	1790	2155	2415	2555
arbeidskosten los pers.	195	-	30	270	595	990	1295	1705
Totaal	9510	1025	1400	2325	3795	5400	6805	8075
3. Aandeel algemene kosten								
arbeid vast personeel	1040	315	740	1185	1535	1905	2385	2940
rente duurz. prod.midd.		1715	1715	1715	1715	1715	1715	1715
afschr. duurz. prod.midd.		1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215
algem. kosten en onderh.		1495	1495	1495	1495	1495	1495	1495
Totaal	1040	4740	5165	5610	5960	6330	6810	7365
4. Totale kosten	10550	5765	6565	7935	9755	11730	13615	15440
af: opbrengsten								
aantal kg			(100)	(1300)	(4800)	(10000)	(15000)	(18500)
in gld. tegen kostpr.			75	970	3585	7465	11195	13810
aanwas	10550	5765	6490	6965	6170	4265	2420	1630
afgerond	10550	5750	6500	6950	6150	4300	2450	1600
5. Cecumuleerde stichtingskosten	10550	16300	22800	29750	35900	40200	42650	44250
6. Arbeidsbehoefte in uren (excl. veilingrijden en algemene uren)								
teelt	70	17	40	68	78	80	90	124
oogst			3	22	60	105	137	169
sorteren (75% v.d. oogst)			1	10	24	50	75	93
Totaal	70	17	44	100	162	235	302	386
Aantal trekkeruren	20	15	12	15	20	26	28	40

1) De totale kosten van een boom, paal, boomband en compost zijn f 7,68. Indien deze kosten f 1,- hoger of lager zouden zijn, (f 8,68 resp. f 6,68) dan zouden de gecumuleerde stichtingskosten f 45700,- resp. f 42800,- bedragen.

2. Prijzen

In de rubriek "Prijsvorming van eindprodukten" is de prijsvorming van appelen en peren op basis van de belangrijkste beïnvloedende factoren geanalyseerd, waardoor de te verwachten prijzen in de toekomst kunnen worden benaderd. Daar deze analyse slechts betrekking heeft op appelen en peren zonder nadere rassenonderscheidingen zijn voor de bepaling van de bruto-geldopbrengsten per ras, de normatieve prijzen per ras op het goedgeleide bedrijf vermeld. Desgewenst kan de gebruiker ter bepaling van de prijzen uitgaande van bepaalde veronderstellingen met betrekking tot aanvoer, export e.d., correcties aanbrengen aan de hand van de analyse van de prijsvorming (zie blz. 115 t/m 120).

Normatieve prijzen van appelen in ct./kg

	Zonder bewaring		Na bewaring							
			nov./dec.		jan./febr.		mrt./apr.		mei/juni	
	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW
Tydemans Early	90	94								
Benoni	89	93								
James Grieve	52	54								
Cox's O. Pippin	66	69	70	73	77	81	81	85		
Laxton's Superb	31	32	38	41	72	75	74	77		
Boskoop	63	66	69	72	74	77	77	81	79	83
Lombarts Calville	40	42	45	47	58	61	81	85	89	93
Jonathan	36	38	34	36	38	40	49	51	50	52
Winston			48	50	70	73	89	93	91	95
Gold. Del.	43	46	42	44	48	50	54	57	58	61

1. Kg-opbrengsten

In de rubriek teeltgegevens is uitgegaan van normatieve kg-opbrengsten van het aangehouden sortiment op het goedgeleide bedrijf. Door verschillende omstandigheden kunnen de kg-opbrengsten sterk uiteenlopen, zodat in dit blad voor het gangbare appel- en perensortiment opbrengsttrajecten zijn vermeld die gelden voor de beplantingstypen die door middel van het aantal bomen per ha (90% beplant) zijn aangegeven.

In het algemeen zal een groter aantal bomen per hectare een hogere produktie geven. Daar echter het optimale aantal bomen per hectare afhankelijk is van de groeikracht van de bomen, welke bepaald wordt door de ligging (gebied) en kwaliteit van de grond, zal niet in alle gevallen een beplanting met veel bomen per hectare een hogere produktie geven dan een beplanting met minder bomen. Bij het vaststellen van de produktie per hectare zal dus ook met deze omstandigheden rekening gehouden moeten worden. Overigens zal de hoogste kg-opbrengst van de vermelde trajecten slechts in een gering aantal gevallen bereikbaar zijn.

Ter berekening van de bruto-geldopbrengst na bewaring dienen de geoogste hoeveelheden te worden verminderd met de optredende bewaarverliezen. Zie hiervoor de tabellen voor de bewaarkosten.

Normatieve kg-opbrengsten appelen

	Per ha (= 90 are netto)	
	aantal bomen	kg-opbrengst
Tydeman's Early	900-1350	21-26
"	1350-1750	23-30
Benoni	900-1300	25-32
"	1300-1900	27-34
James Grieve	1200-2000	28-34
"	2000-3000	33-41
"	3000-3600	36-45
Odin	1900-2700	34-44
"	2700-3500	38-48
Cox's Orange Pippin	900-1600	23-33
"	1600-2400	27-37
Goudreinette	900-1400	30-41
"	1400-1900	35-47
Lombarts Calville	1200-1700	27-33
"	1700-2200	30-37
Jonathan	1200-2000	24-14
"	2000-3000	10-39
"	3000-3750	33-42
Golden Delicious	1100-2000	33-45
"	2000-3000	38-50
"	3000-3750	42-53
Winston	1000-1700	24-36
"	1700-2400	29-41

Bewaar- en afleveringskosten van appelen (vervolg)

Bewaring in veilingkoelhuis (incl. BTW)

Uitgangspunten: CA-bewaring
Opslag in standaard fruitkisten inhoud ca.20 kg
Inzetwaarde fruit *f* 500,- per 1000 kg

Bewaarduur in mnd.	Bewaarkosten per 1000 kg inzet						Bewaarverlies		Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 4)
	vracht naar koelhuis	fust-huur	bodems	koel-loon	rente	totaal (afgerond)	in % 2)	in gld. 3)	
seizoentarief 1)									
2	35,40	25,-	3,15	125,-	5,65	194,-	2,5	12,50	212,-
3	35,40	25,-	3,15	125,-	8,45	197,-	3,5	17,50	222,50
4	35,40	25,-	3,15	125,-	11,25	200,-	5,0	25,-	237,-
5	35,40	25,-	3,15	125,-	14,10	202,50	7,0	35,-	255,50
6	35,40	25,-	3,15	125,-	16,90	205,50	10,0	50,-	284,-
7	35,40	25,-	3,15	125,-	19,70	208,-	15,0	75,-	333,-
maandtarief									
1	35,40	25,-	3,15	65,-	2,80	131,50	1,5	7,50	141,-
2	35,40	25,-	3,15	74,-	5,65	143,-	2,5	12,50	159,50
3	35,40	25,-	3,15	83	8,45	155,-	3,5	17,50	179,-
4	35,40	25,-	3,15	92,-	11,25	167,-	5,0	25,-	202,-
5	35,40	25,-	3,15	105,-	14,10	182,50	7,0	35,-	234,-
6	35,40	25,-	3,15	118,-	16,90	198,50	10,0	50,-	276,-
7	35,40	25,-	3,15	131,-	19,70	214,-	15,0	75,-	340,-
Besparing bij gebruik van stapelkisten									
gem.	8,-	- 8,50	3,15[5]	16,-	0,13	19,-			

1) Voor gescrubde bewaring *f* 10,- à *f* 20,- hoger.
2) De bewaarverliezen kunnen van seizoen tot seizoen en van ras tot ras sterk fluctueren.
3) Berekend over de inzetwaarde.
4) Berekening: $\frac{\text{totale bewaarkosten + bewaarverlies}}{\text{100-bewaarverlies in \%}} \times 100$
5) Indien een bodem wordt gebruikt, bedraagt de besparing *f* 0,45 per 1000 kg.

Bewaar- en afleveringskosten van appelen (vervolg)

Bewaring appelen in eigen koelhuis

Direct toerekenbare kosten (incl. BTW)
Uitgangspunten: CA-bewaring
Inzetwaarde fruit *f* 500,- per 1000 kg

Bewaarduur in mnd.	Bewaarkosten per 1000 kg inzet: electra	bodems	rente	tot. (afgerond) eigen fust	tot. (afgerond) gehuurd fust	Bewaarverlies in % 3)	Bewaarverlies in gld. 4)	Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 5): eigen fust	Totaal per 1000 kg afgeleverd fruit 5): gehuurd fust
In standaard fruitkisten, inhoud ca. 20 kg 1)									
1	3,05	3,15	2,50	8,50	33,50	1,5	7,50	16,-	41,-
2	6,10	3,15	5,05	14,50	39,50	2,5	12,50	27,50	53,50
3	9,15	3,15	7,65	20,-	45,-	3,5	17,50	39,-	65,-
4	12,20	3,15	10,25	25,50	50,50	5,0	25,-	53,-	79,50
5	15,15	3,15	12,90	31,50	56,50	7,0	35,-	71,50	98,50
6	18,30	3,15	15,55	37,-	62,-	10,0	50,-	96,50	124,50
7	21,35	3,15	18,25	43,-	68,-	15,0	75,-	139,-	168,-
In stapelkisten, inhoud ca. 310 kg 2)									
1	2,60	- 6)	2,50	5,-	38,50	1,5	7,50	12,50	46,50
2	5,20	-	5,05	10,50	44,-	2,5	12,50	23,50	58,-
3	7,80	-	7,60	15,50	49,-	3,5	17,50	34,-	69,-
4	10,40	-	10,20	20,50	54,-	5,0	25,-	48,-	83,-
5	13,-	-	12,80	26,-	59,50	7,-	35,-	65,50	101,50
6	15,60	-	15,45	31,-	64,50	10,0	50,-	90,-	127,-
7	18,20	-	18,15	36,50	70,-	15,0	75,-	131,-	170,50

1) Berekende fusthuur *f* 25,- per 1000 kg.
2) Berekende fusthuur *f* 33,50 per 1000 kg.
3) De bewaarverliezen kunnen van seizoen tot seizoen en van ras tot ras fluctueren.
4) Berekend over de inzetwaarde.
5) Berekening: $\frac{\text{totale bewaarkosten + bewaarverlies}}{\text{100-bewaarverlies in \%}} \times 100$
6) In enkele gebieden wordt een bodem gebruikt, waarvan de kosten *f* 2,70 per 1000 kg bedragen.

Arbeidsbehoefte per 1000 kg inzet: standaard fruitkisten 1 uur
stapelkisten ½ uur.

Tussen de verschillende gebieden en/of veilingen komen grote verschillen voor in koel- en sorteertarieven, fusthuur, veilingprovisie en vrachtkosten. Deze verschillen zijn enerzijds het gevolg van het "tariefbeleid" en anderzijds van lokale omstandigheden. Voor de normen is uitgegaan van een gemiddelde van de meest voorkomende tarieven onder normale omstandigheden. Sterk afwijkende omstandigheden zijn buiten beschouwing gelaten.

Als kosten zijn alleen de direct toerekenbare kosten opgenomen, dus arbeidskosten en kosten van het eigen koelhuis zijn niet opgenomen. Ook bij veilingkoelhuizen kan er reden zijn de koelhuishuur niet als direct toerekenbaar te beschouwen, nl. bij zg. deelnemerskoelhuizen, waar de deelnemende fruittelers contractueel op lange termijn een bepaalde opslagcapaciteit tegen een bepaald bedrag ter beschikking staat, onafhankelijk van de benutting van deze capaciteit. Uiteraard zullen de mogelijkheden tot verhuur van de niet-benutte capaciteit in deze gevallen groter zijn, dan bij een eigen koelhuis.

Voor de berekening van de bewaarkosten zijn de rentekosten en het bewaarverlies gebaseerd op een bepaalde waarde van het fruit aan het begin van de bewaring. Deze inzetwaarde is bij de tabellen aangegeven. Indien in de begrotingssituatie van een andere inzetwaarde moet worden uitgegaan, kunnen de rentekosten en het bewaarverlies op eenvoudige wijze worden aangepast.

De tabellen zijn zodanig ingericht dat zij voor verschillende doeleinden bruikbaar zijn. Voor saldoberekeningen kan men gebruik maken van de totale bewaarkosten excl. bewaarverlies en de hoeveelheid fruit na bewaring tegen de te verwachten prijs. De totale kosten per 1000 kg afgeleverd fruit (laatste kolom) geeft aan met hoeveel de prijs minstens moet stijgen om de kosten van bewaring goed te maken.

Afleveringskosten van appelen per 1000 kg (incl. BTS)

	Sorteren op:	
	veiling	bedrijf 3)
fusthuur 1)	17,45	17,45
pakmateriaal	12,20	12,20
sorteren	73,30	-
heffing	3,80	3,80
vracht 2)	35,40	35,40
Totaal	142,15	68,85
w.v. BTW	10,25	6,95
Veilingkosten	6,25%	6,25%
w.v. BTW	0,25%	0,25%

1) Fusthuur voor bewaring is opgenomen bij de bewaarkosten.
2) Indien ook op de veiling bewaard is, kunnen de vrachtkosten hier vervallen, omdat dan de vrachtkosten reeds zijn opgenomen bij de bewaarkosten.
3) Arbeidsbehoefte zelf sorteren: 5-8 uur per 1000 kg, afhankelijk van ras, kwaliteit, maat, grootte van de partij en bezetting van de machine.

TEELTGEGEVENS APPELEN t/m de oogst (3750 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,00+(4x1,25)x1,50 m 5-rijen systeem	3,00+(4x1,25)x1,50 m 5-rijen systeem
aantal bomen per ha	3750	3750
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	38	39
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	44,1 x 85%	49,6 x 85%
overige rassen	33,7 x 15%	37,1 x 15%
Totaal	42,5	47,7
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 140	f 115
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	860	860
overige	30	30
onkruidbestrijdingsmiddelen	155	155
motorbrandstoffen	130	150
overige materialen	40	40
hagelverzekering	1550	1735
rente vlottende middelen	155	165
Totaal	f 3060	f 3250
w.v. BTW	123	142
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	108	110
dunnen (incl. chemisch)	45	45
gewasbescherming (spuiten)	20	20
bemesten, verzorging grond	14	14
overige teeltwerkzaamheden	6	6
Totaal	193	195
b. Oogst		
plukken en intern transport	284	308
idem per 1000 kg 1)	(6,7)	(6,5)
c. Totaal teelt en oogst	477	503

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

TEELTGEGEVENS APPELEN t/m de oogst (3000 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,00+(2x1,00)x1,50 m 3-rijen systeem 60% 3,00 x 1,25 m enkel rij systeem 40%	3,00+(2x1,00)x1,50 m 3-rijen systeem 60% 3,00 x 1,25 m enkel rij systeem 40%
aantal bomen	3000	3000
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	36	37
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	43,9 x 50%	49,2 x 50%
Cox's O.P.	39,1 x 10%	40,7 x 10%
Winston	30,8 x 25%	33,8 x 25%
James Grieve	34,2 x 15%	37,1 x 15%
Totaal	38,7	42,7
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 160	f 135
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	880	880
overige	35	35
onkruidbestrijdingsmiddelen	145	145
motorbrandstoffen	115	130
overige materialen	40	40
hagelverzekering	1410	1555
rente vlottende middelen	150	100
Totaal	f 2935	f 3020
w.v. BTW	126	131
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	115	115
dunnen (incl. chemisch)	35	40
gewasbescherming (spuiten)	19	19
bemesten, verzorging grond	13	13
overig teeltwerkzaamheden	6	5
Totaal	188	192
b. Oogst		
plukken en intern transport	267	285
idem per 1000 kg 1)	(6,9)	(6,7)
c. Totaal teelt en oogst	455	477

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

TEELTGEGEVENS APPELEN t/m de oogst (3000 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,00 x 1,00 m	3,00 x 1,00 m
aantal bomen per ha	3000	3000
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	34	35
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	42,1 x 85%	47,0 x 85%
Overige rassen	31,7 x 15%	31,7 x 15%
Totaal	40,5	44,7
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 150	f 125
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	840	840
overige	30	30
onkruidbestrijdingsmidd.	150	150
motorbrandstoffen	120	135
overige materialen	40	40
hagelverzekering	1475	1625
rente vlottende middelen	145	155
Totaal	f 2950	f 3100
w.v. BTW	127	135
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	103	107
dunnen (incl. chemisch)	40	45
gewasbescherming (spuiten)	18	18
bemesten, verzorging grond	13	13
overige teeltwerkzaamheden	5	5
Totaal	179	188
b. Oogst		
plukken en intern transport	270	288
idem per 1000 kg 1)	(6,7)	(6,4)
c. Totaal teelt en oogst	449	476

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

TEELTGEGEVENS APPELEN t/m de oogst (2450 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,15 x 1,15 m (gem.)	3,15 x 1,15 m (gem.)
aantal bomen per ha	2450	2450
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	30 + 32	31 + 33
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	42,2 x 50%	47,0 x 50%
Cox's O.P.	29,6 x 20%	33,2 x 20%
Winston	33,1 x 15%	36,2 x 15%
Boskoop	28,1 x 5%	42,2 x 5%
Benoni	30,1 x 5%	32,3 x 5%
Overige rassen	32,6 x 5%	41,3 x 5%
Totaal	36,5	41,4
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 170	f 145
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	860	860
overige	40	40
onkruidbestrijdingsmiddelen	145	145
motorbrandstoffen	110	120
overige materialen	40	40
hagelverzekering	1330	1500
rente vlottende middelen	145	150
Totaal	f 2840	f 3000
w.v. BTW	122	129
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	112	111
dunnen (incl. chemisch)	35	40
gewasbescherming (spuiten)	19	19
bemesten, verzorging grond	12	12
overige teeltwerkzaamheden	6	6
Totaal	184	188
b. Oogst		
plukken en intern transport	260	284
idem per 1000 kg 1)	(7,1)	(6,9)
c. Totaal teelt en oogst	444	472

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

TEELTGEGEVENS APPELEN t/m de oogst (1950 bomen/ha) Samensteller: B. Mouris
(voor sorteer-, bewaar- en afleverings-
kosten zie blz. 46 e.v.)

1. Belangrijkste kenmerken		
plantverband	3,40 x 1,35 m (gem.)	3,40 x 1,35 m (gem.)
aantal bomen per ha	1950	1950
opbrengstniveau	normaal	hoog
verdere gegevens plant-opstand en stichtings-kosten zie blz.	26 + 28	27 + 29
sortiment zie kg-opbrengst		
2. Kg-opbrengst per ha (x1000 kg)		
Golden Delicious	39,7 x 35%	45,1 x 35%
Cox's O.P.	28,1 x 25%	31,8 x 25%
Boskoop	36,2 x 15%	41,6 x 15%
Winston	30,9 x 15%	34,7 x 15%
Benoni	29,3 x 5%	31,6 x 5%
Overige rassen	32,9 x 5%	38,6 x 5%
Totaal	34,0	38,7
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
kunstmest	f 170	f 145
gewasbeschermingsmiddelen:		
insecticiden en fungiciden	840	840
overige	40	40
onkruidbestrijdingsmiddelen	135	135
motorbrandstoffen	110	115
overige materialen	45	45
hagelverzekering	1240	1410
rente vlottende middelen	135	140
Totaal	f 2715	f 2870
w.v. BTW	117	124
4. Directe arbeidsuren per ha		
a. Teelt		
snoeien, aanbinden e.d.	102	103
dunnen (incl. chemisch)	30	30
gewasbescherming (spuiten)	19	18
bemesten, verzorging grond	11	11
overig teeltwerkzaamheden	6	6
Totaal	168	168
b. Oogst		
plukken en intern transport	235	259
idem per 1000 kg 1)	(6,9)	(6,7)
c. Totaal teelt en oogst	403	427

1) Het aantal uren per 1000 kg is afgestemd op de normatieve kg-opbrengst van het gegeven sortiment. Bij lagere kg-opbrengst, meer doorplukken en meer zomerrassen zal deze prestatie lager zijn.

TEELTGEGEVENS HOLLANDSE IRISSEN

Samenstellers: C.O.N. de Vroomen
L. v.d. Zon

	Zandgrond	Kleigrond
1. Belangrijkste teeltkenmerken		
teeltgebied	Noord-Holland	Noord-Holland
grondsoort	kalkrijk zand	zavel
vruchtwisseling	1 op 3	1 op 6
plantgoedhoeveelheid:		
grootbollig	7000-7500 kg	6000-7500 kg
kleinbollig	5500-7500 kg	5000-7500 kg
samenstelling plantgoed:		
grootbollig: 7 cm en op	20%	25%
5-7 cm	75%	70%
<5 cm	5%	5%
kleinbollig: 7 cm en op	-	5%
5-7 cm	65%	80%
<5 cm	35%	15%
2. Opbrengsten per ha		
aantal stuks exportkwaliteit x 1000		
grootbollig	650-750	550-750
kleinbollig	1000-2000	700-1300
samenstelling:		
grootbollig: 10 cm en op	25%	30%
9-10 cm	30%	30%
8- 9 cm	35%	35%
7- 8 cm	10%	5%
kleinbollig: 8 cm en op	20%	30%
7- 8 cm	35%	35%
6- 7 cm	45%	35%
aanwas:		
grootbollig	150-200%	175-225%
kleinbollig	150-250%	150-200%
geldopbrengsten: excl. BTW	ƒ 30000	ƒ 30000
incl. BTW	31320	31320
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
ontsmettingsmiddelen plantgoed	ƒ 285	ƒ 285
grondontsmettingsmiddelen	235	300
kunstmest	500	520
dekmateriaal	1375	1150
onkruidbestrijdingsmiddelen	280	360
gewasbeschermingsmiddelen	375	375
stuifvrijmaken	115	-
verwarming schuur	150	65
produktverzekering	125	125
overige kosten 1)	555	555
afleveringskosten:		
provisie	780	780
vakheffing	935	935
fusthuur	p.m.	p.m.
vracht	1035	990
rente vlottende middelen	635	590
Totaal	ƒ 7380	ƒ 7030
w.v. BTW	400	380

1) In deze posten zijn o.a. opgenomen de kosten van elektriciteit voor de luchtbehandelingsinstallatie. Indien in palletkisten wordt bewaard stijgen deze kosten met ca. ƒ 350.

Teeltgegevens Gladiolen (vervolg)

	Knollenteelt	Kralenteelt
6. Directe arbeidsuren per ha		
land klaarmaken	9	16
plantgoed ontsmetten en schonen	5	28
planten	15	8
stro steken	-	8
kunstmest strooien	5	4
onkruidbestrijding	6	15
gewasbescherming	15	15
koppen en ziekzoeken	15	5
oogsten	40	69
schuurwerkzaamheden	60	157
afleveren	5	4
Totaal	175	329

TEELTGEGEVENS GLADIOLEN

Samensteller: L.A.J.M. v.d. Rotten
L.B.O. Lisse

	Knollenteelt		Kralenteelt
	maat 4/6	maat 3/4	
1. Teeltgebied	Z.W. kleigebied		N.O. Polder
2. Uitplant per ha	560000 st.	700000 st.	1750-2000 lt.
3. Opbrengsten per ha			
aantal stuks	455000	570000	3500000
maatverdeling in %: 14 cm/op	23	8	
12/14 cm	34	24	
10/12 cm	28	36	1
8/10 cm	13	25	3
6/8 cm	2	7	12
4/6 cm	-	-	37
3/4 cm	-	-	34
2/3 cm	-	-	13
geldopbrengst: excl. BTW	f 21000	f 21000	f 35000
incl. BTW	21840	21840	36400
4. Directe kosten per ha (incl.BTW)			
plantgoed	f 4500	f 3500	f p.m. 1)
kunstmest	525	525	400
plantgoed ontsmetting	360	360	350
warmwaterbehandeling (loonwerk)	-	-	310
grondontsmetting	95	95	1015
gewasbeschermingsmiddelen	435	435	515
onkruidbestrijdingsmiddelen	240	240	240
thripsbestrijding in schuur	35	35	20
brandstof en elektriciteitbewaring	1485	1485	1485
pelloon	1200	1200	980
overige kosten incl. verzekering	535	535	460
afleveringskosten:			
provisie	525	525	860
vakheffing	630	630	200
fusthuur	145	125	-
vracht	1070	935	935
rente vlottende middelen	380	320	505
Totaal	f 12160	f 10945	f 8275
w.v. BTW	585	545	470
5. Incidentele directe kosten per ha			
planten door loonwerker	f 350,- excl. BTW;	f 365,- incl. BTW	
rooien door loonwerker	f 1050,- excl. Btw;	f 1100,- incl. BTW	

1) Plantgoed wordt uit eigen bedrijf betrokken.

5. Directe arbeidsuren per ha

	Verwerking		
	geheel in klein fust	oogsten en pellen in palletkisten	geheel in palletkisten
land klaarmaken	20	20	20
plantgoed uitzoeken	15	15	15
plantgoed ontsmetten	25	25	10
planten	35	35	35
opmaken en dekken	20	20	20
gewasbescherming	10	10	10
ziekzoeken en selecteren	40	40	40
onkruidbestrijding	30	30	30
kunstmest strooien	5	5	5
oogsten	130	55	55
schuurwerkzaamheden	105	95	70
Totaal	435	350	310

Op kleigrond niet machinaal:
meer werk rapen na uitploegen ± 400 uur
rapen na voorraadrooien ± 200 uur door vakantiewerkers

Pelloon: ± f 1500 per ha (225 uur vakantiewerkers).

TEELTGEGEVENS KROKUSSEN

Samenstellers: C.O.N. de Vroomen
L. v.d. Zon

	Zandgrond	Kleigrond
1. Belangrijkste teeltkenmerken		
teeltgebied	N.H.-zandgebied	Westfriesland
grondsoort	kalkrijk zand	zavel
vruchtwisseling	1 op 3	1 op 3
plantgoed hoeveelheid	6000-7000 kg	6000-7000 kg
maatverdeling plantgoed:		
7 cm en op	50%	50%
5 - 7 cm	45%	45%
< 5 cm	5%	5%
2. Opbrengsten per ha		
oogsthoeveelheid	6000 kg	6500 kg
aanwaspercentage	90	100
geldopbrengst: excl. BTW	f 18000	f 19000
incl. BTW	18800	19840
3. Directe kosten per ha (incl. BTW)		
ontsmettingsmiddelen plantgoed	f 240	f 240
kunstmest	400	355
dekmateriaal	800	800
gewasbeschermingsmiddelen	75	75
onkruidbestrijdingsmiddelen	180	180
stuifvrijmaken	375	-
schuurverwarming	85	85
overige kosten 1)	330	295
produktverzekering	75	75
afleveringskosten:		
provisie	470	495
vakheffing	565	595
mandenhuur	85	95
vracht	590	650
rente vlottende middelen	500	485
Totaal	f 4770	f 4425
w.v. BTW	240	245
4. Incidenteel voorkomende kosten per ha	excl. BTW	incl. BTW
loonwerk:		
planten	f 600	f 625
dekken	650	675
rooien	1350	1405
frezen	235	245
warmwater behandeling per hl.	3,80	3,95

1) In deze post zijn o.a. opgenomen de kosten van elektriciteit voor de luchtbehandelingsinstallatie. Indien in palletkisten wordt bewaard stijgen deze kosten met ca. f 250.

Teeltgegevens Narcissen (vervolg)

5. Directe arbeidsuren per ha	Verwerking		
	geheel in klein fust	oogst en transport in pallet-kisten	geheel in pallet-kisten
a. Afleveren als tonnegoed			
land klaarmaken	20	20	20
plantgoed uitzoeken	35	35	27
plantgoed ontsmetten	35	35	11
planten	40	40	40
opmaken en dekken	20	20	20
gewasbescherming	10	10	10
ziekzoeken en selecteren	40	40	40
onkruidbestrijding	30	30	30
kunstmest strooien	6	6	6
oogsten	155	110	86
tellen en afleveren	23	23	23
Totaal	414	369	313
b. Afleveren als telgoed			
meerwerk plantgoed uitzoeken	30	30	21
meerwerk afleveren	72	67	67
Totaal	516	466	401

TEELTGEGEVENS NARCISSEN

Samenstellers: C.O.N. de Vroomen
L. v.d. Zon

1. Belangrijkste teeltkenmerken

grondsoort	: kalkrijk zand
vruchtwisseling	: 1 op 3 (met diepploegen 1 op 2)
plantgoedhoeveelheid per ha	: 20000 - 22000 kg
samenstelling plantgoed	: moerbollen 25-35%; overige bollen 75-65%

2. Opbrengsten per ha

hoeveelheid in kg	: 21000 kg	
aanwaspercentage	: 90 - 100%	
geldopbrengst:		
Noordelijk zandgebied	: overwegend tonnegoed	ƒ 21000,- excl. BTW;
		ƒ 21925,- incl. BTW
Zuidelijke Bloemb.streek	: overwegend telgoed	ƒ 24000,- excl. BTW;
		ƒ 25025,- incl. BTW

3. Directe teeltkosten per ha (incl.BTW)

	Zuidelijke Bloembollen-streek	Noord-Hollands zandgebied
ontsmettingsmiddelen plantgoed	ƒ 250	ƒ 265
kunstmest	470	470
dekmateriaal	805	805
gewasbeschermingsmiddelen	115	115
onkruidbestrijdingsmiddelen	275	275
stro voor stuifvrijmaken	115	115
brandstof schuur (drogen)	p.m.	p.m.
warmwaterbehandeling	65	65
overige kosten 1)	430	430
afleveringskosten:		
provisie	625	545
vakheffing	745	655
fusthuur	125	-
vracht	1115	1900
rente vlottende middelen	560	505
Totaal	ƒ 5770	ƒ 6200
w.v. BTW	345	455

1) In deze post zijn o.a. opgenomen de kosten van elektriciteit voor de luchtbehandelingsinstallatie. Indien in palletkisten wordt bewaard stijgen deze kosten met ca. ƒ 500,-.

4. Incidenteel voorkomende kosten per ha

loonwerk:	excl. BTW	incl. BTW
injecteren	ƒ 250	ƒ 260
" middel	670	700
machinaal dekken	625	650
planten	700	730
rooien	1350	1405
opschudden bollen	560	580
loof maaien	200	210
warmwaterbehandeling	2375	2470

N.B. Bovenstaande bedragen gelden voor percelen groter dan 1 ha die in één werkgang worden bewerkt. Bij kleinere eenheden zijn de bedragen tot 30% hoger (Zuidelijke Bl.b.streek).

Teeltgegevens Tulpen (vervolg)

4. Incidenteel voorkomende kosten per ha

	Zuidelijke Bloembollen-streek		Noord-Hollands zandgebied		Noord-Hollands kleigebied	
	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW	excl. BTW	incl. BTW
loonwerk:						
ploegen	f 500	520	f 300	315	f 300	315
diepploegen	810	840	640	665	-	-
mest verspreiden	740	770	370	385	-	-
veur uitrijden	135	140	-	-	-	-
planten 4-rijer	950	990	610	635	610	635
dekken	775	805	650	675	-	-
koppen	945	980	520	540	520	540
loof maaien	405	420	200	210	-	-
rooien	1585	1645	1350	1405	-	-
frezen	470	490	300	315	300	315
injecteren	335	350	235	245	-	-
materialen:						
grond ontsmetten met Monam	1370	1425	1370	1425	-	-
idem met DD	670	695	670	695	-	-
stalmest	1575	1640	-	-	-	-
strodek op zavelgrond	-	-	-	-	550	570

5. Directe arbeidsuren per ha

	Verwerking in klein fust		oogsten, transport en pellen in pallet-kisten	geheel in pallet-kisten
	zandgrond	zavelgrond		
land klaarmaken	20	20	20	20
plantgoed uitzoeken	45	45	45	45
plantgoed ontsmetten	25	25	25	10
planten met 4-rijer	35	35	35	35
opmaken en dekken	20	-	20	20
gewasbescherming	10	10	10	10
onkruidbestrijding	30	30	30	30
kunstmest strooien	5	5	5	5
ziekzoeken en selecteren	40	40	40	40
koppen machinaal	40	40	40	40
oogsten excl. rapen	140	120	55	55
schuurwerkzaamheden	130	130	120	95
rapen door scholieren	-	400	-	-
Totaal	540	900	445	405

TEELTGEGEVENS TULPEN

Samenstellers: C.O.N. de Vroomen
L. v.d. Zon

	Zuidelijke Bloembollen-streek	Noord-Hollands zandgebied	Noord-Hollands kleigebied
1. Belangrijkste teeltkenmerken			
grondsoort :	kalkr. zand	kalkr. zand	lichte zavel
vruchtwisseling :	1 op 2 met diepploegen	1 op 3	1 op 5
plantgoedhoev. per ha :	11000-13000 kg	10000-15000 kg	9000-10000 kg
maatverdeling :			
11 cm en op	15%	10%	5%
8 t/m 10 cm	60%	65%	65%
< 8 cm	25%	25%	30%
2. Opbrengsten per ha			
exportkwaliteit x 1000 st.	340-400	340-410	320-380
aanwaspercentage	90-120	110-150	110-170
geldopbrengst excl. BTW	f 35000	f 32500	f 32500
incl. BTW	36540	33930	33930
3. Directe kosten per ha (incl.BTW)			
ontsmettingsmiddelen plantgoed	f 290	f 585	f 585
grondontsmettingsmiddelen	-	235	235
kunstmest	720	520	580
dekmateriaal	800	800	p.m.
gewasbeschermingsmiddelen	290	290	290
onkruidbestrijdingsmiddelen	240	240	320
stuifvrijmaken	115	375	-
brandstof schuur	625	625	375
pellen	2000	1600	1600
hagelschadeverzekering	p.m.	p.m.	365
produktverzekering	100	80	80
overige kosten 1)	500	525	530
afleveringskosten :			
provisie	910	845	845
vakheffing	1050	975	975
mandenhuur	145	145	145
vracht	685	1030	1030
rente vlottende middelen	730	730	545
Totaal	f 9200	f 9600	f 8500
w.v. BTW	360	425	380

1) In deze post zijn o.a. opgenomen de kosten van elektriciteit voor de luchtbehandelingsinstallatie. Indien wordt bewaard in palletkisten stijgen deze kosten met ca. f 500,-.

Teeltgegevens Hyacinten (vervolg)

4. Incidenteel voorkomende kosten per ha	excl. BTW	incl. BTW
loonwerk:		
formaline injecteren	f 610	f 635
injecteren + middel	1435	1495
mestverspreiden	380	395
diepploegen	640	665
veur uitrijden	110	115
planten met 4-rijer	610	635
planten en overschieten	1080	1125
rooien	1350	1405
loof maaien	200	210
materialen:		
stalmest	1575	1640

N.B. De prijzen voor loonwerk gelden voor percelen van 1 ha en meer, die in één werkgang kunnen worden bewerkt. Bij kleinere oppervlakten per keer (vooral in de Zuid) gelden tarieven die tot 30% hoger zijn.

5. Directe arbeidsuren per ha	Verwerking		
	geheel in klein fust	oogst en transport in pallet-kisten	geheel in pallet-kisten
land klaarmaken	20	20	20
plantgoed uitzoeken	60	60	60
plantgoed ontsmetten	25	25	10
planten	130	130	130
opmaken en dekken	150	150	150
dek verwijderen	125	125	125
gewasbescherming	10	10	10
ziekzoeken en selecteren	150	150	150
onkruidbestrijding	30	30	30
kunstmest strooien	5	5	5
koppen	100	100	100
oogsten bedden verkoop	142	66	56
schuurwerk bedden verkoop	105	105	90
Totaal bij bedden verkoop	1052	976	936
meerwerk bij verkoop droge bollen:			
oogsten en schuurwerk	20	46	13
Totaal bij verkoop droge bollen	1072	1022	949

TEELTGEGEVENS HYACINTEN

Samenstellers: C.O.N. de Vroomen
L. v.d. Zon

1. Belangrijkste teeltkenmerken

grondsoort	: kalkrijk zand
vruchtwisseling	: 1 op 3
plantgoed hoeveelheid	:
werkbollen	13000 - 25000 stuks
1-jarig pluis	50-75 mand. à ½ hl
meerjarig plantgoed	275-300 mand. à ½ hl
maatverdeling meerjarig plantgoed:	
14 cm en op	de Zuid 30 - 50%; Noordelijk zandgebied 20 - 30%
12 - 13 cm	" 35 - 30%; " 35 - 30%
<12 cm	" 35 - 20%; " 45 - 40%

2. Opbrengsten per ha

aantal manden à ½ hl	: 650
geldopbrengsten:	
de Zuid	ƒ 40000,- excl. BTW; ƒ 41760,- incl. BTW
Noordelijk zandgebied	ƒ 35000,- excl. BTW; ƒ 36450,- incl. BTW

3. Directe kosten per ha (incl.BTW)

	Zuidelijke Bloembollen-streek	Noord-Hollands zandgebied
ontsmettingsmiddelen plantgoed	ƒ 275	ƒ 645
grondontsmettingsmiddelen	550	-
dekmateriaal	2400	2400
giermest opspuiten	p.m.	p.m.
kunstmest	550	550
gewasbeschermingsmiddelen	200	200
onkruidbestrijdingsmiddelen	125	125
stro voor stuifvrijmaken	115	375
schuurverwarming	1810	1810
overige kosten 1)	545	545
produktverzekering	125	105
afleveringskosten:		
provisie	1040	910
vakheffing	1250	1090
fusthuur	135	270
vracht	1265	1920
rente vlottende middelen	1165	1190
Totaal	ƒ 11550	ƒ 12135
w.v. BTW	565	665

1) In deze post zijn o.a. opgenomen de kosten van elektriciteit voor de lucht-behandelingsinstallatie. Indien in palletkisten wordt bewaard stijgen deze kosten met ca. ƒ 500,-.

NORMATIEVE TOTALE NIEUWWAARDE, AFSCHRIJVINGS- EN RENTEKOSTEN VAN BLOEMBOLLENBEDRIJVEN (excl. grond)

Samensteller: L. v.d. Zon

Zie toelichting blz. 8

		Bedrijfsgrootte			
		3 ha	7,5 ha	10 ha	15 ha
Schuuruitrusting					
vloeroppervlakte cellen		150 m2	325 m2	450 m2	360 m2
werkruimte		150 m2	325 m2	500 m2	500 m2
verwarming met heaters					
plafondventilatoren en droogwand					
gaasbakken met toebehoren		3000 st.	7000 st.	8000 st.	-
palletkisten met toebehoren		-	-	70 st.	500 st.
hydraulische stapelaar		-	x	x	-
heftruck		-	-	-	x
sorteermachine		4 plaats	6 plaats	2x6 plaats	2x6 plaats
schudzeef		klein	klein	groot	groot
telmachine		-	x	x	x
palletwagen		-	-	x	x
Veldwerktuigen					
trekkers		2-w.19 pk	4-w.35 en 45 pk	4-w.45 en 65 pk	4-w.45 en 65 pk
trekkerwerktuigen		wagen, ploeg frees en maaibalk	volledige uitrusting voor klein fust	volledige oogstuitrusting voor palletkisten	volledige uitrusting voor palletkisten
Nieuwwaarde	excl. BTW	f 189000	f 512000	f 681000	f 761000
	incl. BTW	213000	560000	752500	843000
Afschrijvingskosten	excl. BTW	f 8300	f 29800	f 42500	f 49600
	incl. BTW	9000	31900	45300	52900
Rentekosten	excl. BTW	f 7900	f 21500	f 29100	f 35600
	incl. BTW	8950	23900	34100	32200

OVERIGE KOSTEN BLOEMBOLLENBEDRIJVEN

Zie toelichting blz. 8

	Bedrijfsgrootte			
	3 ha	7,5 ha	10 ha	15 ha
Autokosten	f 2000	f 3000	f 3600	f 4700
Grond- en polderlasten	475	950	1200	1700
Onderhoud duurz. prod.middelen	2000	5600	7700	12000
Overige algemene kosten	4700	8700	11000	15400
Totaal	f 9175	f 18250	f 23500	f 33800
Algemene uren	200	300	400	500

Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen bloembollenbedrijven (vervolg)

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
beregeningsinstallatie :			
- pomp op aftakas	15	f 2500	f 2600
- gegalvaniseerde buis met sproeiers, 80 mm Ø, compleet per str. meter	15	18	19
- bron, per m. diepte	15	125	145
- haspelautomaat, incl. trekkerpomp	15	30000	31200
drainage, reeksen op 6 m, per ha	20	6000	6840
bronbemaling, per str. m buis	20	20	23
elektr. motor met pomp en aansluiting	15	2400	2496
erfverharding per m2	30	45	53
overige werktuigen en klein gereedschap		4000-6000	4400-6600

Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen bloembollenbedrijven (vervolg)

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
plantmachines :			
- 4-rijen planter	10	f 7700	f 8008
- 6-rijen planter	10	10600	11024
- 2-ruggen planter	10	8700	9048
- gecomb. 4-rijen/2 ruggen planter	10	9500	9880
rooimachines :			
- voorraad rooier	10	8400	8736
- voorraad rooier met opvoerband mechanisch	10	27500	28600
- verzamelrooier	10	15100	15704
strodekmachine	7	12000	12480
tulpenkopmachine achter trekker	5	9400	9776
sorteermachine, 4-plaats	15	10000	10400
losse elevator	15	4000	4160
sorteermachine, dubbel met elevator en stortbak	15	26000	27040
schudzeef	10	4500	4680
schudzeef voor palletkisten	10	12000	12480
kistenkantelaar	10	5300	5512
doseerbunker, 1½ m3, 80 cm	15	5000	5200
spoelmachine, klein model	10	2700	2808
groot model	10	5000	5200
pelcombinatie, elevator en overloopbak 50 cm	5	7200	7488
idem 100 cm	5	9900	10296
pelcombinatie met 2 voorsorteringen, grondzeef, afvoerband enz. 100 cm	5	14000	14560
extra voor bezembed 50 cm	5	900	936
idem 100 cm	5	1300	1352
poetsbed 50 cm	5	5300	5512
idem 100 cm	5	9000	9360
afzuiginstallatie, voor enkele machines	10	2800	2912
voor dubbele machines	10	3500	3640
leesband	10	3400	3536
idem, met elevator en stortbak	10	5500	5720
telmachine, elektr.	7	8000	8320
idem met nadosering	7	10500	10920
ontsmettingsapparatuur (inrijketel)	10	8000	8320
heftruck, 1500 kg	10	32000	33280
hydraulische stapelaar	10	3500	3640
handpallettruck	20	1200	1248
gaasbakken, per 100 st.	20	880	1038
palletkisten, per stuk	10	185	218
pelkisten, per stuk	10	210	248
pelborden, per stuk	10	30	35
standaards, per stuk	10	115	136

NIEUWWAARDE DUURZAME PRODUKTIEMIDDELEN BLOEMBOLLENBEDRIJVEN

Samenstellers 1): J. Kuyvenhoven
J. van Nieuwkoop

	Afschr.-periode in jaren	Nieuwwaarde excl. BTW	Nieuwwaarde incl. BTW
1. Gebouwen met toebehoren			
schuren per m2			
- alum. damwandprofiel met			
cellen < 600 m2	40	f 550	f 649
≥ 600 m2	40		
- alum. damwandprofiel zonder			
cellen ≥ 600 m2	40	400	472
droogwandsysteem per m2 wand	20	2150	2537
- asbestcementplaten met cellen			
< 600 m2	40	400	472
≥ 600 m2	40	350	413
- schuurkas	20	300	354
- loods	20	150	177
verwarming, olie- of gasgestookt			
- in schuur met cellen, per m2	20	45	53
- in schuurkas (dubbel circuit) per m2	20	80	94
plafondventilator per stuk	10	350	413
muurventilator per stuk	10	400	472
2. Machines en werktuigen			
2-w. trekker met frees, 11-13 kW (15-18 pk)	10	12000	12480
extra voor :			
- wentelploeg	10	1000	1040
- maaibalk	10	1700	1768
- cultivator	10	1000	1040
- 2-w. aanhangwagen, 700 kg laadverm.	10	1700	1768
- 2-w. aanhangwagen, 1000 kg laadverm.	10	2200	2288
4-w. trekker : 25,74 kW(35 pk)2-w. aandr.	15	26000	27040
33,0 kW(45 pk)2-w. aandr.	15	28000	29120
44,1 kW(60 pk)4-w. aandr.	15	33000	34320
extra voor :			
- cabine	15	3800	3952
- wentelploeg	10	5000	5200
- rondgaande ploeg	10	3000	3120
- frees	10	4200	4368
- spitmachine	10	6000	6240
- palletdrager	10	900	936
- strodrager met vork	10	900	936
- kunstmeststrooier	10	1800	1872
- aanbouwspuit, tank 400 lt	10	4000	4160
- grondbak	10	600	624
- voorlader, hydr., met bak	10	5800	6032
- maaibalk	10	3300	3432
- hefmast met neigcylinder	10	5500	5720
- afharkmachine = snelhooier	10	2200	2288
stalmeststrooier, getrokken, 3 ton	10	5200	5408
aanbouw zelflosser	10	3800	3952
opraapwagen	10	13500	14040
transportwagen met rollenbodem	10	4500	4680

1) Voor gebouwen en verwarming met medewerking van CT Lisse.

	Blz.
Nieuwwaarde duurzame produktiemiddelen	85
Totale nieuwwaarde, afschrijvings- en rentekosten per bedrijf	89
Overige kosten per bedrijf	89
Directe kosten en opbrengsten per gewas (zie toelichting blz. 9)	
Hyacinten	90
Tulpen	92
Narcissen	94
Krokussen	96
Gladiolen	98
Hollandse Irissen	100
Lilium Enchantment 1-jarige teelt	102
Lilium Enchantment 2-jarige teelt	104
Lilium Speciosum	105
Dahliastekken	106
Dahliaknollen	107

BLOEMBOLLEN

Teeltgegevens aardbeien (vervolg)
Ras: Senga Sengana

5. Directe arbeidsuren per 10 are	Plantjaar	Oogstjaar	Totaal
bemesten	5	1	6
plantklaar maken	2	-	2
planten	15	-	15
onkruidbestrijding	1	2	3
gewasbescherming	1	4	5
beregenen	4	8	12
stro opbrengen	-	3	3
plukken, veilingklaarmaken en intern transport	-	203	203
gewas opruimen	-	1	1
Totaal	28	222	250

6. Incidentele kosten loonwerk en akkoordloon per 10 are

ontsmetten met DD (per 2 teelten)	ƒ 120,- excl. BTW,	ƒ 125,- incl. BTW
machinaal planten	ƒ 45,- excl. BTW,	ƒ 46,80 incl. BTW
stro opbrengen	ƒ 30,- excl. BTW,	ƒ 31,20 incl. BTW

akkoordloon plukken ƒ 0,70 per kg en 8 uur veilingklaarmaken en intern transport.

TEELTGEGEVENS AARDBEIEN Samensteller: B. Mouris
Ras: Senga Sengana

1. Belangrijkste teeltkenmerken
   plantafstand : 95x25 of 95+60x30 cm
   beplante oppervlakte : 94%
   aantal planten per 10 are : ± 4000
   voor- en nateelt : geen
   plantperiode : 1/8- 7/8
   oogstperiode : 12/6-15/7
   Waarde aanplant begin oogstjaar ƒ 1500,- per 10 are

2. Opbrengsten per 10 are
   kg-opbrengst : 1800 kg, 100% zonder dop
   normatieve prijs per kg : ƒ 2,20 excl. BTW, ƒ 2,30 incl. BTW
   geldopbrengst : ƒ 3960,- excl. BTW, ƒ 4150,- incl. BTW

3. Directe kosten per 10 are (incl. BTW)

	Plantjaar	Oogstjaar	Totaal
organische mest	ƒ 120	ƒ -	ƒ 120
kunstmest	8	25	33
planten 1)	541	-	541
gewasbeschermingsmiddelen	5	55	60
onkruidbestrijdingsmiddelen	15	17	32
stro	-	60	60
motorbrandstoffen	15	32	47
overige materialen	-	5	5
hagelverzekering	-	44	44
rente vlottende middelen	31	32	63
Totaal	ƒ 735	ƒ 270	ƒ 1005
w.v. BTW	29	12	41

1) Indien zelf opgekweekt 8-10 ct. per plant.

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)

	Noord-Brabant	Limburg	Overige gebieden
inhoud kistjes	4 kg	4 kg	4 kg
fusthuur	4,19	3,14	1,31
interieurs	2,09	2,23	2,36
vracht	2,03 1)	3,90	6,54
veilingkosten	8,75	10,37	9,21
Totaal	17,06	19,64	19,42
w.v. BTW	0,77	0,88	0,87
% veilingkosten	4,0	4,7	4,2

1) Van tuinbouwvereniging naar veiling.

Teeltgegevens aardbeien (vervolg)
Ras: Red Gauntlet

b. Overige gebieden

	zonder dop	met dop			
inhoud kistjes	4 kg	4 kg	2 kg	1,8 kg	1,8 kg
aantal doosjes	-	8x500 gr.	-	9x200 gr.	9x200 gr.
fusthuur	1,31	2,09	3,66	-	4,07
interieurs	2,36	-	3,66	17,45	-
doosjes	-	15,91	-	24,61	23,56
vracht	6,54	6,54	1)	14,54	1)
veilingkosten	7,96	13,40	13,82	13,40	20,10
Totaal	13,20	37,94	21,14	70,-	47,73
w.v. BTW	0,59	1,71	1,13	3,15	2,33
% veilingkosten	4,2	4,2	6,3	4,2	6,3

1) Eigen vervoer.

5. Directe arbeidsuren per 10 are

	Plant-jaar	1e oogst-jaar	2e oogst-jaar	Totaal
bemesten	5	1	1	7
plantklaar maken	2	-	-	2
planten	15	-	-	15
onkruidbestrijding/maaien	1	2	3	6
gewasbescherming	1	4	4	9
beregenen	4	8	8	20
stro opbrengen	-	3	3	6
plukken, veilingklaarmaken en intern transport	-	213	214	427
gewas opruimen	-	-	1	1
Totaal	28	231	234	493

6. Incidentele kosten loonwerk en akkoordloon per 10 are

ontsmetten met DD (per 2 teelten)	*f* 120,- excl. BTW,	*f* 125,- incl. BTW
machinaal planten	*f* 45,- excl. BTW,	*f* 46,80 incl. BTW
stro opbrengen	*f* 30,- excl. BTW,	*f* 31,20 incl. BTW

akkoordloon plukken *f* 0,75 per kg en 8 uur veilingklaarmaken en intern transport.

TEELTGEGEVENS AARDBEIEN — Samensteller: B. Mouris
Ras: Red Gauntlet

1. Belangrijkste teeltkenmerken
   plantafstand : 95x25 of 95+60x30 cm
   beplante oppervlakte : 94%
   aantal planten per 10 are : ± 4000
   voor- en nateelt : geen
   plantperiode : 1/8- 7/8
   oogstperiode : 15/6-18/7
   Waarde aanplant begin 1e oogstjaar *f* 1500,- per 10 are
   begin 2e oogstjaar *f* 750,- per 10 are

2. Opbrengsten per 10 are
   kg-opbrengst : 1e jaar 2000 kg, 2e jaar 1900 kg
   w.v. 20% zonder dop, 65% met dop in kistjes,
   15% met dop in doosjes
   normatieve prijs per kg : zonder dop (ind.) *f* 1,90 excl.BTW; *f* 1,99 incl.BTW
   met dop in kistjes *f* 2,20 excl.BTW; *f* 2,30 incl.BTW
   met dop in doosjes *f* 3,20 excl.BTW; *f* 3,35 incl.BTW
   geldopbrengst 1e jaar : *f* 4580,- excl.BTW, *f* 4800,- incl.BTW
   geldopbrengst 2e jaar : *f* 4350,- excl.BTW, *f* 4560,- incl.BTW

3. Directe teeltkosten per 10 are (incl. BTW)

	Plant-jaar	1e oogst-jaar	2e oogst-jaar	Totaal
organische mest	*f* 120	*f* -	*f* -	*f* 120
kunstmest	8	33	25	66
planten 1)	541	-	-	541
gewasbeschermingsmiddelen	5	55	55	115
onkruidbestrijdingsmiddelen	15	27	17	59
stro	-	60	60	120
motorbrandstoffen	15	34	35	84
overige materialen	-	5	5	10
hagelverzekering	-	49	47	96
rente vlottende middelen	31	34	34	99
Totaal	*f* 735	*f* 297	*f* 278	*f* 1310
w.v. BTW	29	13	12	54

1) Indien zelf opgekweekt 8-10 ct. per plant.

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)
   a. Noord-Brabant en Limburg

	zonder dop		met dop				
inhoud kistjes	4 kg	4 kg	4 kg	4 kg	4 kg	3 kg	2 kg
aantal doosjes per kistje	-	-	8x500 gr.	8x500 gr.	-	6x500 gr.	-
fusthuur	4,19	3,14	-	2,62	4,19	5,58	6,28
interieurs	2,09	2,23	-	-	2,09	-	3,93
doosjes	-	-	16,75	16,75	-	17,70	-
vracht	2,03 1)	3,90	3,90	2,03 1)	2,03 1)	2,15 1)	4,37
veilingkosten	7,56	8,95	15,08	12,73	8,75	12,73	10,37
Totaal	15,87	18,22	35,73	34,13	17,06	38,16	24,95
w.v. BTW	0,71	0,82	1,61	1,54	0,77	1,72	1,12
% veilingkosten	4,0	4,7	4,7	4,0	4,0	4,0	4,7

1) Van tuinbouwvereniging naar veiling.

Teeltgegevens aardbeien (vervolg)
Ras: Gorella

b. Overige gebieden

	zonder dop	met dop			
inhoud kistjes	4 kg	4 kg	2 kg	1,8 kg	1,8 kg
aantal doosjes		8x500 gr.		9x200 gr.	9x200 gr.
fusthuur	1,31	2,09	3,66	-	4,07
interieurs	2,36	-	3,66	17,45	-
doosjes	-	15,91	-	24,61	23,56
vracht	6,54	6,54	1)	14,54	1)
veilingkosten	8,38	14,24	10,47	14,24	21,36
Totaal	18,59	38,78	17,79	70,84	48,99
w.v. BTW	0,84	1,74	0,98	3,19	2,38
% veilingkosten	4,2	4,2	6,3	4,2	6,3

1) Eigen vervoer.

5. Directe arbeidsuren per 10 are

	Plantjaar	Oogstjaar	Totaal
bemesten	5	1	6
plantklaar maken	2	-	2
planten	15	-	15
onkruidbestrijding/maaien	1	2	3
gewasbescherming	1	4	5
beregenen	4	8	12
stro opbrengen	-	3	3
plukken, veiling klaarmaken en intern transport	-	173	173
gewas opruimen	-	1	1
Totaal	28	192	220

6. Incidentele kosten loonwerk en akkoordloon per 10 are

ontsmetten met DD (per 2 teelten)	ƒ 120,- excl. BTW	ƒ 125,- incl. BTW
machinaal planten	ƒ 45,- excl. BTW	ƒ 46,80 incl. BTW
stro opbrengen	ƒ 30,- excl. BTW	ƒ 31,20 incl. BTW

akkoordloon plukken: ƒ 0,70 per kg en 8 uur veilingklaar maken en intern transport.

TEELTGEGEVENS AARDBEIEN Samensteller: B. Mouris
Ras: Gorella

1. Belangrijkste teeltkenmerken

plantafstand	: 95x25 of 95+60x30 cm
beplante oppervlakte	: 94%
aantal planten per 10 are	: ± 4000
voor- en nateelt	: geen
plantperiode	: 25/7-1/8
oogstperiode	: 8/6-10/7
waarde aanplant begin oogstjaar	: *f* 1500,- per 10 are

2. Opbrengst per 10 are

kg-opbrengst	: 1700 kg, w.v. 65% zonder dop, 25% met dop in kistjes, 10% met dop in doosjes
normatieve prijs per kg	: zonder dop (ind.) *f* 2,- excl.BTW; *f* 2,09 incl.BTW met dop in kistjes *f* 2,60 excl.BTW; *f* 2,72 incl.BTW met dop in doosjes *f* 3,40 excl.BTW; *f* 3,56 incl.BTW
geldopbrengst	: *f* 3900,- excl.BTW; *f* 4075,- incl.BTW

3. Directe teeltkosten per 10 are (incl. BTW)

	Plantjaar	Oogstjaar	Totaal
organische mest	*f* 120	*f* -	*f* 120
kunstmest	8	25	33
planten 1)	541	-	541
gewasbeschermingsmiddelen	5	55	60
onkruidbestrijdingsmiddelen	15	17	32
stro	-	60	60
motorbrandstoffen	15	31	46
overige materialen	-	5	5
hagelverzekering	-	42	42
rente vlottende middelen	31	29	60
Totaal	*f* 735	*f* 264	*f* 999
w.v. BTW	29	12	41

1) Indien zelf opgekweekt 8-10 ct. per plant.

4. Afleveringskosten per 100 kg (incl. BTW)
a. Noord-Brabant en Limburg

	zonder dop		met dop				
inhoud kistjes	4 kg	4 kg	4 kg	4 kg	4 kg	3 kg	2 kg
aantal doosjes per kistje	-	-	8x500 gr.	8x500 gr.	-	6x500 gr.	-
fusthuur	4,19	3,14	-	2,62	4,19	5,58	6,28
interieurs	2,09	2,23	-	-	2,09	-	3,93
doosjes	-	-	16,75	16,75	-	17,70	-
vracht	2,03 1)	3,90	3,90	2,03 1)	2,03 1)	2,15 1)	4,37
veilingkosten	7,96	9,42	16,02	13,53	10,35	13,53	12,25
Totaal	16,27	18,69	36,67	34,93	18,66	38,96	26,83
w.v. BTW	0,73	0,84	1,65	1,57	0,84	1,75	1,21
% veilingkosten	4,0	4,7	4,7	4,0	4,0	4,0	4,7

1) Van tuinbouwvereniging naar veiling.

4. Incidenteel voorkomende kosten per ha	excl. BTW	incl. BTW
Ethrel bespuiting	ƒ 1040	ƒ 1040
loonploegen	300	310
planten met 4-rijer (loonwerk)	610	635
machinaal dekken (loonwerk)	650	675
loofmaaien (loonwerk)	200	210
rooien (loonwerk)	1350	1405
injecteren (loonwerk)	235	245
extra voor injecteermiddel	980	1020
warmwaterbehandeling (loonwerk) per hl	5,20	5,40

5. Directe arbeidsuren per ha

	Verwerking		
	geheel in klein fust	oogst en transport in palletkisten	geheel in palletkisten
land klaarmaken	20	20	20
plantgoed uitzoeken	30	30	30
plantgoed ontsmetten	25	25	10
planten	25	25	25
opmaken en dekken	40	40	40
dek verwijderen	40	40	40
kunstmest strooien	5	5	5
gewasbescherming	15	15	15
onkruidbestrijding	35	35	35
ziekzoeken en selecteren	85	85	85
oogsten	105	45	45
schuurwerkzaamheden	115	110	90
Totaal	540	475	440

meer werk op klei/zavelgronden:
uitploegen en rapen 550 uur w.v. 500 uur door vakantiewerkers.

TEELTGEGEVENS LILIUM ENCHANTMENT
(1-jarige teelt)

Samensteller: C.O.N. de Vroomen

1. Belangrijkste teeltkenmerken

teeltgebied	: kop van Noord-Holland
grondsoort	: zand en lichte zavel
planttijdstip	: maart
plantgoedsamenstelling	: 10% van de opp. schubben (3600 schubbollen) 30% van de opp. 1-jarig van schubben (850 kg) 60% van de opp. stengeljong van schubgoed (2100 kg) (het plantgoed van stengeljong word vernietigd)

2. Opbrengsten per ha

aantal stuks leverbaar	: ± 4000 st. per are van 90% van de opp. = 360000 st.
maatverdeling	: 10/12 35%; 12/14 35%; 14/op 30%
geldopbrengsten	: ƒ 50000,- excl. BTW; ƒ 52200,- incl. BTW

3. Directe kosten per ha (incl. BTW)

	Zandgrond	Zavelgrond
aankoop schubbollen	ƒ 1685	ƒ 1685
ontsmetting en behandeling schubbollen	1040	1040
ontsmetting plantgoed	1075	1075
grondontsmetting (loonwerk)	1120	-
organische mest	2985	-
kunstmest	300	460
stro voor stuifvrijmaken	230	-
onkruid bestrijdingsmiddelen	115	280
gewasbeschermingsmiddelen	1480	1480
overige kosten	490	605
elektriciteit voor bewaring 1)	2230	2230
produktverzekering	190	190
afleveringskosten:		
vakheffing	1560	1560
provisie	1300	1300
vracht	2360	2360
rente vlottende middelen	1425	1450
Totaal	ƒ 19585	ƒ 15715
w.v. BTW	995	835

1) Bij bewaring in palletkisten ± ƒ 500,- hoger.

Teeltgegevens Lilium Enchantment (vervolg)
(1-jarige teelt)

4. Directe arbeidsuren per ha		
grondbewerking	dec. - febr.	20
afschubben, ontsmetten, inpakken schubben	januari	46
plantgoed uitzoeken en sorteren	jan. - febr.	170
plantgoed ontsmetten en koken	jan. - febr.	25
planten schubben	maart	30
planten overig plantgoed	maart	75
kunstmest strooien	mrt. - mei	5
gewasbescherming	apr. - juli	26
selecteren	mei - aug.	10
koppen	juni - juli	90
onkruidbestrijding	juni - sept.	54
rooien en spoelen schubben	oktober	45
uitploegen en rapen zavelgrond	oktober	755
machinaal rooien zandgrond	oktober	232
mach. rooien in palletkisten zandgrond	oktober	112
schuurwerkzaamheden	nov. - jan.	718
idem in palletkisten	nov. - jan.	646
Totaal: zavelgrond		2069
zandgrond (mach. rooien)		1546
zandgrond in palletkisten		1354

TEELTGEGEVENS LILIUM ENCHANTMENT
(2-jarige teelt)

Samensteller: C.O.N. de Vroomen

1. Belangrijkste teeltkenmerken

teeltgebied	: Noord-Hollands zandgebied
planttijdstip	: voorjaar omstreeks maart
plantgoed	: schubben van ± 9000 bollen; ± 700000 per ha
oogsttijdstip	: oktober van het 2e teeltjaar

2. Waarde aanplant begin tweede jaar tegen kostprijs : ƒ 15700,-

3. Opbrengsten per ha

aantal stuks leverbaar	: 400000
maatverdeling	: 10/12 35%; 12/14 35%; 14/op 30%
geldopbrengst	: ƒ 55500,- excl. BTW; ƒ 57950,- incl. BTW

4. Directe kosten per ha (incl. BTW)

	1e teeltjaar	2e teeltjaar
plantgoed	ƒ 4210	ƒ
ontsmetting + behandeling schubbollen	2600	
ontsmetting grond (loonwerk)	1120	
organische mest	2985	
kunstmest	300	300
stro voor stuifvrijmaken	230	
onkruidbestrijdingsmiddelen	115	240
gewasbeschermingsmiddelen	1480	1480
brandstof trekker e.d.	250	340
elektriciteit voor bewaring oogst		2230
produktverzekering		190
afleveringskosten :		
vakheffing		1740
provisie		1450
vracht		2360
rente vlottende middelen	625	1050
rente aanplant		1100
Totaal	ƒ 13915	ƒ 12480
w.v. BTW	530	690

5. Directe arbeidsuren per ha

	periode	1e teeltjaar	2e teeltjaar
land klaarmaken	dec.-febr.	40	
verwerking schubben	jan.-febr.	115	
planten	maart	70	
stuifvrijmaken	maart	20	
kunstmest strooien	mrt.-mei	5	5
gewasbescherming	apr.-juni	26	26
selecteren	mei -aug.	10	10
onkruidbestrijding	juni-sept.	55	100
koppen	juni-juli		90
oogstwerkzaamheden	okt.-nov.		232
schuurwerkzaamheden	nov.-febr.		718
Totaal		341	1181

1. Belangrijkste teeltkenmerken

grondsoort	: zandgrond
teeltwijze	: 3-jarige teelt van stengelbollen, jaarlijks oprooien
planttijd	: eind februari - maart
oogsttijd	: oktober - november
plantgoedhoeveelheid	: 12000 kg per ha w.v.:
	30 hl 1-jarig (20% v.d. oppervlakte)
	70 hl 2-jarig (40% v.d. oppervlakte)
	100 hl 3-jarig (40% v.d. oppervlakte)

2. Opbrengsten per ha

stuks opbrengst	: 70000 - 90000 stuks
sortering	: 18/20 20%; 20/22 30%; 22/24 30%; 24/op 20%
geldopbrengst	: ƒ 40000,- excl. BTW; ƒ 41760,- incl. BTW

3. Directe kosten per ha (incl. BTW)

materialen warmwaterbehandeling en bolontsmetting	ƒ 1775
grondontsmetting (loonwerk)	1120
stalmest	2290
mest verspreiden en infrezen (loonwerk)	695
kunstmest	375
onkruidbestrijdingsmiddelen	115
stro voor stuifvrijmaken	230
gewasbeschermingsmiddelen	1065
elektriciteit voor bewaring	2915
produktverzekering	210
diverse kosten	365
afleveringskosten :	
provisie	1820
vakheffing	2185
vracht	1500
rente vlottende middelen	1265
Totaal	ƒ 17925
w.v. BTW	845

4. Directe arbeidsuren per ha

grondbewerking	dec.-febr.	40
plantgoedbehandeling	jan.-febr.	275
planten	maart	110
kunstmest strooien	mrt.-mei	10
gewasbescherming	apr.-juni	10
onkruidbestrijding	juni-sept.	140
selecteren	mei-aug.	160
bloemen koppen	juni-juli	130
oogsten	oktober	120
schuurwerkzaamheden	nov.-jan.	260
Totaal		1255

1. Belangrijkste teeltkenmerken

oppervlakte glas	: oplegkas verwarmd 50 m2 opvangkas licht verwarmd 50 m2 koude bakken 150 m2
oplegtijdstip	: eind januari - begin februari
aantal oplegknollen	: 8500 stuks
aantal stekken per knol	: gemiddeld 17 stuks
einde teelt	: eind mei - begin juni

2. Opbrengsten

aantal stekken	: 145000 stuks
geldopbrengst	: *f* 14500,- excl. BTW; *f* 15100,- incl. BTW

3. Directe kosten (incl. BTW)

oplegknollen	*f* 4160
potgrond	340
zand	310
chemisch middelen	120
brandstof	730
elektriciteit en water	260
verkoopprovisie	375
rente vlottende middelen	365
Totaal	*f* 6660
w.v. BTW	260

4. Directe arbeidsuren

kas schoonmaken, grond inbrengen, opleggen	januari	60
stekken plukken en planten	mrt. - mei	475
gewasverzorging	febr. - mei	75
stekken uithalen en plant klaarmaken	eind mei - begin juni	120
Totaal		730

TEELTGEGEVENS DAHLIAKNOLLEN Samensteller: C.O.N. de Vroomen

1. Belangrijkste teeltkenmerken

grondsoort	: zand
hoeveelheid plantgoed	: 125000 - 160000 stuks per ha
uitval	: 15%
planttijd	: eind mei - begin juni
oogsttijd	: oktober

2. Opbrengsten per ha

aantal knollen	: 105000 - 136000 stuks
sortering	: 75% maat I; 25% maat II
geldopbrengst 1)	: *f* 40000,- excl. BTW; *f* 41750,- incl. BTW

3. Directe kosten per ha (incl. BTW)

landhuur	*f* 8010
plantgoed	15100
kunstmest	365
stro voor stuifvrijmaken	155
ploegen (loonwerk)	580
lichten (loonwerk)	655
produktverzekering	105
diverse kosten	210
afleveringskosten:	
provisie	1040
vakheffing	1250
vracht	1180
rente vlottende middelen	1950
Totaal	*f* 30600
w.v. BTW	1300

4. Directe arbeidsuren per ha

planten en stuifvrijmaken	eind mei - juni	220
onkruidbestrijding	juli - aug.	200
kunstmest strooien	juni - juli	10
ziekzoeken	juli - aug.	40
machinaal inhakken	aug. - sept.	30
oogsten en afleveren van het veld	okt. - nov.	160
Totaal		660
Meer uren bij afleveren uit de schuur op afroep		140
Totaal		800

1) Bij levering op afroep kan de opbrengst *f* 2000,- tot *f* 5000,- hoger zijn.

Blz.

Toelichting	111
Appelen (6x)	115
Peren (2x)	121
Pruimen	123
Kersen en morellen	124
Aardbeien	125
Bramen	126
Frambozen	127
Kruisbessen	128
Rode bessen	129
Hyacintebollen	130
Tulpebollen	131
Irisbloemen	132

PRIJSVORMING

1. Inleiding

In de tuinbouw bestaat er in het algemeen een marktvorm van volledige mededinging. De prijs in dit systeem is van de grootte van de vraag en het aanbod afhankelijk. Aangezien vraag en aanbod geen constante grootheden zijn, wordt het bedrijfsleven geconfronteerd met een grote mate van onzekerheid over het toekomstige prijsniveau van zijn eindprodukten. Het opstellen van bedrijfsbegrotingen, het schatten van marktontwikkelingen e.d. zal om deze reden riskant zijn.

2. Doel

Met het geven van een analyse van de prijsvorming willen we, in dit onderdeel van het Vademecum, pogen de onzekerheidsmarge, die er bestaat ten aanzien van de prijs, te verkleinen. De gebruiker kan bij een beter inzicht tot een meer gefundeerde prijsverwachting komen of kan een marktontwikkeling beter schatten.

3. Toegepaste methode

Met behulp van de regressie-analyse wordt niet alleen bepaald welke factoren van belang zijn, maar ook de kwantitatieve invloed ervan op de veilingprijzen (exclusief BTW). De resultaten van de analyse staan vermeld in de voetnoten van de betreffende bladen.

In tabel 1 worden door middel van tijdreeksen de prijzen van het eindprodukt en de factoren 1), die het prijsniveau van het betreffende produkt in hoge mate hebben bepaald, aangegeven. In de meeste gevallen zijn de oorzakelijke factoren de eigen produktie, het concurrerend aanbod 2), de invoer, de substituten, bestemmingen, weersinvloeden, feestdagen, kwaliteit en tenslotte de autonome jaarlijkse veranderingen van de vraag als gevolg van o.a. de toenemende welvaart en de veranderende verbruiksgewoonten. Deze autonome wijzigende vraag wordt gevangen in de trendfactor, die, voor zover van belang in de voetnoot wordt gegeven.

4. Weergave van de resultaten

Er is bij de vermelding van de resultaten beoogd op de eerste plaats de lezers zonder (zie onderdeel 4.1) maar ook met (4.2) ervaring in het gebruik van de regressievergelijkingen te gerieven.

---

1) Tenzij anders vermeld, zijn de cijfers ontleend aan het PGF (Produktschap voor Groenten en Fruit). Gebruikte afkortingen bij de bronvermeldingen: CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), CBvT (Centraal Bureau van de Tuinbouwveilingen in Nederland), DWD (Deutsche Wetterdienst), KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut), N.A.G. (Nordrheinischen Absatzgenossenschaften), PvS (Produktschap voor Siergewassen), KCB (Kwaliteits Controle Bureau) en ZMP (Zentrale Markt- und Preisberichtstelle).

2) Op de betreffende bladen is concurrerend aanbod afgekort tot CA.

4.1 Direct af te lezen toekomstige prijzen

In tabel 2 zijn de prijzen bij diverse mogelijkheden in de (meestal 2) verklarende factoren weergegeven. Indien men een bepaalde veronderstelling heeft over de grootte van de verklarende factoren in de toekomst, kan men de daarbij te behalen prijs aflezen. Voor het gemak van de gebruiker zijn de prijzen vermeld in de waarde die zij in 1978 zouden bezitten. Indien er bovendien een autonome vraagverandering optreedt moeten de gevonden prijzen in de tabel voor een bepaald toekomstig jaar (t.a.v. 1979 of 1980) worden gecorrigeerd met het onder de tabel genoemde bedrag maal het aantal jaren dat men vooruit wil schatten. Ze blijven daarmee overigens uitgedrukt op het prijspeil van 1978. (NB een minteken betekent een verlaging van de prijs).

De oorzakelijke factoren die niet in tabel 2 zijn opgenomen, worden altijd constant verondersteld en wel in de grootte die zij gemiddeld over de laatste 4 jaren hebben bezeten.

4.2 Zelf te berekenen prijzen in de toekomst

Indien men geen genoegen kan nemen met de keuze van de weergegeven waarden van de beïnvloedende factoren op de prijs, zoals uitgedrukt in tabel 2, bestaat er de mogelijkheid deze zelf te berekenen vanuit de functie, die in de voetnoot staat gegeven. Zo kan men variëren in de keuze van het jaar als wel in de hoogte van de verklarende factoren. Men dient er rekening mee te houden dat de berekende prijzen uit de formule reële prijzen zijn. Wil men ze omzetten voor bijvoorbeeld de waarden ervan in 1979 dan dienen ze geredefleerd te worden. De gebruikte deflator is de prijsindex kosten van levensonderhoud.
De basis ervan is in alle analyses 1969 (=100). In voetnoot 3 van deze toelichting zal ter indicatie de reeks over de prijsindexcijfers op jaarbasis worden vermeld. Overigens zijn in de analyses meestal de meer verfijnde maandindexcijfers gebruikt.

Bij sommige normbladen (bv. appels januari en februari) zijn maanden aan elkaar gekoppeld om voldoende waarnemingen te verkrijgen. De cijfers van tabel 1 zijn dan niet direct toepasbaar op de funtie die in de voetnoot is vermeld. Het gebruik van gekoppelde maanden is te herkennen, wanneer het aantal waarnemingen in tabel 1 afwijkt van die in de voetnoot wordt aangegeven (n).

5. Deelinvloeden op de prijs

Wenst men de specifieke invloed van één factor op de prijs in een bepaalde periode te kennen, dan kunnen hiervoor de gegevens uit de voetnoot gebruikt worden. Daarbij vragen enige termen een nadere toelichting.

---

3) Prijsindexcijfers kosten van levensonderhoud (reeks werknemersgezinnen)

Basis 1969=100 Bron: CBS, sociale maandstatistiek

1960	68	1966	86	1972	120
1961	69	1967	89	1973	130
1962	71	1968	92	1974	142
1963	73	1969	100	1975	157
1964	78	1970	104	1976	170
1965	81	1971	111	1977	182
				1978	189

5.1 Prijsflexibiliteit

De prijsflexibiliteit geeft aan met hoeveel procent de prijs zal dalen als de hoeveelheid met 1% toeneemt, daarbij echter veronderstellend dat de andere factoren constant blijven. Hoe sterker negatief deze flexibiliteit is, hoe groter de invloed op de prijs.

Voorbeeld:

Indien een gemiddelde hoeveelheid van 2 mln kg met 200000 kg of wel met 10% zou toenemen, zal bij een prijsflexibiliteit van -0,5 de prijs dalen met 5%. Stel de prijs op 1 gld./kg dun daalt deze prijs dus met 5% en wordt dan 95 ct./kg. Bij een prijsflexibiliteit van -1,1 derhalve een prijsdaling met 11%, dus een daling van 1 gld./kg naar 89 ct./kg. Sterk negatieve flexibiliteiten (groter dan 1) wijzen op een stagnerende markt.

Indien voor de hoeveelheid de Nederlandse aanvoer is ingevuld, spreekt men van de prijsflexibiliteit van het aanbod. Bij gebruik van het concurrerende aanbod dan wel produkt, spreekt men van prijsflexibiliteit van het concurrerende aanbod of produkt. Bij een prijsflexibiliteit voor het concurrerende aanbod (bv. in West-Duitsland) van -0,2 daalt derhalve bij een toeneming van dit concurrerende aanbod met 1% - bij gelijkblijvende eigen produktie - de Nederlandse veilingprijs met 0,2%.
Toeneming van het concurrerend aanbod veroorzaakt in het algemeen (behalve bij complementaire ofwel aanvullende produkten) een prijsdaling bij het Nederlandse produkt.

Naarmate de flexibiliteitscoëfficiënt sterker negatief wordt, is de concurrentiepositie van het Nederlandse produkt zwakker.

5.2 Substitutie

De invloed van een concurrerend produkt kan niet alleen door middel van de prijs gemeten worden maar ook in de invloed van de aangeboden hoeveelheid van dit substituut op de prijs van het te analyseren produkt. Zo is in de functie van appelen (aug.-dec.) de prijsflexibiliteit met betrekking tot het aanbod van peren -0,192 d.w.z. stijgt het aanbod van peren met 1% dan daalt de prijs van appelen met 0,192%. Soms kan ook het algemene prijspeil van groente dan wel fruit invloed hebben. Hiervoor gaat dezelfde redenering op als bij de prijs van een specifiek produkt.

5.3 Trendfactor

De autonome stijging per jaar (zie ook punt 3) wordt in een absoluut getal uitgedrukt; dus bij een gelijkblijvende aanvoer, concurrerend aanbod etc. stijgt de prijs als gevolg van de vraagverandering met gemiddeld x cent per jaar. Een positieve waarde duidt op een uitbreidende vraag en derhalve op een sterke positie van het produkt. Een negatieve waarde op een zwakke positie.

5.4 Nevenvoorwaarden

Ten dienste van de gebruiker zijn in de voetnoot de gemiddelde prijzen en de gemiddelden van de beïnvloedende factoren op de prijs weergegeven, zoals die in de geanalyseerde periode waren. In de flexibiliteitscoëfficiënt meet men dus de procentuele veranderingen ten opzichte van de gemiddelden. Voor het berekenen van een absolute prijs moet men het gemiddelde als basis nemen.
Verder zij nogmaals vermeld dat de gevonden prijzen, reële prijzen zijn en derhalve geredefleerd dienen te worden om de huidige waarde te krijgen (zie ook 4.2).

PRIJSVORMING ZOMERAPPELEN (half juli t/m half augustus) Samensteller: ing H. Tap

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg		Aanbod	Aanbod oude oogst	Weersfact. 1)
	nominaal	reëel	x 1000 kg	x 1000 kg	
1968	23	25	10795	1200	3
1969	37	37	9595	325	0
1970	27	26	6540	3550	3
1971	37	33	9488	2515	3
1972	53	44	3866	1835	2
1973	57	44	4060	5875	2
1974	64	45	5260	6535	2
1975	87	55	3590	2650	0
1976	58	34	6850	10555	1
1977	168	92	1940	3060	2
1978	61	32	3120	6555	1

1) Som van het aantal malen dat het in de week voorafgaande aan de veilingweek meer dan 6 uur heeft geregend. Bron: K.N.M.I.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Aanbod x 1000 kg	Prijs in ct./kg
2000	119
3500	109
5000	99
6500	88

De prijzen in de tabel gelden bij een oude oogst van 5000 ton en een weersfactor van 1. De prijzen in de tabel moeten voor de jaren na 1978 verhoogd worden met 3,6 ct. per jaar als gevolg van autonome vraagveranderingen.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode		*Prijs ct./kg*	*Aanbod x 1000 kg*	*Aanbod oude oogst x 1000 kg*	*Prijsflex. aanbod*	*Prijsflex. aanbod oude oogst*
Juli II	*1968/1978*	*41*	*1060*	*2420*	*-0,248*	*-0,590*
	1968/1974	*39*	*1335*	*1830*	*-0,329*	*-0,469*
	1975/1978	*47*	*570*	*3445*	*-0,117*	*-0,733*
Aug. I	*1968/1978*	*36*	*4860*	*1640*	*-1,297*	*-0,456*
	1968/1975	*33*	*5750*	*1290*	*-1,674*	*-0,391*
	1975/1978	*46*	*3305*	*2260*	*-0,690*	*-0,491*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 64 − 0,00961 Aanbod − 0,01000 Aanbod oude oogst
(± 0,00231)0,5 (± 0,00200)0,5
− 2,43 Weersfactor + 0,01908 Trend
(± 4,53)n2 (± 0,00932)5

R^2 *= 0,60 n = 38*

Trend (1968 week 1 = 89 week 4 = 32 1969 week 1 = 129 1978 week 4 = 1032

Aangezien de functie is berekend met behulp van weekgegevens, is deze niet zonder meer toepasbaar op de gegevens in tabel 1.

PRIJSVORMING ZOMERAPPELEN (half augustus - september) Samensteller: ing H. Tap

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Aanbod x 1000 kg	Aanbod x 1000 kg Cox's	Aanbod x 1000 kg peren	Dummy aanvoer verbod
1968	26	28	39300	5250	71575	0
1969	24	24	44590	8430	32970	0
1970	22	21	47230	6935	51010	0
1971	25	22	44680	10710	40385	0
1972	54	44	35090	3400	29340	1
1973	46	35	37530	6615	18435	1
1974	54	37	34260	6885	41965	1
1975	62	39	33770	6825	19750	0
1976	55	32	28385	8280	43185	1
1977	115	63	24000	2310	27020	1
1978	47	25	37010	4915	25850	1

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod van zomerappelen en peren (prijspeil 1978)

Aanbod peren x 1000 kg	Aanbod zomerappelen x 1000 kg 24000	28000	32000	36000
20000	83	77	71	66
30000	81	75	69	64
40000	79	73	67	62

De prijzen in de tabel gelden bij een Cox's aanbod van 5000 ton en met toepassing van het aanvoerverbod.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode		*Prijs ct./kg*	*Aanbod x 1000 kg*	*Aanbod Cox's x 1000 kg*	*Aanbod peren x 1000 kg*	*Pr.flex. aanbod*	*Pr.flex. Cox's*	*Pr.flex. peren*
Aug. I	*1968/1978*	*40*	*13944*	*82*	*9346*	*-1,851*	*-0,038*	*-0,080*
	1968/1974	*38*	*15048*	*88*	*10444*	*-2,103*	*-0,040*	*-0,084*
	1975/1978	*44*	*12010*	*72*	*7428*	*-1,449*	*-0,034*	*-0,073*
Sept.I	*1968/1978*	*28*	*11977*	*1492*	*10728*	*-2,271*	*-0,054*	*-0,114*
	1968/1974	*25*	*13254*	*1600*	*11600*	*-2,815*	*-0,060*	*-0,128*
	1975/1978	*33*	*9744*	*1300*	*9206*	*-1,568*	*-0,046*	*-0,097*
Sept.II	*1968/1978*	*26*	*10992*	*4840*	*16422*	*-2,245*	*-0,058*	*-0,123*
	1968/1974	*23*	*12110*	*5200*	*18768*	*-2,796*	*-0,065*	*-0,139*
	1975/1978	*30*	*9036*	*4210*	*12316*	*-1,057*	*-0,050*	*-0,107*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs= 94-0,00531 Aanb.-3,465 log Cox's +7,374 log Peren +4,76 Dum.aanv.verbod
(±0,00105)0,5 (±1,300)1 (±6,394)25 (±2,72)10

$R^2 = 0,65$ $n = 77$

2) Flexibiliteit bij de half log functie = $\frac{\text{regr.coëff. x log e}}{\text{gem.prijs}}$ *(log e = 0,43429)*

Aangezien de functie is berekend met behulp van weekgegevens, is deze niet zonder meer toepasbaar op de gegevens in tabel 1.

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsprod. x 1000 ton	Conc.aanbod 1) x 1000 ton	Handelsprod. peren x 1000 ton
1968	29	31	212	5750	180
1969	22	22	263	7230	90
1970	23	22	264	6335	160
1971	25	22	268	6355	110
1972	53	43	200	5505	95
1973	40	30	235	6730	55
1974	53	36	200	5275	140
1975	47	29	210	7025	61
1976	52	30	195	5870	130
1977	98	53	140	4625	90
1979	40	21	258	5845	110

1) EEG-produktie van de 9 - produktie Nederland. Bron: P.G.F.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en het concurrerend aanbod (prijspeil 1978)

Concurrerend aanbod x 1000 ton	Handelsproduktie in Nederland (x 1000 ton) 180	200	220	240	260
4500	88	82	76	69	63
5000	83	77	71	64	58
5500	79	73	67	60	54
6000	74	68	62	55	49

De prijzen in de tabel gelden bij een perenproduktie van 100000 ton (gem. van de laatste 4 jaren).

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*H.Prod. x1000t.*	*CA x1000t.*	*Prod.peren x1000t.*	*Prijsflex. aanbod*	*Prijsflex. CA*	*Prijsflex. peren*
1968/1978	*29*	*222*	*6050*	*111*	*-1,237*	*-1,006*	*-0,232*
1968/1974	*28*	*235*	*6168*	*119*	*-1,356*	*-1,062*	*-0,258*
1975/1978	*31*	*200*	*5840*	*98*	*-1,043*	*-0,908*	*-0,192*

1) Ontleend aan de functie:

$$Prijs = 103 - 0{,}16159\ Aanbod - 0{,}00482\ CA - 0{,}06062\ Aanbod\ peren$$
$$(+0{,}04719)\ 2 \quad (\pm 0{,}00250)10 \quad (\pm 0{,}03629)20$$

$R^2 = 0{,}90 \qquad n = 11$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingpr. ct./kg nominaal	reëel	Verse prod.4) x 1000 kg	Voorraad EEG 1) x 1000 ton	Seizoens 2) kwaliteit	Invoer appelen 3) x 1000 kg
1968	27	30	73848	1584	4	660
1969	42	42	43914	1294	2	4972
1970	30	29	62720	1648	5	2812
1971	35	33	70890	1612	9	4965
1972	34	29	82155	1616	5	3378
1973	67	54	60228	1386	7	4510
1974	39	29	61515	1850	4	10488
1975	72	48	53970	1530	6	13686
1976	60	37	62142	2035	5	10054
1977	68	39	55992	1855	3	10514
1978	95	51	50368	1560	4	8400

1) Gemiddelde voorraad appelen in de EEG (-Ned.) in januari en februari.
2) Kwaliteitsaanduiding van het lopende seizoen. Bron: LEI.
3) Invoer uit resp. Frankrijk en Italië (-de reëxport).
4) Totaal voor de verse consumptie geschikte hoeveelheid.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en bij verschillende voorraden (prijspeil 1978)

Voorraad EEG x 1000 ton	Verse produktie in Nederland x 1000 kg			
	50000	55000	60000	65000
1600	85	81	77	73
1800	77	73	69	65
2000	70	66	62	58

De prijzen in de tabel gelden bij een gem. seizoenskwaliteit van 4 en een invoer van appelen uit Frankrijk en Italië van 10660 ton.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil)

Gemiddelde in periode		*Prijs ct./kg*	*Prod. vers x 1000 kg*	*Voorraad EEG x 1000 ton*	*Pr. flex. aanbod*	*Pr. flex. voorraad*	*Prijsverand. bij wijz. kwal. met 1 punt*
jan.	*1968/1978*	*37*	*31204*	*1804*	*-0,708*	*-1,022*	
	1968/1974	*34*	*33118*	*1747*	*-0,818*	*-1,077*	
	1975/1978	*44*	*27853*	*1904*	*-0,532*	*-0,907*	*1,39 ct./kg*
febr.	*1968/1978*	*38*	*30410*	*1462*	*-0,672*	*-0,806*	
	1968/1974	*35*	*31920*	*1392*	*-0,766*	*-0,834*	
	1975/1978	*43*	*27765*	*1584*	*-0,542*	*-0,772*	

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 91 - 0,00084 Aanbod vers - 0,02096 Voorraad EEG + 1,39 Kwal.
(± 0,00030)2 (± 0,00770)2 (± 0,76)10
+ 0,00154 Invoer - 8,60 Dummy februari
(± 0,00086)10 (± 3,78)5

$R^2 = 0,70$ $n = 22$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingpr. ct./kg nominaal	Veilingpr. ct./kg reëel	Verse prod.4) x 1000 kg	Voorraad EEG 1) x 1000 ton	Seizoens-kwaliteit 2)	Invoer appelen 3) x 1000 kg Fr.+It.	Invoer appelen 3) x 1000 kg ZHR
1968	33	36	67930	865	4	226	6435
1969	47	47	41375	682	2	7252	3132
1970	33	32	63168	988	5	6568	2252
1971	52	47	59452	955	9	7354	1988
1972	37	31	82952	945	5	4632	3122
1973	73	57	58910	775	7	5538	405
1974	43	31	77540	1146	4	8540	890
1975	76	50	66654	870	6	8350	1394
1976	63	37	63918	1368	5	11640	4850
1977	68	38	66934	1056	3	9250	8590
1978	84	45	53932	900	4	7265	5660

1) Gemiddelde voorraad appelen in de EEG (-Ned.) in maart en april.
2) Kwaliteitsaanduiding van het lopende seizoen. Bron: LEI.
3) Invoer uit resp. Frankrijk en Italië en het ZHR (-de reëxport).
4) Totaal voor de verse consumptie geschikte hoeveelheid.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en bij verschillende voorraden (prijspeil 1978)

Voorraad EEG x 1000 ton	Verse produktie in Nederland x 1000 kg 50000	55000	60000	65000
900	89	86	83	81
1100	79	76	73	71
1300	70	67	64	62

De prijzen in de tabel gelden bij een gem. seizoenskwaliteit van 4 en bij een invoer van resp. 9000 en 5000 ton uit Fr. en It. en het ZHR.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Prod.vers x 1000 kg*	*Voorraad EEG x 1000 ton*	*Pr.flex. aanbod*	*Pr.flex. voorraad*	*Prijsverand. bij wijz.kwal. met 1 punt*
mrt. 1968/1978	*40*	*36965*	*1158*	*-0,554*	*-0,752*	
1968/1974	*39*	*37510*	*1104*	*-0,577*	*-0,735*	
1975/1978	*42*	*36010*	*1252*	*-0,514*	*-0,774*	*2,29 ct./kg*
apr. 1968/1978	*40*	*26920*	*760*	*-0,404*	*-0,494*	
1968/1974	*39*	*26965*	*710*	*-0,415*	*-0,473*	
1975/1978	*42*	*26850*	*845*	*-0,385*	*-0,523*	

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 74 - 0,0060 Aanbod vers - 0,02598 Voorraad EEG + 2,29 Kwal.
(± 0,00026)5 (± 0,00964)2 (± 0,65)0,5
+ 0,00182 Invoer Fr.+It. + 0,00015 Invoer ZHR - 14,26 Dummy apr.
(± 0,00102)10 ± 0,00845)ns (± 3,96)0,5

R^2 = 0,75 n = 22

PRIJSVORMING APPELEN (mei-juni) Samensteller: ing H. Tap

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingpr. ct./kg nominaal	Veilingpr. ct./kg reeel	Verse prod.4) x 1000 kg	Voorraad EEG 1) x 1000 ton	Seizoens-kwaliteit 2)	Invoer appelen 3) x 1000 kg Fr.+It.	Invoer appelen 3) x 1000 kg ZHR
1968	40	44	49000	205	4	292	11828
1969	47	47	31985	155	2	1414	10584
1970	32	31	55350	320	5	3590	9512
1971	57	32	35690	300	9	3516	14958
1972	41	34	60785	300	5	1626	12192
1973	72	56	45570	250	7	2340	2160
1974	42	30	66270	385	4	4468	7552
1975	77	49	48965	300	6	2654	11802
1976	43	25	69170	500	5	6362	9156
1977	80	44	45800	325	3	4874	14064
1978	73	39	35290	290	4	2686	26218

1) Gemiddelde voorraad appelen in de EEG (- Ned.) in mei en juni.
2) Kwaliteitsaanduiding van het lopende seizoen. Bron: LEI.
3) Invoer uit resp. Frankrijk en Italië en het ZHR (- de reëxport).
4) Totaal voor de verse consumptie geschikte hoeveelheid.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en import van appelen uit het ZHR (prijspeil 1978)

Import uit ZHR x 1000 kg	Verse produktie in Nederland x 1000 kg 35000	40000	45000	50000
15000	87	79	72	65
20000	79	71	64	57
25000	71	63	56	49

De prijzen in de tabel gelden bij een gem. seizoenskwaliteit van 4 en bij een EEG voorraad van 300000 ton en een invoer van 4000 ton uit Frankrijk en Italië.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode		*Prijs ct./kg*	*Prod. vers x1000 kg*	*Import uit ZHR x1000 kg*	*Invoer Fr.+It. x1000 kg*	*Pr. flex. aanbod*	*Pr. flex. imp. ZHR*	*Pr. flex. imp. Fr.+It.*
mei	*1968/1978*	*40*	*29468*	*6395*	*2040*	*-1,105*	*-0,269*	*-0,394*
	1968/1974	*40*	*30445*	*5672*	*1708*	*-1,142*	*-0,238*	*-0,330*
	1975/1978	*39*	*27758*	*7662*	*2620*	*-1,068*	*-0,330*	*-0,519*
juni	*1968/1978*	*38*	*19975*	*5396*	*1035*	*-0,788*	*-0,239*	*-0,211*
	1968/1974	*40*	*18790*	*4110*	*755*	*-0,705*	*-0,173*	*-0,146*
	1975/1978	*36*	*22048*	*7648*	*1525*	*-0,919*	*-0,357*	*-0,327*

1) Ontleend aan de functie:

$$\text{Prijs} = 76 - \underset{(\pm\,0{,}00030)0{,}5}{0{,}00150\ \text{Aanbod vers}} + \underset{(\pm\,0{,}02069)0{,}5}{0{,}07119\ \text{Voorraad EEG}} + \underset{(+\,0{,}82)ns}{0{,}68\ \text{Kwal.}}$$

$$- \underset{(\pm\,0{,}00058)2}{0{,}00168\ \text{Invoer ZHR}} - \underset{(+\,0{,}00248)1}{0{,}00773\ \text{Invoer Fr.+It.}}$$

$R^2 = 0{,}70 \qquad n = 22$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 ton	Concurrerend aanbod 1) x 1000 ton
1967	45	50	63	2158
1968	19	20	143	2605
1969	30	30	73	2586
1970	21	20	134	3163
2971	35	31	83	2810
1972	44	36	67	2428
1973	63	48	40	2518
1974	34	23	97	2390
1975	68	42	42	2330
1976	37	21	88	2525
1977	85	46	56	1810
1978	55	29	63	1834

1) EEG-produktie 9. - produktie Nederland. Bron: P.G.F.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en het concurrerend aanbod (prijspeil 1978)

Concurrerend aanbod x 1000 ton	Handelsproduktie x 1000 ton 40	50	60	70	80
1800	78	72	67	70	55
2000	75	69	64	58	52
2200	73	67	62	56	50
2400	70	64	59	53	47

De prijzen in de tabel moeten voor de jaren na 1978 verlaagd worden met 2,8 ct. per jaar als gevolg van autonome vraagveranderingen

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsprod. x 1000 ton*	*Conc. aanbod x 1000 ton*	*Prijsflex. aanbod*	*Prijsflex. conc. aanbod*
1967/1978	*30*	*79*	*2430*	*-0,799*	*-0,579*
1967/1974	*28*	*88*	*2582*	*-0,953*	*-0,659*
1975/1978	*32*	*63*	*2125*	*-0,597*	*-0,475*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 94 - 0,30328 Handelsprod. - 0,00715 Conc. aanbod - 0,147 Trendfactor
(± 0,06478)0,5 (± 0,00570)25 (± 0,560)5

$R^2 = 0,82$ *n = 12*

Trend (1967 = 80, 1968 = 90 .... 1978 = 190)

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 ton	Voorraad EEG 1) x 1000 ton
1968	76	84	9	267
1969	29	29	37	269
1970	61	61	17	333
1971	52	48	26	362
1972	59	51	27	407
1973	65	52	28	373
1974	96	71	15	498
1975	57	38	43	342
1976	116	71	19	318
1977	70	40	40	336
1978	94	51	34	230
1979	88	46	38	269

1) Voorraad peren in de EEG (- Ned.) per 1 januari.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en bij verschillende voorraden (prijspeil 1979)

Voorraad EEG x 1000 ton	Handelsproduktie x 1000 ton 30	34	38	42
200	120	108	95	83
250	118	106	93	81
300	115	103	90	78

De prijzen in de tabel moeten voor de jaren na 1979 verhoogd worden met 3 cent per jaar als gevolg van autonome vraagveranderingen.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsprod. x 1000 ton*	*Voorraad EEG x 1000 ton*	*Prijsflex. aanbod*	*Prijsflex. voorraad*
1968/1979	*48*	*28*	*334*	*-0,942*	*-0,175*
1968/1975	*48*	*25*	*356*	*-0,841*	*-0,186*
1976/1979	*49*	*33*	*288*	*-1,088*	*-0,148*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 86 - 1,6156 Handelsprod. - 0,02511 Voorraad EEG + 0,158 Trend factor
(± 0,1548)0,5 (± 0,02000)25 (± 0,050)2
Trend (1968 = 80, 1969 = 90 1979 = 190)

$R^2 = 0,94$ $n = 12$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Percentage export
1966	72	83	7760	1,7
1967	157	175	1290	1,7
1968	41	44	13935	0,4
1069	63	63	10760	1,0
1970	55	53	12645	0,4
1971	110	98	6068	0,9
1972	101	84	7638	2,1
1973	102	78	6555	1,8
1974	86	60	10035	0,9
1975	202	128	3978	22,2
1976	125	73	6895	9,6
1977	161	88	5915	0,5
1978	108	57	10140	0,2

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsproduktie x 1000 kg	Prijs in ct./kg
6000	162
7000	145
8000	128
9000	110
10000	93

De Prijzen in de tabel gelden bij 3,4% export (gem. van de laatste 3 jaren) en moeten voor de jaren na 1978 verlaagd worden met 4,9 ct. per jaar als gevolg van autonome vraagveranderingen.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsproduktie x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsproduktie*
1966/1978	*70*	*7870*	*-1,043*
1966/1974	*68*	*8520*	*-1,148*
1975/1978	*78*	*6732*	*-1,791*

1) Ontleend aan de functie:
Prijs = 173 - 0,00916 Handelsprod. + 0,486% Export
(± 0,00110)0,5 (± 0,646)50
- 2,60 Trend factor
(± 0,94)2,5

R^2 = 0,90 n = 13 Trend (1966 = 1, 1967 = 2, 1978 = 13)

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Concurrentie 1) druk	Trend
1968	103	112	7440	64	1
1969	146	146	5360	62	2
1970	106	102	8010	63	3
1971	114	102	7555	61	4
1972	192	161	1690	63	5
1973	212	164	3120	76	6
1974	174	123	5860	74	7
1975	216	138	2210	53	8
1976	298	176	3310	82	9
1977	283	155	1350	67	10
1978	269	142	2800	70	11

1) Industriële vraag in % van het binnenlandse verbruik. Bron: P.G.F.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod en concurrentiedruk verschillen (prijspeil 1978)

Concurrentie druk	Handelsproduktie x 1000 kg 1250	2000	2750	3500
65	190	274	257	241
70	305	289	272	256
75	321	305	288	272
80	336	320	303	287

De prijzen in de tabel moeten voor de jaren na 1978 verlaagd worden met 7,0 cent per jaar als gevolg van autonome vraagveranderingen.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsprod. x 1000 kg*	*Conc. druk*	*Prijsflex. H.prod.*	*Prijsflex. conc.druk*
1968/1978	*127*	*4428*	*67*	*-0,397*	*+0,855*
1968/1974	*121*	*5576*	*66*	*-0,524*	*+0,884*
1975/1978	*155*	*2418*	*68*	*-0,178*	*+0,711*

1) Ontleend aan de functie:

$$\text{Prijs} = 102 - 0{,}01138\ \text{Handelsprod.} + 1{,}620\ \text{Conc.druk} - 3{,}68\ \text{Trend}$$
$$(\pm\ 0{,}00148)0{,}5 \qquad (\pm\ 0{,}338)0{,}5 \qquad (\pm\ 1{,}18)1$$

$R^2 = 0{,}92 \qquad n = 12$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Dummy Trend breuk	Concurrentie 1) druk
1967	118	133	31240	0	59
1968	137	149	21470	0	61
1969	143	143	26885	0	62
1970	158	153	24045	0	68
1971	169	152	26380	0	63
1972	156	130	25965	1	61
1973	163	126	24025	1	56
1974	177	125	24195	1	55
1975	209	134	16215	1	41
1976	271	160	13750	1	38
1977	280	154	16315	1	51
1978	279	147	14760	1	37

1) Industriële vraag in % van het totale binnenlandse verbruik. Bron: P.G.F.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsprod. x 1000	Prijs in ct./kg
14000	287
15000	282
16000	277
17000	272

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsprod. x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsprod.*
1967/1978	*141*	*22104*	*-0,408*
1967/1974	*139*	*25525*	*-0,477*
1975/1978	*148*	*15260*	*-0,268*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs: 192 - 0,00260 Handelsprod. - 19,12 Dummy Trend breuk
(± 0,00069)1,0 (± 5,90)2,0
∓ 0,34236 Concurrentiedruk
(± 0,41156)ns

$R^2 = 0,74$ *n = 12*

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Dummy 1) van de waarde van verwerkte export naar Zwitserland: Dummy	Dummy 1) van de waarde van verwerkte export naar Zwitserland: Waarde x 1000 gld.
1968	138	149	840	0	252
1969	195	195	1270	1	403
1970	210	202	1053	1	606
1971	259	230	740	1	570
1972	258	213	1070	1	602
1973	269	200	1252	1	456
1974	179	125	1020	0	224
1975	166	104	1220	0	120
1976	278	164	680	0	95
1977	286	157	735	0	212
1978	349	184	775	1	740

1) Dummy is 1 als de waarde (gemeten op producentenniveau) groter is dan 400000 gld.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsproduktie x 1000 kg	Prijs in ct./kg
600	286
800	259
1000	232
1200	205

De prijzen in de tabel moeten bij een Dummy-waarde van 1 verhoogd worden met 130 ct./kg en voor de jaren na 1978 verlaagd worden met 4,8 ct. per jaar als gevolg van autonome vraag veranderingen.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsproduktie x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsproduktie*
1968/1978	*174*	*969*	*-0,396*
1968/1974	*188*	*1035*	*-0,391*
1975/1978	*146*	*852*	*-0,415*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 221 − 0,07104 Handelsprod. + 68,64 Dummy export
(± 0,02293)2 ± (9,55)0,5
− 2,53 Trend factor
(± 1,53)20

R^2 = 0,90 n = 11. Trend (1968 = 1, 1969 = 2, 1978 = 11)

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Dummy Trend breuk	Concurrentie 1) druk
1969	162	162	3935	0	86
1970	198	190	3945	0	92
1971	167	150	3205	0	83
1972	176	147	2385	0	78
1973	226	175	2990	0	91
1974	172	121	2290	1	77
1975	164	105	2200	1	78
1976	344	203	455	1	95
1977	394	216	590	1	73
1978	331	174	910	1	55

1) Industriële vraag in % van het totale binnenlandse verbruik. Bron: P.G.F.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsprod. x 1000 kg	Prijs in ct./kg
500	387
750	459
1000	315
1250	292

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsprod. x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsprod.*
1969/1978	*158*	*2290*	*-0,345*
1969/1974	*161*	*3125*	*-0,339*
1975/1978	*147*	*1040*	*-0,371*

1) Ontleend aan de functie:

$$\text{Prijs} = 579 - 125{,}55 \log \text{Handelsprod.} - 59{,}62 \text{ Dummy Trend breuk}$$
$$(\pm\ 36{,}45)2 \qquad (\pm\ 24{,}00)5$$
$$\mp\ 0{,}30585 \text{ Concurrentiedruk}$$
$$(\pm\ 0{,}79599)ns$$

$R^2 = 0{,}68 \qquad n = 10$

2) Flexibiliteit bij de half log functie $= \dfrac{\text{regr.coëff. x log e}}{\text{gem. prijs}}$ *(log e = 0,43429)*

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Temp. 1) factor
1969	81	81	585	9
1970	68	66	370	3
1971	90	81	295	6
1972	104	87	240	7
1973	165	127	104	5
1974	131	92	230	0
1975	189	120	125	7
1976	264	156	73	14
1977	347	190	50	5
1978	211	111	165	10

1) Aantal dagen te de Bilt met een max. temp. >25° C. Bron: K.N.M.I.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsproduktie x 1000 kg	Prijs in ct./kg
75	290
100	265
125	245
150	229
175	215

De prijzen in de tabel gelden bij een temp. factor van 9 (gem. van de laatste 4 jaren).

Prijzen, beïnvloedende factoren en de gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsproduktie x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsproduktie*
1969/1978	*92*	*224*	*-0,507*
1969/1974	*83*	*304*	*-0,562*
1975/1978	*131*	*103*	*-0,356*

1) Ontleend aan de functie:

$$\text{Prijs} = 345 - \underset{(\pm\ 14{,}47)\ 0{,}5}{107{,}47} \log 2)\ \text{Handelsproduktie} + \underset{(\pm\ 1{,}20)\ 50}{1{,}040}\ \text{Temp. factor}$$

$R^2 = 0{,}90 \qquad n = 10$

2) Flexibiliteit bij de half log functie $= \frac{\text{regr. coëff. } x \log e}{\text{gem. prijs}}$ *(log e = 0,43429)*

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./kg nominaal	Veilingprijs ct./kg reëel	Handelsproduktie x 1000 kg	Temp. 1) factor
1969	67	67	7540	9
1970	76	73	5426	3
1971	106	95	3540	6
1972	120	100	3967	7
1973	150	117	3000	5
1974	160	113	2596	0
1975	160	102	3000	7
1976	255	150	1980	14
1977	243	133	2180	5
1978	265	140	1875	10

1) Aantal dagen te de Bilt met een max. temp. $>25^{\circ}$ C. Bron: K.N.M.I.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Handelsproduktie x 1000 kg	Prijs in ct./kg
1750	261
2000	254
2250	248
2500	242

De prijzen in de tabel gelden bij een temp. factor van 9 (gem. van de laatste 4 jaren).

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./kg*	*Handelsproduktie x 1000 kg*	*Prijsflex. Handelsproduktie*
1969/1978	*98*	*3510*	*-0,483*
1969/1974	*87*	*4345*	*-0,673*
1975/1978	*128*	*2259*	*-0,238*

1) Ontleend aan de functie:
Prijs = 142 - 0,01348 Handelsprod. + 2,17 Temp. factor
(± 0,00178)0,5 (± 0,80)5

$R^2 = 0,90$ $n = 10$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./st.		Aanbod 1)	Min.inname prijs(maat 16/17)ct./st.	
	nominaal	reëel	x 1000 st.	nominaal	reëel
1966	17,4	20,1	149345	13	15,1
1967	14,0	15,6	177400	13	14,4
1968	13,9	15,0	182685	13	14,0
1969	19,8	19,8	170215	16	16,0
1970	18,0	17,3	177100	16	15,4
1971	17,2	15,3	175050	16	14,3
1972	20,3	16,9	168860	17	14,1
1973	28,4	21,8	158080	18	13,8
1974	18,3	12,7	179320	18	12,6
1975	18,2	11,6	185930	18	11,4
1976	19,2	11,2	174115	16	8,8
1977	16,0	8,8	185175	14	7,3

1) Bron: P.V.S.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse aanbodsmogelijkheden en een min. inname prijs voor de maat 16/17 van 14 ct. (prijspeil 1977)

Aanbod x 1000 st.	Prijs in ct./st.
160000	23,6
170000	20,1
180000	16,7
190000	13,2

De prijzen in de tabel moeten per cent prijsverhoging van de min.prijs verhoogd worden met 1,6 cent per stuk.

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./st.*	*Aanbod x 1000 st.*	*Prijsflex. aanbod*
1966/1968	*15,3*	*173605*	*-2,156*
1966/1969	*17,5*	*169910*	*-1,845*
1970/1973	*17,7*	*169772*	*-1,822*
1974/1977	*11,1*	*181135*	*-3,101*

1) Ontleend aan de functie:
Prijs = 36,92 − 0,000190 Aanbod + 0,88113 Min.prijs
(± 0,000040)0,5 (± 0,16670)0,5

$R^2 = 0,90$ $n = 12$

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./10 st. 1) nominaal	Veilingprijs ct./10 st. 1) reëel	Aanbod 2) x 100000 st.	Jaar	Veilingprijs ct./10 st. 1) nominaal	Veilingprijs ct./10 st. 1) reëel	Aanbod 2) x 100000 st.
1965	77	98	15670	1971	82	77	18355
1966	74	89	15190	1972	80	70	20725
1967	82	95	15760	1973	74	60	21065
1968	75	83	17200	1974	64	48	23280
1969	72	77	17300	1975	79	53	19425
1970	82	82	16225	1976	101	63	18855

1) Bron: LEI-boekhoudgegevens.
2) Bron: P.V.S.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse aanbodsmogelijkheden (prijspeil 1976)

Aanbod x 100000 st.	Prijs in ct./st.
18000	122
20000	103
22000	85
24000	66

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode	*Prijs ct./10 st.*	*Aanbod x 100000 st.*	*Prijsflex. aanbod*
1965/1976	*73*	*18254*	*-1,443*
1965/1968	*91*	*15955*	*-1,012*
1969/1972	*76*	*18150*	*-1,378*
1973/1976	*56*	*20656*	*-2,128*

1) Ontleend aan de functie:
Prijs = 180 - 0,00577 Aanbod
(± 0,00090)0,5
$R^2 = 0,80$ *n = 12*

Tabel 1. Prijzen en beïnvloedende factoren in het verleden

Jaar	Veilingprijs ct./bos 1) nominaal	reëel	Aanbod x 1000 bos
1971	141	126	1730
1972	142	118	2400
1973	78	60	3660
1974	116	82	3695
1975	94	60	4210
1976	183	107	2355
1977	222	121	2500
1978	192	101	2705

1) Veilinggegevens van Flora, V.B.A. en C.C.W.S.

Tabel 2. De te verwachten veilingprijzen bij diverse mogelijkheden van het aanbod (prijspeil 1978)

Aanbod x 1000 bos (x 10 st.)	Prijs ct./bos
2300	233
2500	218
2700	202
2900	187

Prijzen, beïnvloedende factoren en gemeten coëfficiënten 1) (prijspeil 1969)

Gemiddelde in periode		*Prijs ct./bos*	*Aanbod x 1000 bos*	*Prijsflex. Aanbod*
juni	*1971/1978*	*84*	*1214*	*-1,933*
	1975/1978	*81*	*1300*	*-2,146*
juli	*1971/1978*	*97*	*469*	*-0,647*
	1975/1978	*85*	*494*	*-0,777*
aug.	*1971/1978*	*96*	*436*	*-0,607*
	1975/1978	*112*	*376*	*-0,449*
sept.	*1971/1978*	*93*	*786*	*-1,130*
	1975/1978	*104*	*770*	*-0,990*

1) Ontleend aan de functie:

Prijs = 250 - 0,13372 Aanbod - 80,73 D. juli - 86,88 D. aug.
(± 0,01962)0,5 (± 19,83)0,5 (± 20,28)0,5
- 29,48 D. sept.
(± 15,78)10

$R^2 = 0,65$ *n = 32*

Blz.

Direct en niet-direct toerekenbare kosten 135
Opbrengsten 136
Bedrijfsbegrotingen t.b.v. bedrijfsontwikkeling 136
Begrotingen n.a.v. verandering van het teeltplan 137
Begrotingen n.a.v. andere teelt- of werkmethoden 137
Arbeidsbegroting 138
Voorbeeld bedrijfsbegroting 139
Voorbeeld arbeidsbegroting 141

HANDLEIDING

HANDLEIDING TEN BEHOEVE VAN BEGROTINGEN

Voor het verantwoord opstellen van arbeids- en rentabiliteitsbegrotingen zijn vele genormaliseerde gegevens nodig. Voor zover deze normen niet uit de eigen administratie van het bedrijf kunnen worden afgeleid, kunnen de benodigde normen gevonden worden in dit Vademecum. Hoe deze normen voor het maken van begrotingen moeten worden toegepast, zal hierna worden toegelicht.

A. Direct en niet-direct toerekenbare kosten

Het al of niet direct toerekenbaar zijn van kosten aan een bepaald gewas hangt af van de plansituatie, waarin men zich bevindt. Bij de indeling van de kosten in dit Vademecum is aansluiting gezocht bij de werkwijze die wordt toegepast bij de bedrijfsbegrotingen t.b.v. bedrijfsontwikkeling. Voor andere begrotingen echter kan het noodzakelijk zijn om bepaalde kosten, die hier als niet-direct toerekenbaar zijn beschouwd, direct aan een bepaald gewas toe te rekenen. Bij de bespreking van de verschillende kosten en begrotingen, zal hierop nader worden teruggenomen.

1. Direct toerekenbare kosten

De hoogte van deze kosten varieert evenredig met de oppervlakte die van een bepaald gewas wordt geteeld. In het algemeen betreffen dit kosten van materialen, werk door derden en afleveringskosten. Deze kosten zijn opgenomen op de bladen met teeltgegevens per gewas.

2. Niet-direct toerekenbare kosten

Deze kosten variëren niet of slechts gedeeltelijk met de oppervlakte van een bepaald gewas. In het algemeen worden hiertoe gerekend:

2.1. Arbeidskosten van zowel vaste als losse arbeidskrachten. Indien het echter vaststaat dat bepaalde werkzaamheden altijd door losse krachten zullen worden verricht (het pellen van bollen, het oogsten van aardbeien, het plukken van fruit), kunnen c.q. moeten de arbeidskosten van dit losse personeel als direct toerekenbaar worden beschouwd. Kosten van los personeel dat pas wordt aangeworven als de eigen capaciteit niet toereikend is, moeten als niet-direct toerekenbaar worden opgenomen. De arbeidskosten zowel per uur als per jaar, die afgeleid zijn van de geldende CAO's, zijn te vinden op blz. 12 van dit Vademecum. De directe arbeidsuren per teelt (excl. veilingrijden), zijn gegeven op de bladen met teeltgegevens per gewas.

2.2. Kosten duurzame produktiemiddelen. Deze variëren in het algemeen niet met de oppervlakte van bepaalde gewassen, maar ook hier kan de plansituatie opname bij de direct toerekenbare kosten noodzakelijk maken. Indien men bv. een begroting moet maken voor een nieuw (ander) gewas of een andere teeltmethode waarvoor bepaalde investeringen noodzakelijk zijn, dan zal men rekening moeten houden met de jaarkosten van deze investeringen.
De rente- en afschrijvingskosten van de duurzame produktiemiddelen kunnen worden afgeleid van de nieuwwaarde en de levensduur van de afzonderlijke produktiemiddelen in de tabellen die per tak van tuinbouw zijn opgenomen. De afschrijvings- en rentepercentages bij degressieve afschrijving zijn vermeld op blz. 8 (zie toelichting aldaar).

Kan men genoegen nemen met een meer globale benadering van deze kosten, dan kan men ook gebruik maken van de normen voor totale nieuwwaarde, afschrijvings- en rentekosten die voor een aantal bedrijfstypen per tak van tuinbouw gegeven zijn. Voor de grondrente kan worden uitgegaan van de normatieve grondwaarde, die op blz.14 voor de diverse gebieden is vermeld. De grondrente wordt door het LEI gesteld op 2½%. De overige kosten van de duurzame produktiemiddelen, zoals onderhoud en verzekering zijn niet per object bekend. Om deze reden zijn zij in totaal opgenomen onder de overige algemene bedrijfskosten (zie onder 2.3).

2.3. Overige algemene bedrijfskosten. Deze zullen slechts zelden variëren met de oppervlakte van bepaalde gewassen. Normen voor deze algemene kosten zijn eveneens per tak van tuinbouw voor een aantal bedrijfstypen gegeven.

B. Opbrengsten

De vermelde geldopbrengsten zijn afgeleid van het produktieniveau (in fysieke eenheden) en de opbrengstprijzen in het recente verleden. Het produktieniveau kan eenvoudig worden aangepast aan de omstandigheden van het jaar en/of bedrijf. De behaalde opbrengstprijzen in het verleden zijn echter geen maatstaf voor de te verwachten opbrengstprijzen in de toekomst. Wil men daarom meer gefundeerde opbrengstprijzen voor de toekomst hanteren, dan kan men gebruik maken van de gegevens over de prijsvorming per produkt in het marktkundig gedeelte (zie toelichting aldaar).

C. Het gebruik van de normen voor begrotingen

Bij het gebruik van deze normen zal men er altijd op bedacht moeten zijn, dat deze normen gelden voor gemiddelde omstandigheden op goed geleide bedrijven. Bij hiervan afwijkende omstandigheden t.a.v. het jaar, bedrijf enz. zal men deze normen moeten aanpassen. Een haastige toepassing van de normen zal nimmer tot bevredigende resultaten leiden.

1. Bedrijfsbegrotingen t.b.v. bedrijfsontwikkeling

In deze begrotingen, die betrekking hebben op veranderingen en/of uitbreiding van het bedrijf, dienen alle kosten en opbrengsten van het totale bedrijf te worden opgenomen.

1.1. Direct toerekenbare kosten per gewas. Deze zijn opgenomen op de bladen met teeltgegevens per gewas. Men dient er wel op attent te zijn dat de normatieve kosten ook zijn afgestemd op het vermelde opbrengstniveau. Indien men een ander opbrengstniveau hanteert zal men ook directe normatieve kosten die verband houden met het opbrengstniveau moeten aanpassen.

1.2. Arbeidskosten. Aan de hand van een arbeidsbegroting (zie later) voor het totale bedrijf, waarvan gebruik gemaakt kan worden van de aantallen uren die per gewas zijn vermeld en de algemene uren die bij de overige algemene bedrijfskosten zijn opgenomen, kan de arbeidsbezetting en daarmee verband houdende arbeidskosten worden vastgesteld, (Zie ook A 2.1 van deze handleiding).

1.3. Rente- en afschrijvingskosten van duurzame produktiemiddelen. Zie hiervoor punt A 2.2 van deze handleiding.

1.4. Overige algemene kosten. Zie hiervoor punt A 2.3 van deze handleiding.

1.5. Incidentele en/of niet jaarlijks voorkomende kosten. De normen voor directe teeltkosten zijn gegeven voor genormaliseerde gemiddelde omstandigheden.
Indien in incidentele gevallen bepaalde werkzaamheden door een loonwerker worden uitgevoerd of bepaalde teeltkosten niet jaarlijks worden gemaakt (b.v. stalmestgift 1 x per 3 jaar), dan zijn deze kosten niet in de normen opgenomen. In het algemeen zijn de kosten van deze incidentele werkzaamheden of de niet jaarlijks voorkomende kosten op de normbladen met teeltgegevens vermeld. In de begroting voor het jaar dat deze kosten voorkomen moeten zij nog extra worden opgenomen.

1.6. Opbrengsten. Deze worden gevonden door totalisering van alle opbrengsten per gewas. Voor aanpassingen van deze opbrengsten zie punt B van deze handleiding.

Een voorbeeld van een bedrijfsbegroting voor een bloembollenbedrijf is aan deze handleiding toegevoegd.

2. Begrotingen naar aanleiding van verandering van het teeltplan

De hier bedoelde begroting heeft ten doel na te gaan of een voorgenomen introductie van een ander gewas op het bedrijf of bedrijfsonderdeel een verbetering van het resultaat ten gevolge zal hebben. Door vergelijking van de uitkomst van deze begroting met de resultaten van de te vervangen teelt, kan worden nagegaan of de beoogde verbetering van de bedrijfsresultaten met deze andere teelt bereikt kan worden.
Indien de introductie van een ander gewas geen gevolgen heeft voor de bedrijfsuitrusting, arbeidskosten en andere niet-direct toerekenbare kosten, kan volstaan worden met het berekenen van de saldi van de betreffende gewassen uit de directe kosten en opbrengsten die in dit Vademecum zijn vermeld. Ook hier dienen dan uiteraard de kosten, het opbrengstniveau en de opbrengstprijzen aangepast te worden aan de omstandigheden op het betreffende bedrijf.
Indien er voor de introductie van een ander gewas extra-investeringen nodig zijn, dan dienen ook de jaarkosten (rente, afschrijving, onderhoud) van deze investering bij de berekening van het saldo betrokken te worden.
In alle gevallen zal bovendien moeten worden nagegaan of de introductie van een ander gewas gevolgen heeft voor de totale arbeidskosten van het bedrijf. Een hoger of lager aantal uren voor het nieuwe gewas in vergelijking met het oude gewas, heeft niet automatisch een evenredige verhoging of verlaging van de arbeidskosten ten gevolge. Er is eerst sprake van een verhoging van de arbeidskosten indien en voor zover meer benodigde uren niet kunnen worden opgevangen door bestaande onderbezetting van de arbeidsbezetting. Een minder aantal benodigde uren heeft slechts een vermindering van de arbeidskosten ten gevolge indien en voor zover de overtollige uren kunnen worden afgestoten of elders nuttig kunnen worden aangewend.
Een inzicht in de verdeling van de benodigde aantallen uren over relevante perioden is hiervoor noodzakelijk. Dit inzicht verkrijgt men door het opstellen van een arbeidsbegroting, waarvan later in deze handleiding een voorbeeld wordt gegeven.

3. Begrotingen naar aanleiding van andere teelt- of werkmethoden (b.v. mechanisatie)

Voor deze begrotingen zijn de volgende factoren van belang:

3.1. de benodigde investeringen en de daarmee verband houdende jaarkosten.
De investeringen zijn bekend of kunnen worden afgeleid uit de lijsten met nieuwwaarden van duurzame produktiemiddelen, zodat de afschrijvings- en rentekosten berekend kunnen worden.

3.2. de gevolgen voor de direct toerekenbare kosten. Andere teelt- of werkmethoden kunnen ook gevolgen hebben voor de direct toerekenbare kosten. Deze gevolgen dienen in de begroting te worden betrokken.

3.2. de gevolgen voor de arbeidskosten. Hiervoor is het zelfde van toepassing als vermeld bij de begroting onder 2.

3.4. de gevolgen voor de opbrengsten. Veranderingen in teelt- of werkmethoden kunnen gevolgen hebben voor de fysieke opbrengsten. Als gevolg van een andere kwaliteit of sortering kan echter ook het prijsniveau beïnvloed worden. Ook deze gevolgen moeten in de begroting betrokken worden.

4. Arbeidsbegroting

Wil men nagaan of een bepaald teeltplan met de bestaande bezetting kan worden uitgevoerd en of er in bepaalde perioden een overschot of tekort aan arbeid zal ontstaan, dan zal men een arbeidsbegroting moeten opstellen.

In de bladen met teeltgegevens per gewas zijn de normatieve aantallen benodigde arbeidsuren vermeld. Door totalisering van de aantallen uren per maand van alle gewassen, vindt men de totale arbeidsbehoefte per maand. Ook de algemene uren, vermeld bij de overige algemene kosten per bedrijf, dienen over de relevante maanden te worden verdeeld. Door vergelijking met het arbeidsaanbod in de betreffende maanden, ziet men de optredende tekorten of overschotten. Daarna kan men beoordelen of de tekorten kunnen worden opgevangen door verschuiving van werkzaamheden naar perioden met een arbeidsoverschot, door overwerk of door het aantrekken van los personeel. Zijn geen van deze mogelijkheden aanwezig dan is het betreffende teeltplan niet uitvoerbaar.

Een voorbeeld van een dergelijke arbeidsbegroting voor een bloembollenbedrijf wordt hierna gegeven.

VOORBEELD BEDRIJFSBEGROTING

Samensteller: ir. C. Kramer
B.T.E. bloembollenteelt

1. Uitgangspunten

Bloembollenbedrijf Zuidelijke Bollenstreek: kadastrale oppervlakte 8½ ha
oppervlakte cultuurgrond 7½ ha

Teeltplan:	3½ ha tulpen,	waarde kraam ƒ 25000,-/ha =	ƒ 87500,-
	2½ ha narcissen,	waarde kraam ƒ 20000,-/ha =	50000,-
	1½ ha hyacinten,	waarde kraam ƒ 35000,-/ha =	52500,-
		totale waarde kraam	ƒ 190000,-

BTW-regeling: landbouwregeling (= incl. BTW)

Bedrijfsuitrusting: schuur incl. cellen 650 m2 w.v. cellen 325 m2
trekker 35 en 45 pk, bedderooier, plantmachine (4 rijen)
dekmachine, kopmachine, opbouwspuit, wentelploeg, stalmeststrooier, 7000 gaasbakken

totale nieuwwaarde	incl. BTW	ƒ 560000,-	(zie blz. 89)
- rente	incl. BTW	23900,-	(zie blz. 89)
- afschrijving	incl. BTW	31900,-	(zie blz. 89)

(Hier zijn dus de normatieve bedragen gehanteerd. Voor een meer exacte berekening moet worden uitgegaan van de inventarislijst op blz. 85).

Arbeidsbezetting:	1 vaste arbeidskracht klasse A jaarloon	ƒ 36500,-	(zie blz.12)
	1 vaste arbeidskracht klasse B jaarloon	35325,-	(zie blz.12)
	1100 uren losse krachten (zie arbeidsbegroting) à ƒ 10,- per uur	11000,-	
	totale arbeidskosten (excl.tulpenpellen)	ƒ 82825,-	

Opbrengsten:	tulpen, afleveren in eigen fust, geldopbrengst ƒ 36540,-/ha =	ƒ 127900,-	(zie blz. 92)
	narcissen, afleveren in fust koper, geldopbrengst ƒ 25025,-/ha =	62575,-	(zie blz. 94)
	hyacinten, afleveren 1/2 in eigen fust, 1/2 in fust koper geldopbrengst ƒ 41800,-/ha =	62700,-	(zie blz. 90)
	totale geldopbrengst	ƒ 253175,-	

Incidentele en niet jaarlijks voorkomende kosten

diepploegen 3 ha à ƒ 665,-/ha	=	ƒ 1995,-	(zie blz. 91)
stalmest 3 ha à ƒ 1640,-/ha	=	4920,-	(zie blz. 93)
injecteren formaline 1½ ha à ƒ 635,-/ha	=	950,-	(zie blz. 91)
totaal		ƒ 7865,-	

Voorbeeld bedrijfsbegroting (Ie vervolg)

2. Begroting

	Tulpen 3½ ha (zie blz. 92)	Narcissen 2½ ha (zie blz. 94)	Hyacinten 1½ ha (zie blz. 90)	Totaal
A. Opbrengsten	127900,-	62575,-	62700,-	*f* 253175,-
B. Direct toerekenbare kosten				
ontsmetting plantgoed *f*	1015,-	625,-	410,-	2050,-
grondontsmetting	-	-	825,-	825,-
kunstmest	2520,-	1175,-	825,-	4520,-
dekmateriaal	2800,-	2010,-	3600,-	8410,-
ziektebestrijding	1015,-	290,-	300,-	1605,-
onkruidbestrijding	840,-	685,-	190,-	1715,-
stuifvrijmaken	400,-	290,-	170,-	860,-
schuurverwarming	2190,-	-	2715,-	4905,-
produktverzekering	350,-	-	190,-	540,-
overige kosten	1750,-	1240,-	815,-	3805,-
afleveringskosten:				
provisie	3185,-	1560,-	1560,-	6305,-
vakheffing	3675,-	1865,-	1875,-	7415,-
vracht	2400,-	2785,-	1900,-	7085,-
fusthuur (niet van toepassing)	-	-		
rente vlottende midd. (incl. arbeid)	2550,-	1400,-	1745,-	5695,-
tulpen pellen	7000,-	-		7000,-
Totaal	31690,-	13925,-	17120,-	62735,-
C. Saldo	96210,-	48650,-	45580,-	190440,-
D. Niet-direct toerekenbare kosten				
arbeid				82825,-
rente bloembollenkraam	6% van *f* 190000,-			11400,-
rente grond	2,5% van 8½ ha à *f* 150000,-			31875,-
rente duurzame produktiemiddelen				23900,-
afschrijving duurzame produktiemiddelen				31900,-
overige algemene kosten (zie blz. 89)				18250,-
incidentele en niet-jaarlijks voorkomende kosten				7865,-
Totaal niet-direct toerekenbare kosten				*f* 208015,-
E. Ondernemersoverschot				- *f* 17575,-

Voorbeeld bedrijfsbegroting (2e vervolg)

3. Arbeidsbegroting

Maand	per ha tulp	narcis	hyacint	totaal bedrijf 3½ ha T, 2½ ha N, 1½ ha H	tekort/overschot bij arbeidsaanbod van 344 uur/maand
januari	-	-	-	-	+344
februari	2	4	75	130	+214
maart	10	32	65	212	+132
april	25	13	106	281	+ 63
mei	78	7	150	517	-173
juni	68	15	143	492	-148
juli	167	92	69	920	-576
augustus	40	106	55	487	-143
september	13	131	58	457	-113
oktober	13	10	224	605	- 61
november	85	-	57	385	- 41
december	38	4	50	217	+127
Totaal	540	414	1052	4503	-1255 +880

Uit bovenstaande begroting blijkt dat vooral in de maanden mei t/m september grote tekorten ontstaan, die zullen moeten worden opgevangen door b.v. het aantrekken van los personeel en/of meer te maken uren door de vaste bezetting.

Aannemende dat 150 uren van de geconstateerde tekorten kunnen worden opgevangen door extra-uren van de vaste bezetting, die dan gecompenseerd worden door extra-vrije uren in de maanden met arbeidsoverschotten, en door enige verschuiving van werkzaamheden naar de maanden met arbeidsoverschotten, blijft er een tekort van 1100 uren, die door losse krachten en betaalde overuren moeten worden geleverd.